

EUROBAROMETRE 70

DE PUBLIEKE OPINIE IN DE EUROPESE UNIE

Najaar 2008

NATIONAAL RAPPORT

BELGIE

INLEIDING	4
I. KLIMAAT VAN DE BELGISCHE PUBLIEKE OPINIE	6
1. Persoonlijke balans en analyse van de sociaal-economische context	6
1.1. Het leven in het algemeen, de financiën van het gezin en de professionele situatie	6
1.2. Situatie van het land: economie, tewerkstelling en grootste problemen	9
1.3. Situatie van de Europese economie en van de euro	12
2. Verwachtingen voor het komende jaar	15
2.1. Het leven in het algemeen, de situatie van het gezin en de professionele situatie	15
2.2. Algemene situatie van het land, van zijn economie en van zijn arbeidsmarkt	17
2.3. Algemene situatie van de Europese Unie en van haar economie	19
3. Situatie van België vergeleken bij die van de andere Lidstaten.....	20
3.1. Levenskwaliteit	20
3.2. Kosten van het levensonderhoud en energieprijzen	21
3.3. Economie en werkgelegenheid	21
II. LIDMAATSCHAP VAN DE EUROPESE UNIE	23
1. Vertrouwen in het democratisch proces op Europees niveau	23
1.1. Het gevoel gehoord te worden op het niveau van de Europese Unie.....	23
1.2. Vertrouwen in de Europese Unie en haar instellingen	25
2. Lidmaatschap van de Europese Unie.....	27
2.1. Algemeen oordeel over het statuut van Lidstaat	27
2.2. Voordelen en/of nadelen van het lidmaatschap van de Europese Unie	29
3. Verdeling van de bevoegdheden	29
3.1. Domeinen die zouden moeten beheerd worden binnen de Europese Unie	29
3.2. Domeinen die vallen onder de uitsluitende bevoegdheid van de Belgische regering.....	31
III. DE EUROPESE UNIE EN HAAR INSTELLINGEN.....	32
1. Perceptie	32
1.1. Imago opgeroepen door de Europese Unie	32
1.2. Rol van de Europese instellingen.....	33
2. Reële kennis.....	34
2.1. Inzicht in de werking van de Europese Unie	34
2.2. Bekendheid van de Europese instellingen	37
IV. HET PROCES VAN EUROPESE INTEGRATIE.....	38

1. Verwachtingen en definiëring van de prioriteiten	38
1.1. Snelheid van de Europese Opbouw.....	38
1.2. Aspecten waarop de Europese instellingen de nadruk zouden moeten leggen	39
2. De uitbreiding	40
2.1. Impact van de laatste toetredingsgolf.....	40
2.2. Mogelijkheid van een nieuwe uitbreiding in de toekomst	41
3. De globalisering van de uitwisselingen	44
3.1. De globalisering, een bedreiging of een opportuniteit?	44
3.2. Rol van de Europese Unie ten opzichte van de globalisering.....	44
4. De begroting van de Europese Unie.....	45
4.1. Kennis over de begroting van de Europese Unie.....	45
4.2. Gewenste aanwending van het budget van de Europese Unie	48
5. Gemeenschappelijk buitenlands-, veiligheids- en defensiebeleid	49
5.1. Steun aan het Europese beleid inzake buitenlandse aangelegenheden en veiligheid	49
5.2. Rol van de Europese Unie in het conflict tussen Rusland en Georgië	50
V. CONCLUSIE	52
BIJLAGEN	54
1. Technische specificaties	54
2. Vragenlijst	57

Inleiding

De Eurobarometer Standaard 70 heeft in België plaatsgevonden tussen 10 oktober en 6 november 2008. De actualiteit werd toen overheerst door de internationale financiële crisis die enkele weken voordien werd ingezet door het faillissement van de Amerikaanse bank Lehman Brothers. Verschillende Europese bankinstellingen, met name de Belgische banken Fortis en Dexia, begonnen toen te wankelen. De Regering aarzde niet om in te grijpen om die banken te steunen en om de spaarders te beschermen. Op Europees niveau komen de 15 Staats- of regeringshoofden van de Lidstaten van de eurozone op 12 oktober samen op initiatief van het Franse Voorzitterschap om een collectief antwoord te formuleren. Op 15 en 16 oktober wordt die inspanning bevestigd tijdens een Europese Top die gewijd is aan de versterking van de financiële stabiliteit. Bij die gelegenheid worden de maatregelen bevestigd die werden goedgekeurd door de Eurogroep: de invoering van een mechanisme om snel en op een gecoördineerde wijze te reageren in noodgevallen, en de versterking van het toezichtssysteem en met name van de prudentiële normen op Europees niveau. Op 3 november kondigt de Europese Commissie, in haar economische voorspellingen, evenwel de gevolgen aan van de financiële crisis op de reële economie, en de vrees dat het jaar 2009 zal worden gekenmerkt door een recessie in het merendeel van de Lidstaten.

In het kader van het onderzoek werd aan 1002 personen, die een representatief staal van de Belgische bevolking vormen, hun mening gevraagd over een waaier van thema's die regelmatig worden behandeld door de Eurobarometer Standaard:

- toestand van de gezinnen, economie en tewerkstelling op nationaal en Europees niveau;
- lidmaatschap van de Europese Unie, de daaruit voortvloeiende voordelen en nadelen, verdeling van de bevoegdheden tussen de Europese Unie en de Nationale Regering;
- perceptie en kennis van de Europese Unie, van haar instellingen en haar werking;
- prioriteiten voor de Europese Unie en wensen inzake het gebruik van haar budget, het uitbreidingsproces en de globalisering van de uitwisselingen.

Gezien de context waarin het onderzoek heeft plaatsgevonden, zullen de meningen over de economische situatie bijzondere belangstelling wekken. Hoewel die een jaar geleden eerder positief waren, lijkt het waarschijnlijk dat die sindsdien zijn afgegleden naar meer terughoudendheid. De algemene bedoeling is inzicht te bieden in de wijze waarop de Belgen reageren op de opkomende financiële en economische crisis.

In het navolgende rapport wordt de gebruikelijke methode van de Eurobarometer Standaard toegepast om de meningen te analyseren die in het najaar 2008 door de Belgische burgers werden geformuleerd: die worden systematisch vergeleken met de Europese gemiddelden en met de resultaten die op nationaal niveau werden opgetekend tijdens voorgaande Eurobarometers. Wanneer die relevant zijn, worden soms ook de sociaal-demografische kenmerken vermeld. De belangrijkste tendensen die zodoende zijn gebleken, worden voorgesteld in de conclusie van het rapport, maar

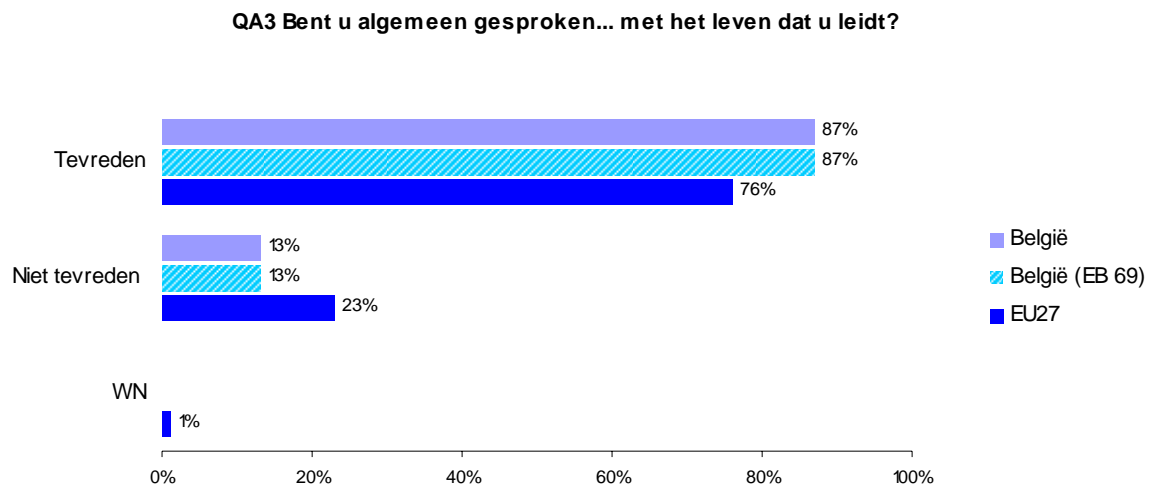
eveneens in een afzonderlijke synthese. Bovendien kan de lezer een bijgevoegde kopie van de gebruikte vragenlijst raadplegen alsook de technische specificaties.

I. KLIMAAT VAN DE BELGISCHE PUBLIEKE OPINIE

1. Persoonlijke balans en analyse van de sociaal-economische context

1.1. Het leven in het algemeen, de financiën van het gezin en de professionele situatie

In het najaar 2008 **verklaart 87% van de Belgen tevreden te zijn met het leven dat ze leiden**. Dat percentage ligt dicht bij het percentage dat zes maanden tevoren werd opgetekend: het tevredenheidsgevoel van de respondenten, dat in eerste instantie geïnspireerd werd door het persoonlijke parcours, werd niet aangetast door de opkomst van een financiële en economische crisis. Op het Europese niveau drukt het merendeel van de ondervraagde burgers eveneens zijn tevredenheid uit over het leven dat ze leiden, maar met minder overtuiging (76%). Vanuit sociaal-demografisch oogpunt wordt bij de Belgische bevolking een hogere tevredenheidsindex dan het nationale gemiddelde genoteerd onder de respondenten van wie het studieniveau hoog ligt (91%), die zich links bevinden van het politieke krachtenspel (90%) en die behoren tot bepaalde professionele categorieën, met name: de zelfstandigen (94%), de leidinggevende kaders (91%) en de bedienden (94%). Ten slotte zijn de Belgen die wonen in een landelijke zone (89%) en in Vlaanderen (93%) meer tevreden met het leven dat ze leiden dan hun landgenoten.¹

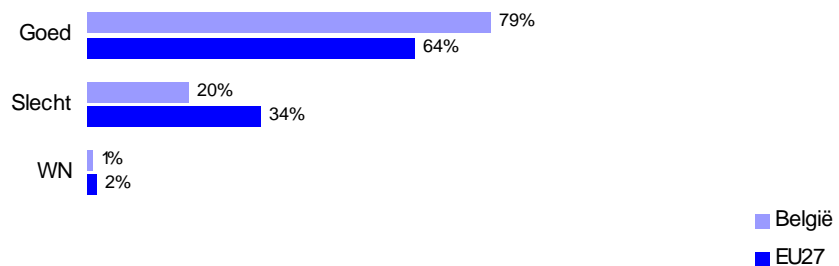
De Belgen tonen tevens een positieve balans wanneer, nog steeds binnen de persoonlijke sfeer, sprake is van de **financiën van hun gezin en van hun professionele situatie: volgens respectievelijk 79 en 67% van hen zouden die « goed » zijn**. Op het regionale niveau formuleren de Vlamingen (87%) een positievere mening ten opzichte van de financiële situatie van hun gezin dan hun landgenoten. De Brusselaars en de Vlamingen (70%) zijn eerder geneigd om hun professionele situatie gunstig te beoordelen dan de Walen (61%).²

¹ QA3 Bent u, algemeen gesproken, heel tevreden, eerder tevreden, eerder niet tevreden of helemaal niet tevreden met het leven dat u leidt?

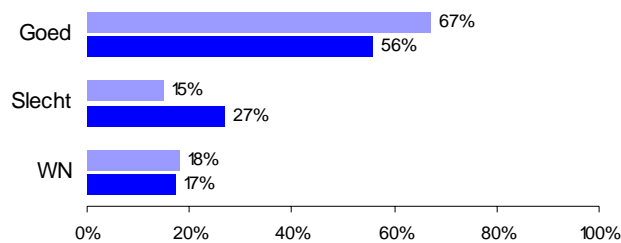
² QA4a.4 Hoe zou u de huidige toestand in elk van de volgende domeinen beoordelen? Uw professionele situatie
QA4a.5 Hoe zou u de huidige toestand in elk van de volgende domeinen beoordelen? De financiële toestand van uw gezin

QA4a.4&5 Hoe zou u de huidige toestand in elk van de volgende domeinen beoordelen?

De financiële toestand van uw gezin

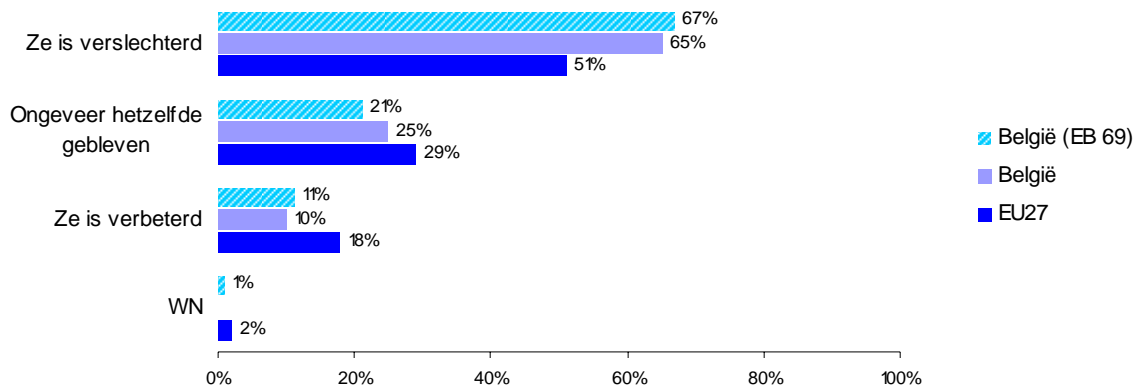
Uw professionele situatie

De Belgen geven evenwel toe dat ze in hun dagelijkse leven geconfronteerd worden met meer moeilijkheden dan voorheen. Zo **stelt 65% van hen vast dat zijn gezin minder kan kopen dan vijf jaar geleden**. Op het niveau van de Europese Unie maakt een meerderheid van de respondenten eveneens die opmerking, maar dan minder uitgesproken (51%). In België wordt de daling van de koopkracht vooral gevoeld door de vrouwen (70%), de 55-plussers (72%) alsook de mannen/vrouwen aan de haard (71%), de werklozen (71%) en de gepensioneerden (74%). Bovendien worden het Waalse (69%) en het Vlaamse Gewest (66%) zwaarder getroffen dan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (41%).³

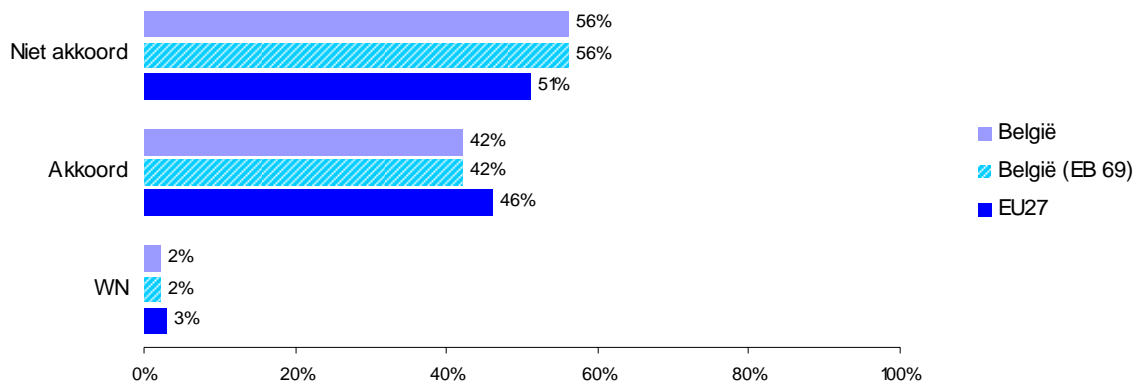
³ QA20 Als u denkt aan uw koopkracht, dus wat uw gezin zich kan veroorloven in het dagelijks leven, en de vergelijking maakt met vijf jaar geleden, vindt u dan dat die verbeterd is, dat die ongeveer hetzelfde is gebleven of dat die verslechterd is?

QA20 Als u denkt aan uw koopkracht, dus wat uw gezin zich kan veroorloven in het dagelijks leven, en de vergelijking maakt met vijf jaar geleden, vindt u dan dat die verbeterd is, dat die ongeveer hetzelfde is gebleven of dat die verslechterd is?

Meer dan twee Belgen op vijf (42%) voegen daaraan toe dat ze problemen ervaren om al hun facturen te betalen aan het einde van de maand. Die respondenten zijn meestal 25 à 39 jaar oud (46%), beschikken over een laag studieniveau (50% à 54% naargelang van de leeftijd bij het stoppen van de studies), hebben geen baan (70%) en wonen in grootsteden (60%). Op het regionale niveau geeft een meerderheid van Brusselaars (58%) en Walen (55%) te kennen dat ze het moeilijk hebben om al hun maandelijkse facturen te betalen, terwijl slechts 32% van de Vlamingen zich in die situatie bevindt.⁴

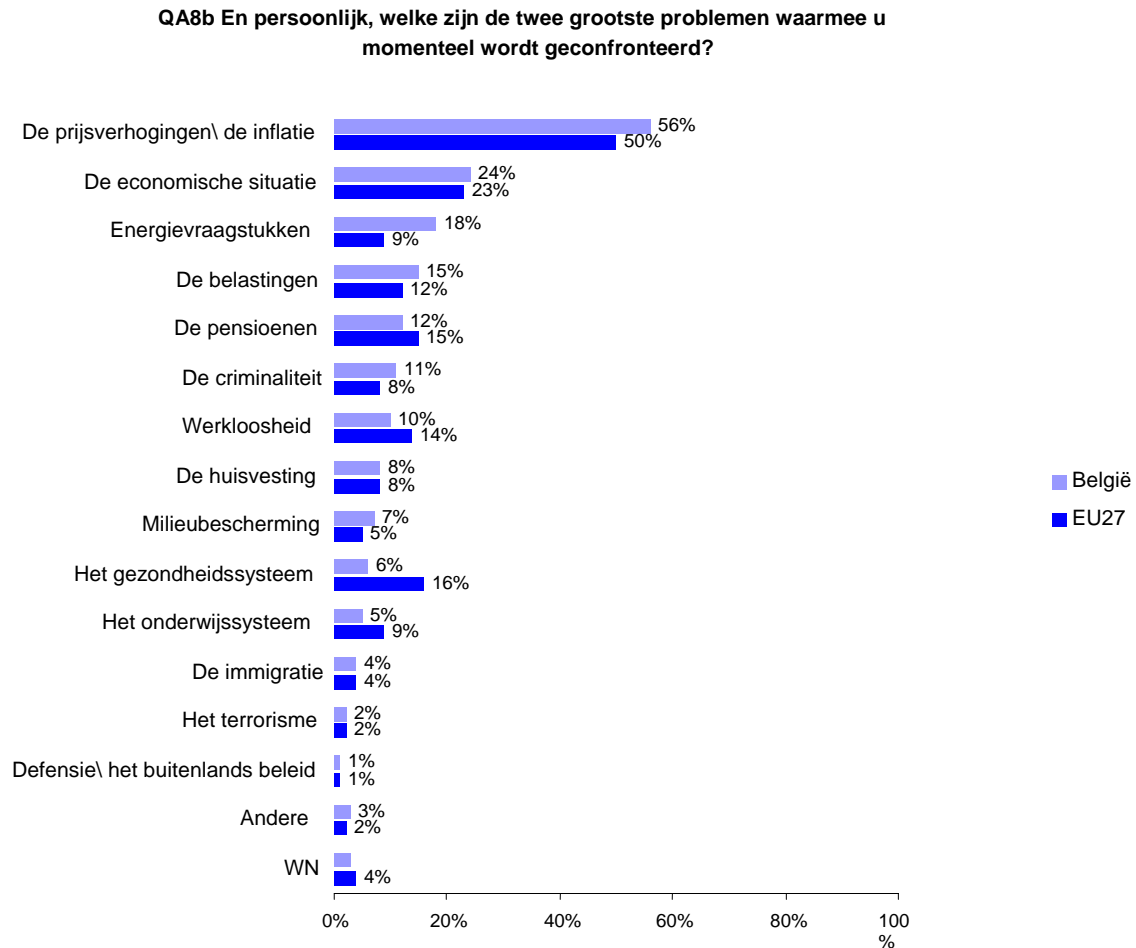
QA21 Kan u mij vertellen in welke mate u akkoord gaat met de volgende stelling: U heeft problemen om op het einde van de maand al uw facturen te betalen.

Om de korte analyse van hun professionele situatie af te ronden, **gaat 56% van de Belgische burgers akkoord om de inflatie aan te wijzen als het grootste probleem waarmee ze worden geconfronteerd.** Nagenoeg één op vier vermeldt vervolgens de economische situatie (24%). Meer dan 10% van hen wijst ten slotte op de energievraagstukken (18%), de belastingen (15%), de pensioenen (12%), de criminaliteit (11%) en de werkloosheid (10%). Op Europese schaal staan ook

⁴ QA21 Kan u mij vertellen in welke mate u akkoord gaat met de volgende stelling: U heeft problemen om op het einde van de maand al uw facturen te betalen.

de inflatie en de economische situatie aan de top van de lijst van de problemen die worden opgesomd door de respondenten. Ten opzichte van hun Europese medeburgers lijken de Belgen evenwel nauwer betrokken bij de inflatie (+6 punten) en de energievraagstukken (+9 punten) en minder ongerust over de situatie van het gezondheidssysteem (-10 punten).⁵

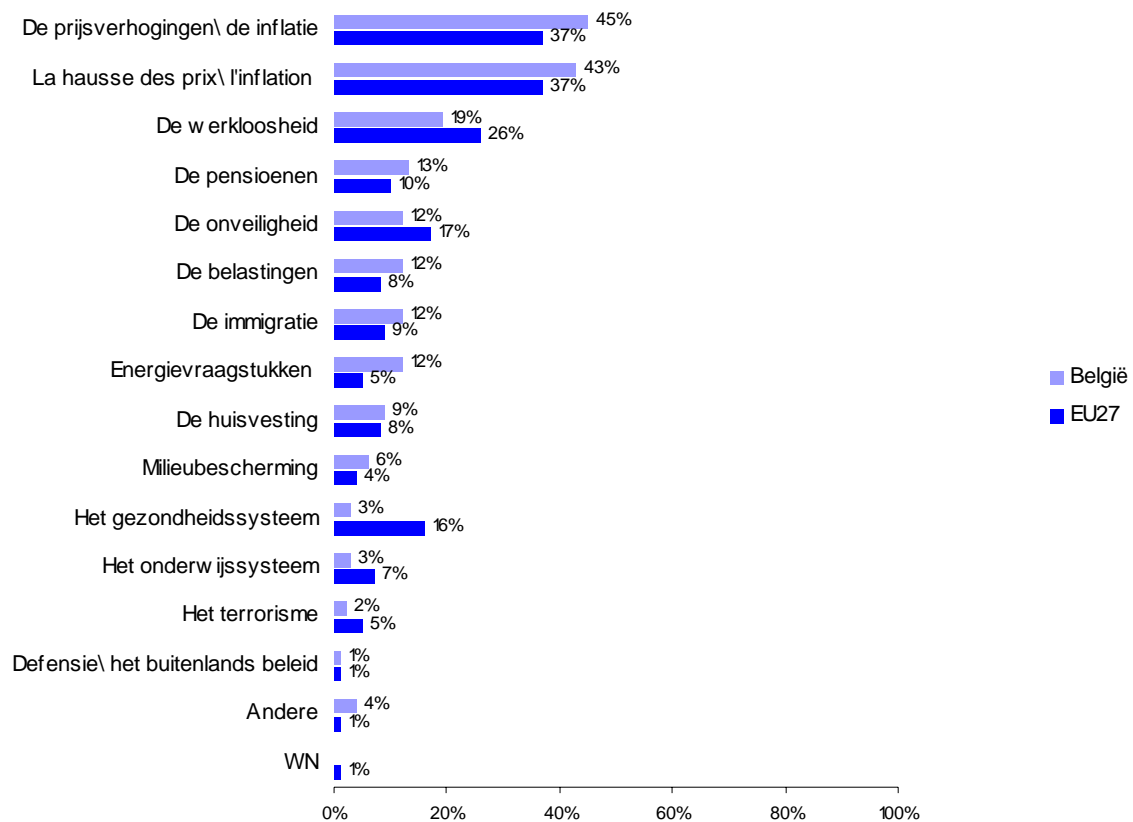
1.2. Situatie van het land: economie, tewerkstelling en grootste problemen

Wanneer hen gevraagd wordt om de twee grootste problemen te identificeren waarmee hun land wordt geconfronteerd, varieert de volgorde die wordt opgesteld door de Belgische burgers in het kader van de voorgaande vraag: **ze wijzen in de eerste plaats op de economische situatie (45%), en daarna op de inflatie (43%)**. Hoewel ze de prijsstijging als grootste probleem vermelden waarmee ze in hun dagelijks leven worden geconfronteerd, is het de algemene economische situatie die hen het meest kritiek lijkt op nationaal niveau. Vanuit sociaal-demografisch oogpunt zijn de leidinggevende kaders (72%), de bedienden (52%), de mannen/vrouwen aan de haard (53%) alsook de respondenten met een hoog studieniveau (51%) meer geneigd om de economische situatie te beschouwen als het grootste probleem van het land. Voor een meerderheid van zelfstandigen (50%) en werklozen (51%) zou dat evenwel de prijsstijging zijn.⁶

⁵ QA8b En persoonlijk, welke zijn de twee grootste problemen waarmee u momenteel wordt geconfronteerd?

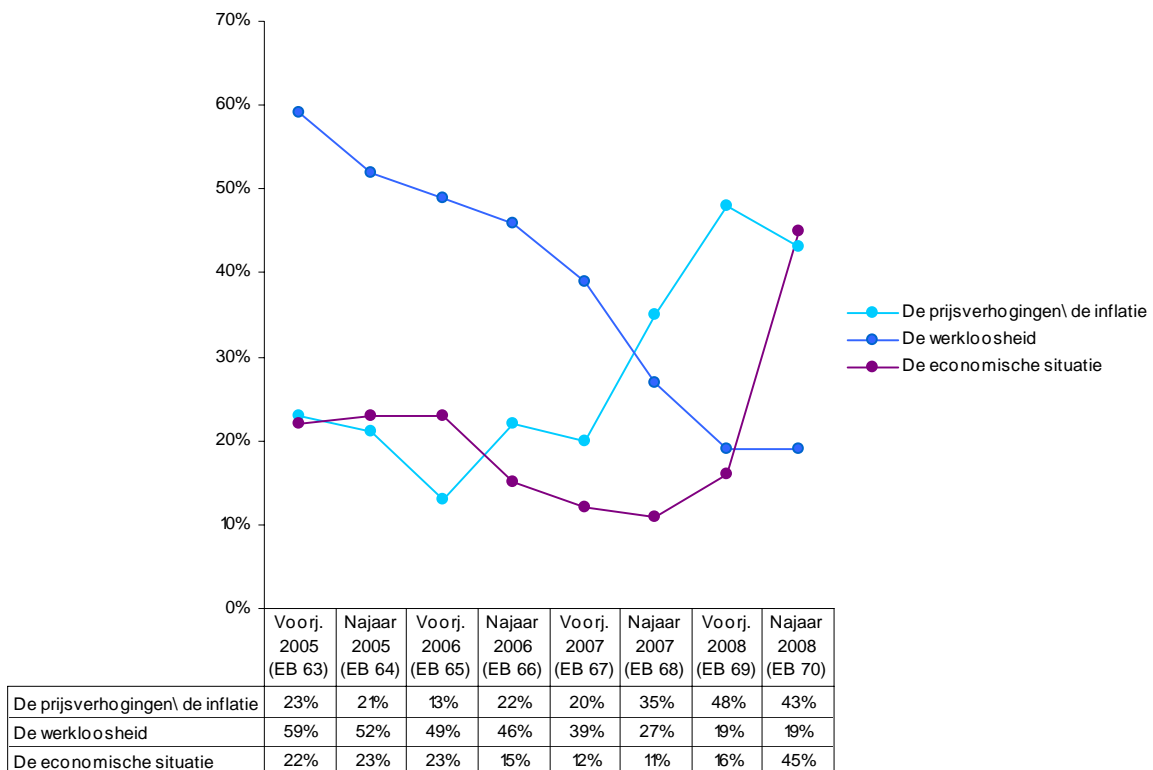
⁶ QA8a Wat zijn volgens u de twee belangrijkste problemen waarmee België momenteel te kampen heeft?

QA8a Wat zijn volgens u de twee belangrijkste problemen waarmee België momenteel te kampen heeft?

Ten opzichte van de resultaten die werden opgetekend in het voorjaar 2008 wordt de economische situatie vaker door de Belgische burgers aangehaald als zijnde het grootste probleem waarmee het land te kampen heeft (+29 punten), terwijl de prijsstijging minder vaak wordt aangehaald (-5 punten). De werkloosheid blijft op de derde plaats met opnieuw 19% van de vermeldingen.

QA8a Wat zijn volgens u de twee belangrijkste problemen waarmee België momenteel te kampen heeft? (% België, problemen die minstens één maal een minimum van 30% vermeldingen heeft behaald)

Tijdens het voorbije jaar werd in de opinie van de Belgische bevolking namelijk een ommezwaai vastgesteld voor wat betreft **de economische situatie van het land: 72% van de respondenten stelt vast dat die « slecht » is**, terwijl voorheen 65% die gunstig beoordeelde.⁷ Bovendien menen ze thans dat de situatie van de tewerkstelling in hun land « slecht » is (60%) terwijl ze die in het najaar 2007 « goed » vonden (52%).⁸ Ten slotte **klaagt 69% van hen over de kosten van het levensonderhoud in België.**⁹ Tussen de respondenten die zich het meeste zorgen maken over de economische situatie behoren de 40-plussers (69% van de 40-54 jarigen en 66% van de 55-plussers), de zogenaamde « linksen » (70%), de zelfstandigen (76%), de leidinggevende kaders (73%) alsook de mannen/vrouwen aan de haard (88%). De respondenten die het meest kritisch staan tegenover de situatie van de arbeidsmarkt zijn de vrouwen (66%), de 55-plussers (66%), de burgers met een laag studieniveau (66%), de mannen/vrouwen aan de haard (69%), de werklozen (84%) en de gepensioneerden (65%). De kosten van het levensonderhoud worden hoger ervaren in de dorpen (75%) dan in de stad (64% in de kleine steden en 58% in de grote). Op het regionale niveau kijken de Walen (80%) somberder aan tegen de situatie van de tewerkstelling (80%) en de kostprijs van het leven (81%) dan hun landgenoten. In alle lidstaten samen is de overheersende mening, net zoals in

⁷ QA4a.1 Hoe zou u de huidige toestand in elk van de volgende domeinen beoordelen? De toestand van de Belgische economie

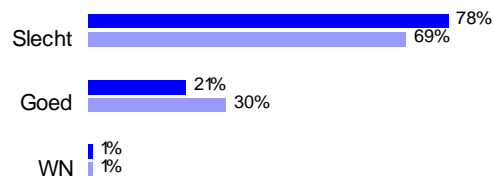
⁸ QA4a.6 Hoe zou u de huidige toestand in elk van de volgende domeinen beoordelen? De toestand van de Belgische tewerkstelling

⁹ QA5a.5 Hoe zou u de huidige toestand in elk van de volgende domeinen beoordelen? De kosten van het levensonderhoud in ons land

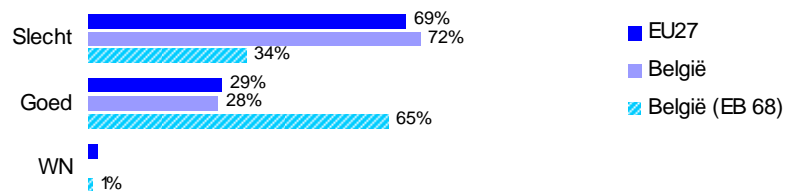
België, dat de huidige situatie van de nationale economie slecht is (69%), net zoals die van de tewerkstelling (69%) en van de kostprijs van het leven (78%).

QA4a.1&6, QA5a.5, Hoe zou u de huidige toestand in elk van de volgende domeinen beoordelen?

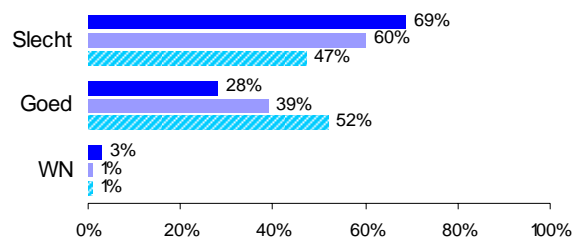
De kosten van levensonderhoud in (ONS LAND)

De toestand van de (NATIONALITEIT) economie

De toestand van de tewerkstelling in (ONS LAND)

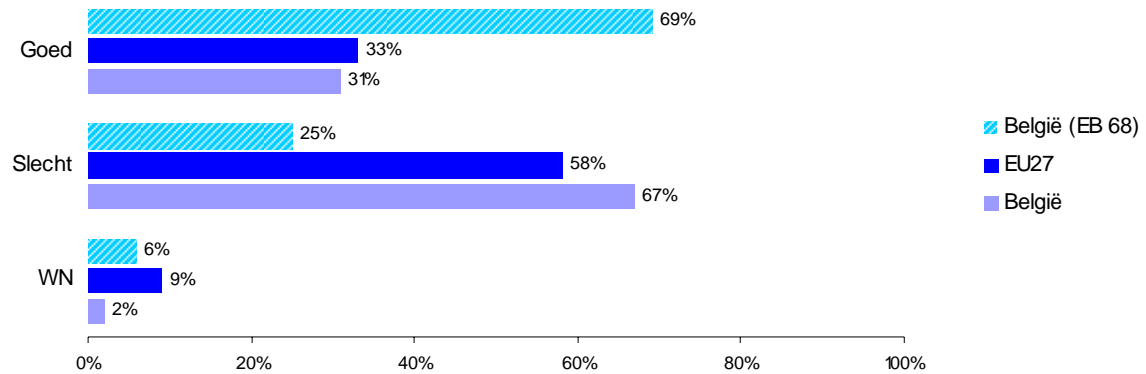
1.3. Situatie van de Europese economie en van de euro

Er wordt tevens een verschuiving van de Belgische publieke opinie naar een negatieve beoordeling vastgesteld in het geval van de **Europese economie: 67% meent namelijk dat zijn huidige situatie « slecht » is**, terwijl 69% een jaar tevoren een tegenovergestelde mening te kennen gaf.¹⁰ Noteer dat de kritische houding van de Belgische burgers ten overstaan van de economie niet beperkt is tot het

¹⁰ QA4a.2 Hoe zou u de huidige toestand in elk van de volgende domeinen beoordelen? De toestand van de Europese economie

ationale en Europese kader: 63% meent eveneens dat de situatie van de economie in de wereld « slecht » is.¹¹

QA4a.2 Hoe zou u de huidige toestand van de Europese economie beoordelen?

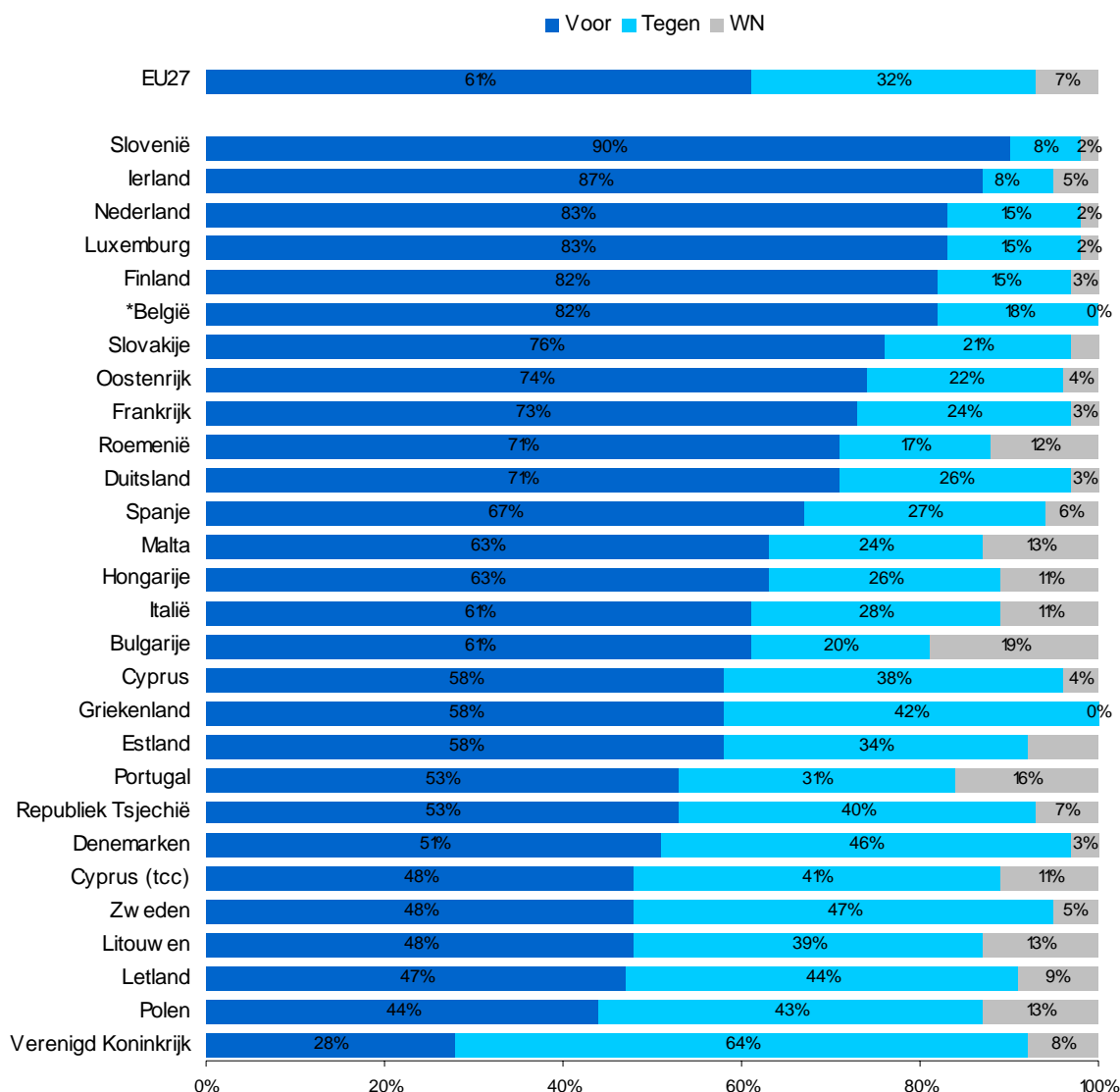

De Belgen blijven evenwel hevig voorstander van een Europese eenheidsmunt: **met 82% gunstige meningen plaatsen ze zich op de vierde plaats van de grootste aanhangers van de euro**, na de Sloenen (90%), de Ieren (87%), de Nederlanders (83%), de Luxemburgers (83%) en de Finnen (82%).¹²

¹¹ QA4a.3 Hoe zou u de huidige toestand in elk van de volgende domeinen beoordelen? De toestand van de economie in de wereld

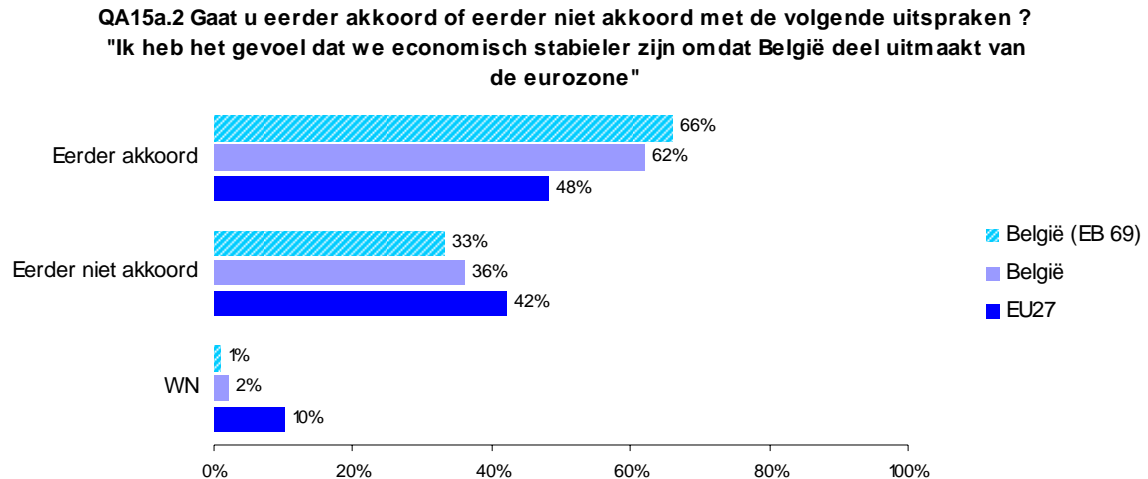
¹² QA27.1 Wat is uw mening over elk van de volgende voorstellen? Kan u mij telkens zeggen of u voor of tegen een Europese monetaire unie met een eenheidsmunt, de euro, bent?

QA27.1 Kan u me telkens zeggen of u voor of tegen een Europese monetaire unie met een eenheidsmunt, de euro bent ?

De sterke gehechtheid van de Belgen aan de euro kan waarschijnlijk worden verklaard door het feit dat ze er meer van overtuigd zijn dat **de eenheidsmunt zorgt voor een zekere economische stabiliteit van hun land (62%)** dan hun Europese medeburgers (48%). Op regionaal niveau lijkt die mening in het bijzonder verspreid in het Brusselse en het Vlaamse Gewest (67% in beide gevallen tegen 53% in Wallonië).¹³

¹³ QA15a.2 Gaat u eerder akkoord of eerder niet akkoord met de volgende uitspraken? Ik heb het gevoel dat we economisch stabiel zijn omdat België deel uitmaakt van de eurozone.

2. Verwachtingen voor het komende jaar

2.1. Het leven in het algemeen, de situatie van het gezin en de professionele situatie

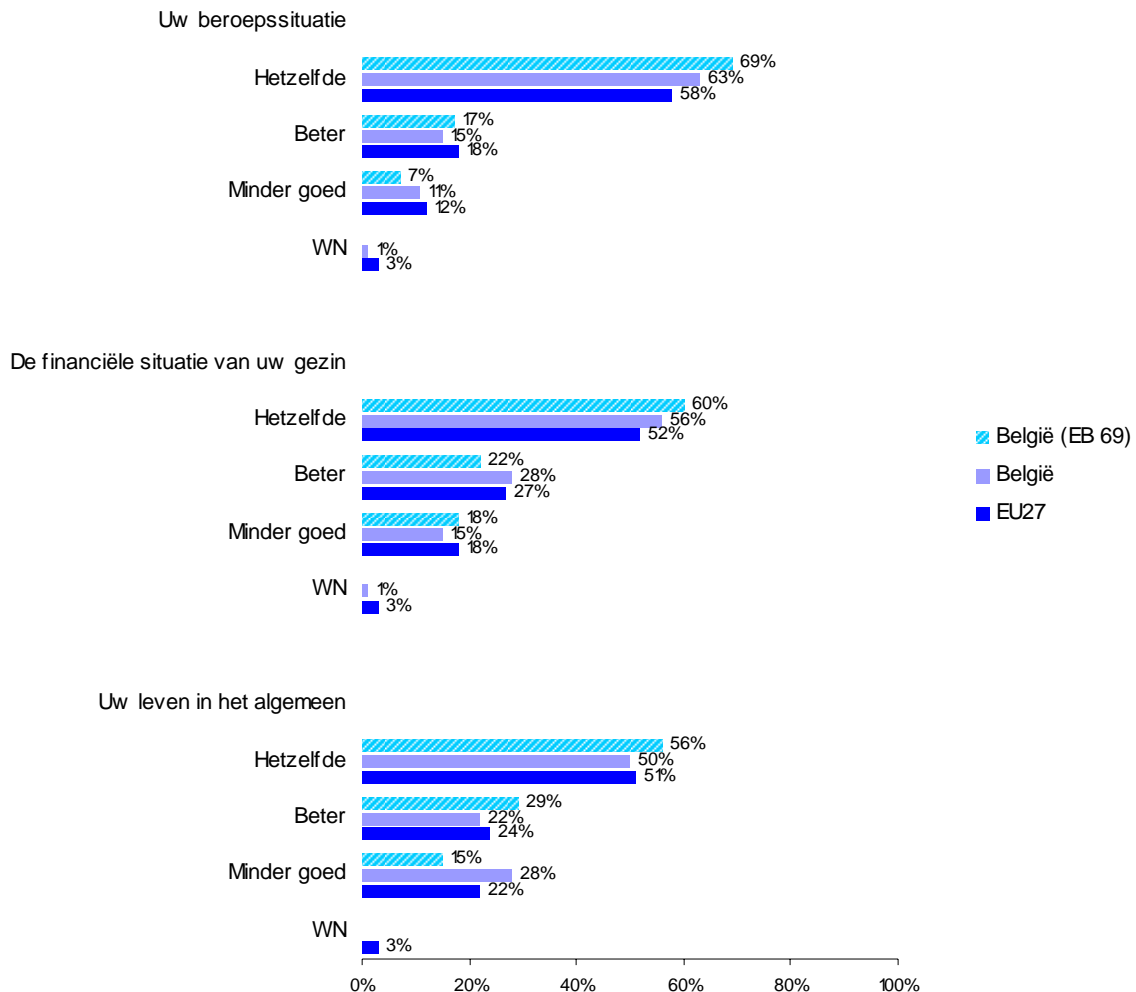
Wanneer ze naar de nabije toekomst kijken, gaan de meeste Belgen (50%) ervan uit dat hun leven in het algemeen hetzelfde zal blijven. Meer dan één respondent op de vier suggereert evenwel dat de komende twaalf maanden minder goed zullen zijn (28%) en één of vijf meent dat die beter zullen zijn (22%).¹⁴ In de loop van die periode **verwachten de Belgische burgers (63%) namelijk dat geen verandering zal optreden in hun professionele situatie.**¹⁵ Hoewel **56% van de Belgen meent dat de financiële situatie van hun gezin de komende twaalf maanden niet zal evolueren**, vreest een stijgend aantal onder hen dat die zal verslechteren (28%, of +6 punten). Die ongerustheid heerst vooral onder de respondenten van meer dan 55 jaar oud (32%), de burgers met een laag of middelmatig studieniveau (37 à 30%), de zelfstandigen (33%), de mannen/vrouwen aan de haard (36%) en de gepensioneerden (33%). Op het regionale niveau maken de Walen (34%) zich meer zorgen over de evolutie van de financiële situatie van hun gezin dan hun landgenoten.¹⁶

¹⁴ QA6a.1 Wat zijn uw verwachtingen voor de komende twaalf maanden : zullen de volgende twaalf maanden beter, minder goed of hetzelfde zijn voor wat betreft ... ? Uw leven in het algemeen

¹⁵ QA6a.5 Wat zijn uw verwachtingen voor de komende twaalf maanden : zullen de volgende twaalf maanden beter, minder goed of hetzelfde zijn voor wat betreft ... ? Uw beroepssituatie

¹⁶ QA6a.3 Wat zijn uw verwachtingen voor de komende twaalf maanden : zullen de volgende twaalf maanden beter, minder goed of hetzelfde zijn voor wat betreft...? De financiële situatie van uw gezin

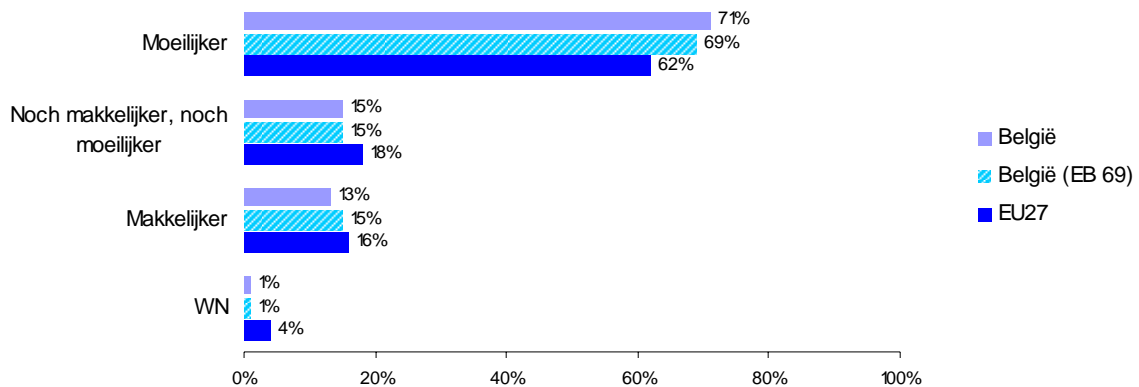
QA6.a1,3,5 Wat zijn uw verwachtingen voor de komende twaalf maanden : zullen de volgende twaalf maanden beter, minder goed of hetzelfde zijn voor wat betreft ... ?

Op langere termijn menen de Belgen (71%) dat het leven van de kinderen van vandaag over het algemeen moeilijker zal zijn dan het leven voor hun generatie – deze mening werd in België versterkt (+3 punten) tijdens de voorbije zes maanden, en lijkt meer verspreid dan in het gemiddelde van de Lidstaten (+9 punten). Bij de Belgische bevolking zijn die pessimistische verwachtingen meer aanwezig bij de mannen/vrouwen aan de haard (80%), de werklozen (76%), de gepensioneerden (76%) en de 55-plussers (75%). Op het regionale niveau lijken de Walen (80%) meer geneigd om een moeilijker leven voor de jonge generatie te voorspellen dan de Vlamingen (68%) of de Brusselaars (67%).¹⁷

¹⁷ QA22 Denkt u in het algemeen dat kinderen het vandaag de dag makkelijker, moeilijker of het noch makkelijker noch moeilijker hebben dan uw generatie?

QA22 Denkt u in het algemeen dat kinderen het vandaag de dag makkelijker, moeilijker of het noch makkelijker noch moeilijker hebben, dan uw generatie ?

2.2. Algemene situatie van het land, van zijn economie en van zijn arbeidsmarkt

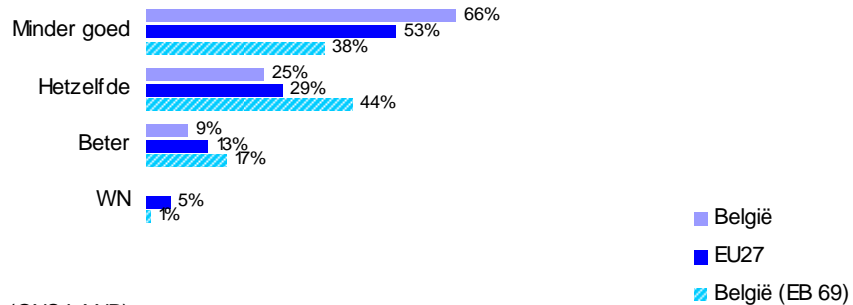
Ten opzichte van het voorjaar 2008 **getuigen de Belgen van meer pessimisme voor wat betreft de economische situatie van hun land tijdens de komende twaalf maanden (63%, of +9 punten)**. Tot de meest ongeruste respondenten behoren de burgers van meer dan 40 jaar oud (69% van de 40-54 jarigen en 66% van de 55-plussers), de zogenaamde « linksen » (70%), de zelfstandigen (76%), de leidinggevende kaders (73%) alsook de mannen/vrouwen aan de haard 88%).¹⁸ **De evolutie van de nationale arbeidsmarkt baart de meeste Belgische burgers eveneens zorgen: 66% verwacht dat die zal verslechteren** – een percentage van 13 punten meer dan dat genoteerd in het voorjaar 2008. Vanuit sociaal-demografisch oogpunt zijn de meest pessimistische respondenten ten opzichte van de situatie van de tewerkstelling de 40-plussers (69% van de 40--54 jarigen en 75% van de 55-plussers), de leidinggevende kaders (77%), de mannen/vrouwen aan de haard (74%) en de gepensioneerden (73%). De bewoners van dorpen (67%) en kleine steden (70%) zijn bovendien meer geneigd om ongunstige verwachtingen over dat onderwerp te formuleren dan die in de grootsteden (51%). Die tendens vindt men terug op het regionale niveau: 68% van de Vlamingen en 68% van de Walen menen dat de komende twaalf maanden slechter zullen zijn voor wat betreft de situatie van de tewerkstelling, terwijl slechts 45% van de Brusselaars die vrees uitdrukken.¹⁹

¹⁸ QA6a.2 Wat zijn uw verwachtingen voor de komende twaalf maanden: zullen de volgende twaalf maanden beter, minder goed of hetzelfde zijn voor wat betreft ... ? De economische situatie in (ONS LAND)

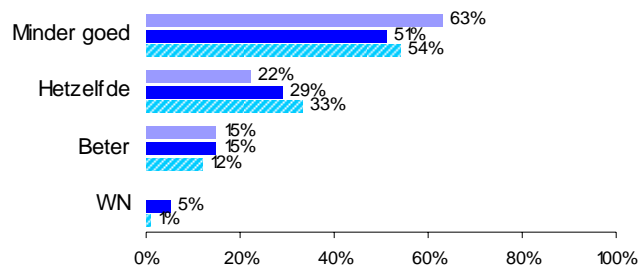
¹⁹ QA6a.4 Wat zijn uw verwachtingen voor de komende twaalf maanden: zullen de volgende twaalf maanden beter, minder goed of hetzelfde zijn voor wat betreft ... ? De situatie van de werkgelegenheid in (ONS LAND)

QA6.a 2&4 Wat zijn uw verwachtingen voor de komende twaalf maanden : zullen de volgende twaalf maanden beter, minder goed of hetzelfde zijn voor wat betreft ... ?

De werkgelegenheid in (ONS LAND)

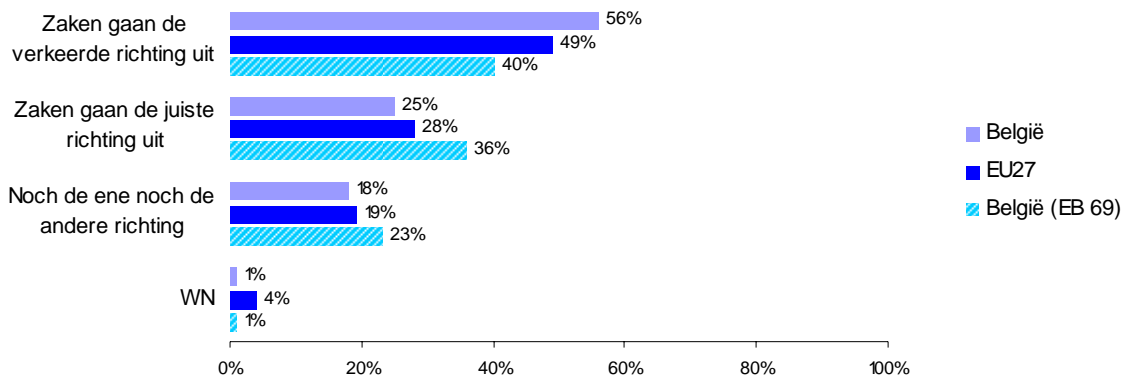

De economische situatie in (ONS LAND)

Algemeen genomen, menen **de Belgen (56%, of +16 punten sinds het voorjaar 2008) dat de zaken de verkeerde richting uitgaan**. Die mening is bijzonder verspreid binnen verschillende sociaal-demografische groepen: de – 55 jarigen (61% van de 15-24 jarigen, 59% van de 25-39 jarigen, 58% van de 40-54 jarigen), de respondenten die geen lange studies hebben gedaan (59%), de zelfstandigen (60%), de werklozen (71%), de bewoners van landelijke zones (59%), alsook de Walen (62% tegen 55% Vlamingen en 52% Brusselaars).²⁰

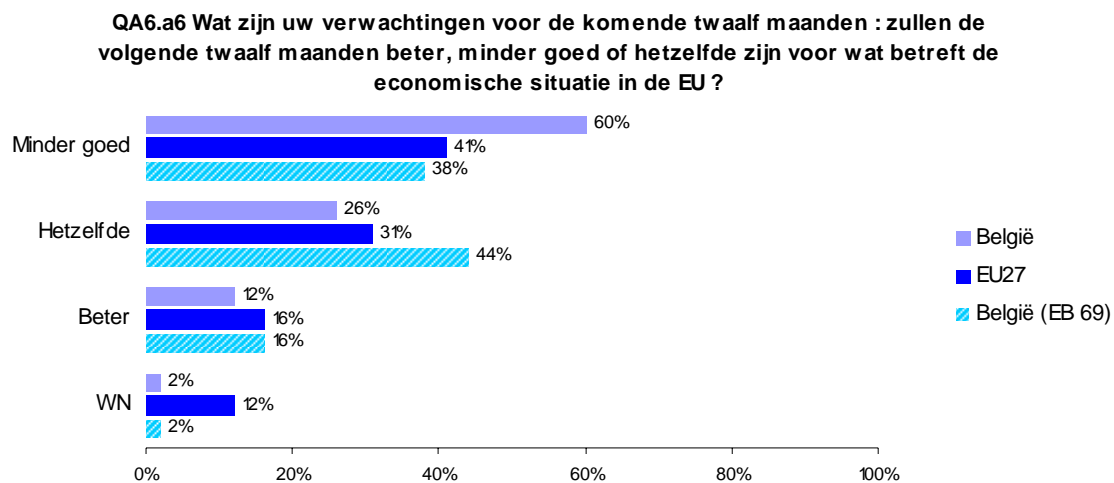
QA11a.1 Op dit ogenblik, zou u stellen dat, in het algemeen, zaken de juiste of de verkeerde richting uitgaan, in (ONS LAND) ?

²⁰ QA11a.1 Op dit ogenblik zou u stellen dat, in het algemeen, de zaken de juiste of de verkeerde richting uitgaan in ONS LAND?

2.3. Algemene situatie van de Europese Unie en van haar economie

Buiten de nationale context verwachten **de Belgen (60%) een verslechtering van de economische situatie in de Europese Unie tijdens de komende twaalf maanden**. Die houding neemt de Belgische bevolking aan sinds het voorjaar 2008 (+22 punten), toen een relatieve meerderheid van 44% van de respondenten dacht dat die situatie stabiel zou blijven. Thans lijken de Belgen pessimistischer over dat onderwerp dan hun Europese medeburgers (relatieve meerderheid van 41%). Ten slotte binnen de gewesten zijn de Brusselaars (54%) minder geneigd om te stellen dat de economische situatie in de Europese Unie minder goed zal zijn tijdens het komende jaar dan de Vlamingen (62%) of de Walen (60%).²¹ Noteer dat, wanneer het gaat om een meer globaal perspectief van de economische situatie, de Belgen (65%) nog meer geneigd zijn om te stellen dat de komende twaalf maanden minder goed zullen zijn.²²

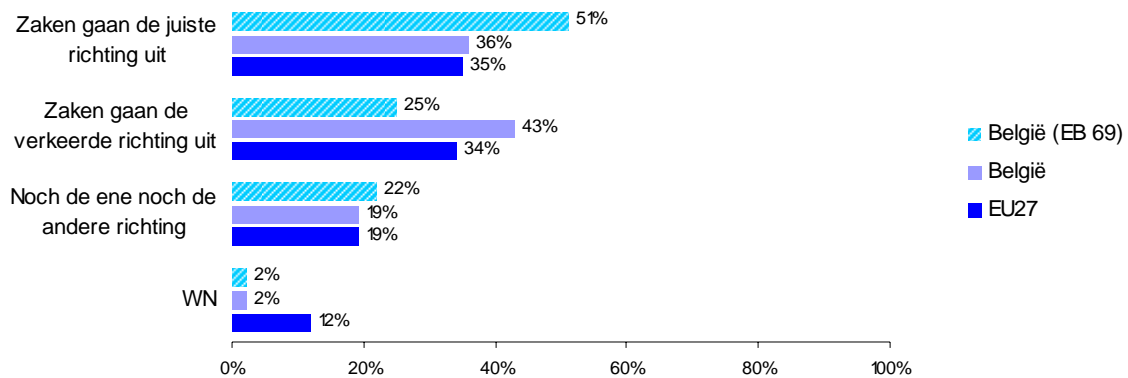
Algemeen genomen gaan de zaken volgens een relatieve meerderheid van de Belgen (43%) momenteel de verkeerde richting uit in de Europese Unie. Die mening wordt sterker ondersteund door bepaalde sociaal-demografische groepen: de 25-39 jarigen (46%), de personen met een laag studieniveau (53%) of middelmatig studieniveau (49%), de arbeiders (47%), de werklozen (58%), alsook de Walen (48%).²³

²¹ QA6a.6 Wat zijn uw verwachtingen voor de komende twaalf maanden : zullen de volgende twaalf maanden beter, minder goed of hetzelfde zijn voor wat betreft...? De economische situatie in de Europese Unie

²² QA6a.7 Wat zijn uw verwachtingen voor de komende twaalf maanden : zullen de volgende twaalf maanden beter, minder goed of hetzelfde zijn voor wat betreft...? De economische situatie in de wereld

²³ QA11a.2 Op dit ogenblik zou u stellen dat in het algemeen de zaken de juiste of de verkeerde richting uitgaan ... ? In de Europese Unie

QA11a.2 Op dit ogenblik, zou u stellen dat, in het algemeen, zaken de juiste of de verkeerde richting uitgaan, in de Europese unie. ?

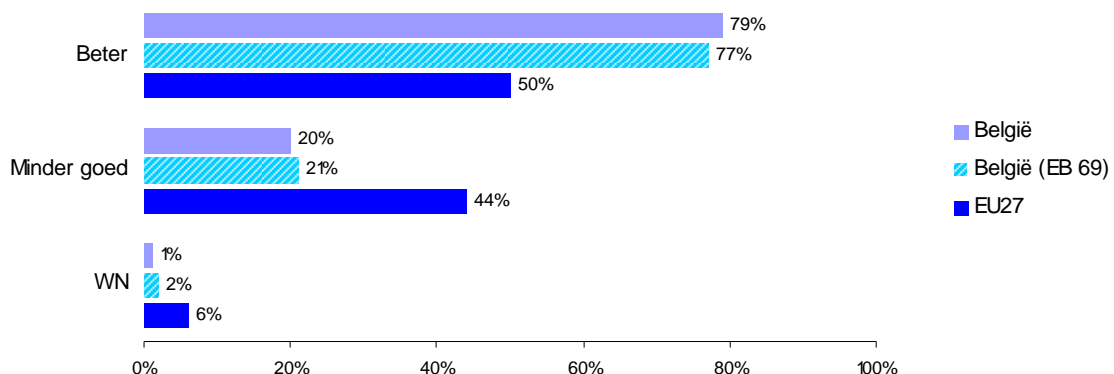

3. Situatie van België vergeleken bij die van de andere Lidstaten

3.1. Levenskwaliteit

Nadat aan de respondenten werd gevraagd om een snelle analyse te maken van de sociaal-economische context waarin ze evolueren, hebben de onderzoekers van de Eurobarometer Standaard hen gevraagd om de situatie van hun land te vergelijken met die van het gemiddelde van de Europese landen, en daarbij rekening te houden met verschillende aspecten: levenskwaliteit, kosten van het levensonderhoud, economie en werkgelegenheid. **In termen van levenskwaliteit menen de Belgen (79%) dat de situatie van hun land beter is dan die van het gemiddelde van de Lidstaten.**²⁴

QA7a.5 Voor elk van de volgende domeinen, zou u zeggen dat de toestand van de levenskwaliteit in (ONS LAND) beter is of minder goed is dan het gemiddelde van de Europese landen?

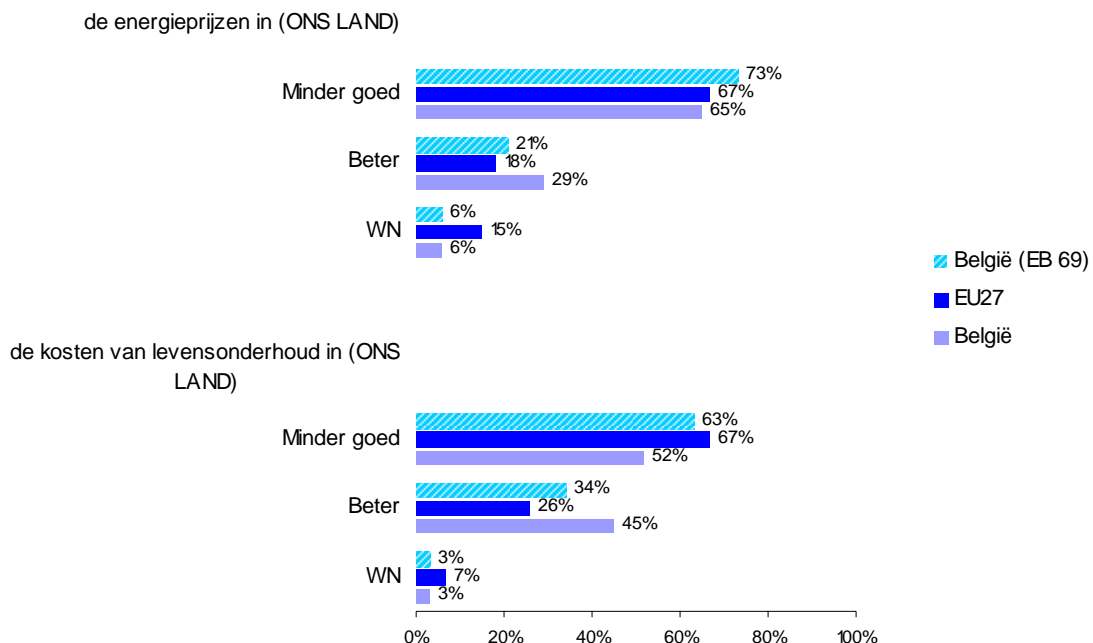

²⁴ QA7a.5 Voor elk van de volgende domeinen zou u zeggen dat de toestand in (ONS LAND) beter of minder goed is dan die van het gemiddelde van de Europese landen ? De levenskwaliteit in (ONS LAND)

3.2. Kosten van het levensonderhoud en energieprijzen

Wat betreft de kosten van het levensonderhoud menen de meeste Belgische burgers (52%) dat de situatie van hun land minder goed is dan die van het gemiddelde van de Europese landen. Sinds het voorjaar 2008 zijn steeds meer Belgen geneigd om ondanks alles te menen dat de kosten van het levensonderhoud in hun land minder hoog liggen (+11 punten). Enkele sociaal-demografische groepen zijn daar in het bijzonder van overtuigd: de 15-24 jarigen (56%), de respondenten die in de grootsteden wonen (55%) en, in het bijzonder, de Brusselaars (55%).²⁵ Ten slotte preciseert 65% van de Belgen dat de energieprijzen hoger liggen in hun land (65%).²⁶

QA7a. 3&4 Voor elk van de volgende domeinen, zou u zeggen dat de toestand in (ONS LAND) beter is of minder goed is dan het gemiddelde van de Europese landen?

3.3. Economie en werkgelegenheid

Vergeleken bij het gemiddelde van de Europese landen menen de Belgen dat de situatie van de economie van hun land beter is (54%). Die mening onderscheidt zich van die welke werd vastgesteld in het merendeel van de Lidstaten: gemiddeld 55% van de Europese burgers meent dat de situatie van hun nationale economie minder goed is. In België formuleren drie sociaal-demografische groepen een gelijkaardige conclusie: de zelfstandigen (53%), de arbeiders (50%)

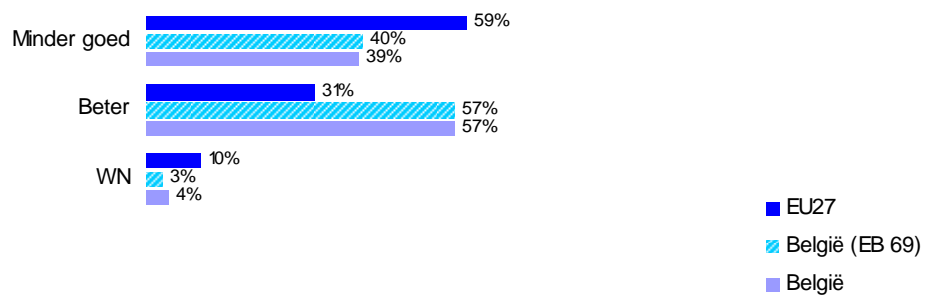
²⁵ QA7a.3 Voor elk van de volgende domeinen zou u zeggen dat de toestand in (ONS LAND) beter of minder goed is dan die van het gemiddelde van de Europese landen ? De kosten van het levensonderhoud in (ONS LAND)

²⁶ QA7a.4 Voor elk van de volgende domeinen zou u zeggen dat de toestand in (ONS LAND) beter of minder goed is dan die van het gemiddelde van de Europese landen ? De energieprijzen in (ONS LAND)

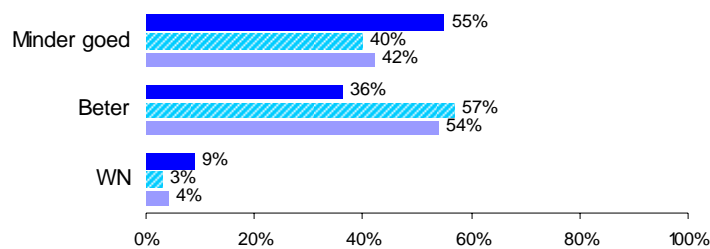
alsook de Walen (51%).²⁷ **Bovendien menen de Belgen te genieten van een betere situatie van de werkgelegenheid.** Hun Europese medeburgers, daarentegen, formuleren doorgaans een ongunstig oordeel over hun respectieve arbeidsmarkten (59%). In de Belgische Gewesten lijken de Walen meer verdeeld dan hun landgenoten voor wat betreft de situatie van de nationale werkgelegenheid: 47% meent dat die beter is en 48% is ervan overtuigd dat die minder goed is.²⁸

QA7a. 1&2 Voor elk van de volgende domeinen, zou u zeggen dat de toestand in (ONS LAND) beter is of minder goed is dan het gemiddelde van de Europese landen?

de tewerkstelling in (ONS LAND)

de (NATIONALITEIT) economie

²⁷ QA7a.1 Voor elk van de volgende domeinen zou u zeggen dat de toestand in (ONS LAND) beter of minder goed is dan die van het gemiddelde van de Europese landen ? De situatie van de economie (NATIONALITEIT)

²⁸ QA7a.2 Voor elk van de volgende domeinen zou u zeggen dat de toestand in (ONS LAND) beter of minder goed is dan die van het gemiddelde van de Europese landen ? De situatie van de tewerkstelling in (ONS LAND)

II. LIDMAATSCHAP VAN DE EUROPESE UNIE

1. Vertrouwen in het democratisch proces op Europees niveau

1.1. Het gevoel gehoord te worden op het niveau van de Europese Unie

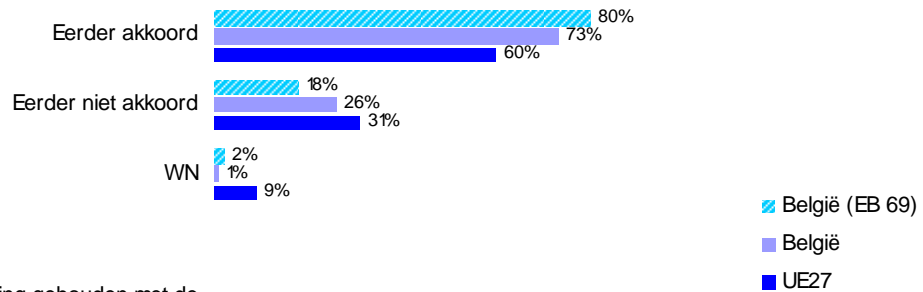
Nadat de Belgische respondenten hun mening hebben geformuleerd over de sociaal-economische context en over de grootste problemen waarmee ze werden geconfronteerd in hun land in het najaar 2008, hebben de onderzoekers van de Eurobarometer Standaard hen gevraagd om aan te geven of ze menen dat de **Europese Unie** al dan niet bereid is om te luisteren naar hun nationale bekommernissen. In België **zijn de meeste burgers (59%, of -4 punten ten opzichte van het resultaat van het voorjaar 2008) van mening dat de belangen van hun land wel degelijk in aanmerking worden genomen in de Europese Unie.** Hun Europese medeburgers zijn evenwel verdeeld over dat onderwerp : 43% sluit zich aan bij die mening en 43% zijn de tegenovergestelde mening toegedaan. Binnen de Belgische bevolking is de overtuiging dat de belangen van het land wel degelijk in aanmerking worden genomen in de Europese Unie bijzonder verspreid in Brussel (77%).²⁹ Algemeen genomen, **telt volgens 73% van de Belgen de stem van hun land in de Europese Unie** – een percentage dat 7 punten lager ligt ten opzichte van dat genoteerd in het voorjaar 2008, maar 13 punten boven het Europees gemiddelde.³⁰

²⁹ QA15a.7 Gaat u eerder akkoord of niet akkoord met de volgende uitspraken? Er wordt goed rekening gehouden met de belangen van (ONS LAND) in de EU.

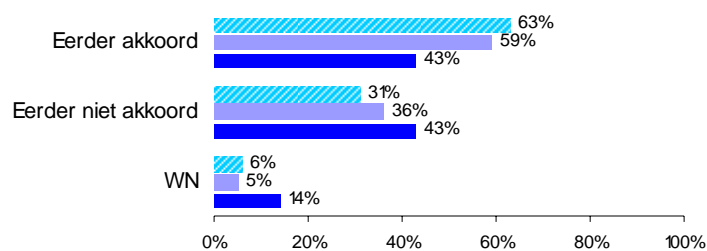
³⁰ QA15a.6 Gaat u eerder akkoord of niet akkoord met de volgende uitspraken? De stem van (ONS LAND) telt in de EU

QA15a.6&7 Gaat u eerder akkoord of eerder niet akkoord met de volgende uitspraken ?

De stem van (ONS LAND) telt in de EU

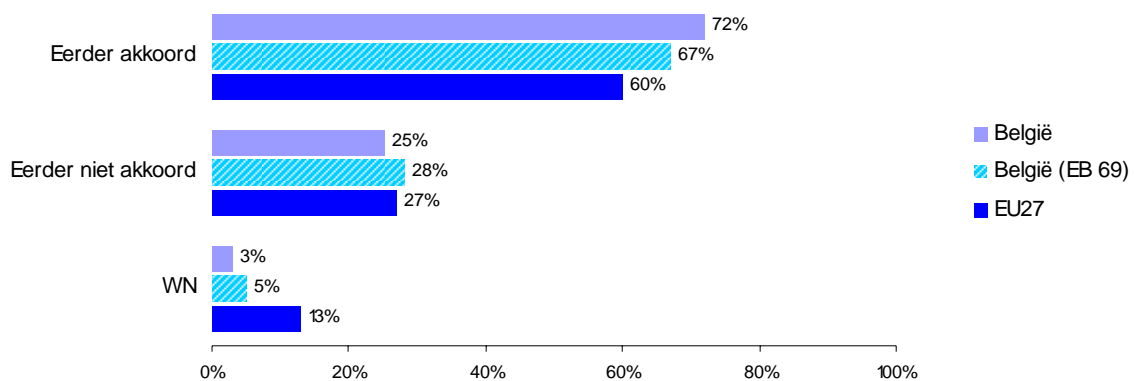

Er wordt goed rekening gehouden met de belangen van (ONS LAND) in de EU

Hoewel de Belgen menen dat de Europese Unie aandachtig is voor de nationale vragen, zijn ze eveneens van mening dat deze uiteindelijk haar zienswijze oplegt aan hun land (72%). Op regionaal niveau wordt die kritiek vaker gehoord in Vlaanderen (74%) dan in Wallonië (69%) en in Brussel (63%).³¹

QA15a.8 Gaat u eerder akkoord of eerder niet akkoord met de volgende uitspraken ? "De Europese Unie legt haar zienswijze op aan (ONS LAND)"

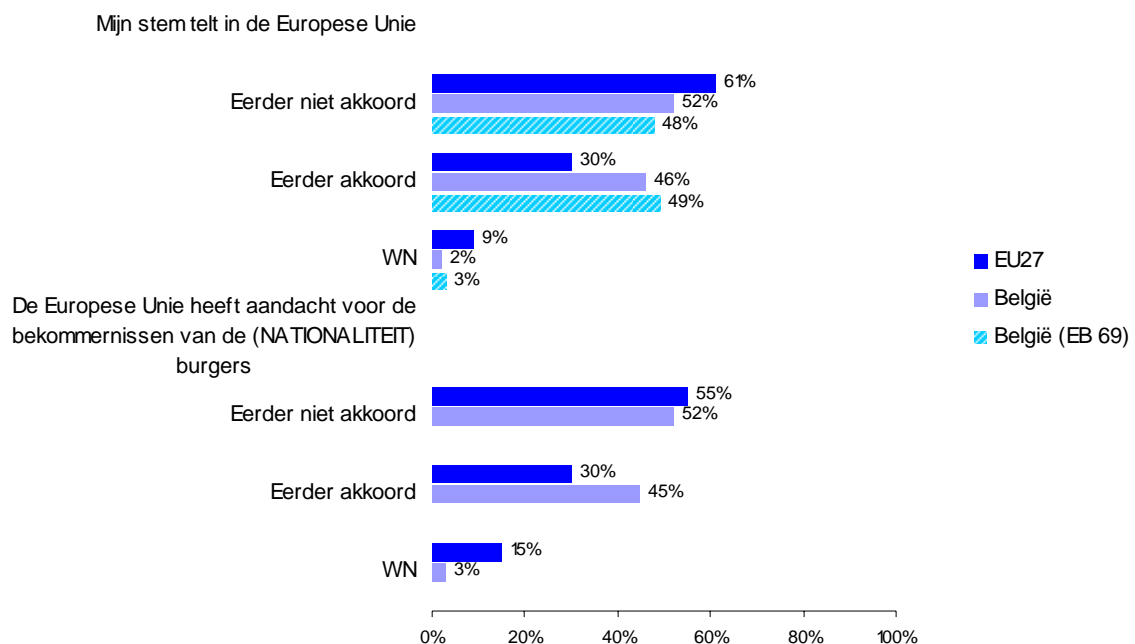

Als individuen hebben de Belgen (52%, of +4 punten sinds het voorjaar 2008) trouwens hun twijfels dat ze gehoord worden door de Europese Unie. Een zeker aantal sociaal-demografische

³¹ QA15a.8 Gaat u eerder akkoord of niet akkoord met de volgende uitspraken? De Europese Unie legt haar zienswijze op aan (ONS LAND)

groepen onderscheidt zich evenwel van die tendens: de respondenten met een hoog studieniveau (50% « eerder akkoord » en 50% « eerder niet akkoord »), de rechtsgezinden (54%), de leidinggevende kaders (61%), de gepensioneerden (50%), de bewoners van grootsteden (54%) alsook de Brusselaars (54%).³² Bovendien **bevestigt een meerderheid van de Belgische burgers (52%)**, voornamelijk in Wallonië (57%) en in Vlaanderen (50%), **dat de Europese Unie geen aandacht heeft voor hun bekommernissen**. Toch is 58% van de Brusselaars, 50% van de respondenten van wie de politieke oriëntatie « links » kan worden genoemd, 64% van de leidinggevende kaders en 50% van de bedienden een andere mening toegedaan.³³

QA15a.3&10 Gaat u eerder akkoord of eerder niet akkoord met de volgende uitspraken ?

1.2. Vertrouwen in de Europese Unie en haar instellingen

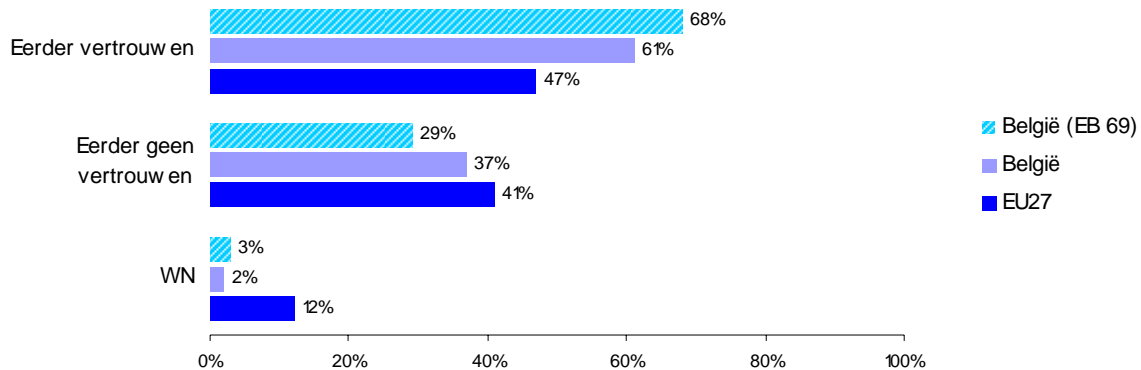
In het verlengde van de tendensen die werden genoteerd tijdens de voorgaande edities van de Eurobarometer Standaard **geniet de Europese Unie in het najaar 2008 het vertrouwen van de meerderheid van de Belgische bevolking (61%)**. Tijdens de zes voorbije maanden is de vertrouwensindex met betrekking tot de Europese Unie teruggevallen met 7 punten, maar is die hoger gebleven dan het Europees gemiddelde (+14 punten). In België steunen bepaalde respondenten de Europese Unie meer dan hun landgenoten : de -40 jarigen (76% van de 15-24 jarigen en 69% van de

³² QA15a.3 Gaat u eerder akkoord of niet akkoord met de volgende uitspraken? Mijn stem telt in de Europese Unie

³³ QA15a.10 Gaat u eerder akkoord of niet akkoord met de volgende uitspraken? De Europese Unie heeft aandacht voor de bekommernissen van de (NATIONALITEIT) burgers

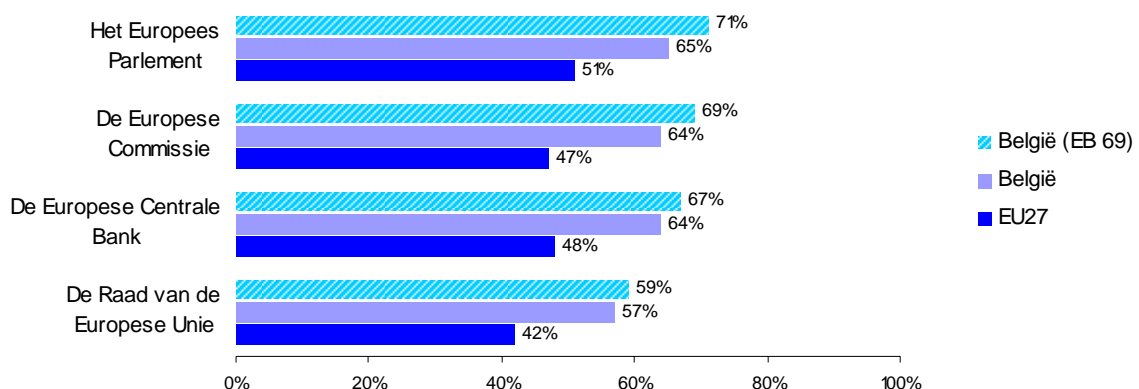
25-39 jarigen), de leidinggevende kaders (74%), de bedienden (70%) alsook de respondenten die wonen in grootsteden (66%), en met name de Brusselaars (73%).³⁴

QA12.6 Kan u me zeggen of u voor de Europese Unie er eerder vertrouwen in hebt, of eerder geen vertrouwen?

Sinds het voorjaar 2008 is het vertrouwen van de Belgen in de Europese instellingen afgenomen (van -3 tot -6 punten naargelang van de instellingen), maar blijft dat tevens sterker dan het vertrouwen dat gemiddeld wordt geformuleerd door de burgers van de Europese landen (tussen +14 en +17 punten). Meer bepaald **krijgt het Europees Parlement de steun van 65% van de Belgen, terwijl de Europese Commissie en de Europese Centrale Bank 64% halen en de Raad van de Europese Unie 57%.**³⁵

QA18.1-4 En kan u mij voor elk van de volgende instellingen zeggen of u er eerder vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft ? (% "eerder vertrouwen")

Het vertrouwen van de Belgische burgers in de Europese instellingen staat in contrast met het wantrouwen waarvan ze getuigen tegenover de nationale instellingen, met name : de politieke partijen (74%), de Regering (63%), het Parlement (58%) of het rechtssysteem (50%) in België. Slechts

³⁴ QA12.6 Nu wil ik u een vraag stellen over het vertrouwen dat bepaalde instellingen u inboezemen. Kan u mij voor elk van de volgende instellingen zeggen of u er eerder vertrouwen of eerder geen vertrouwen in hebt. De Europese Unie

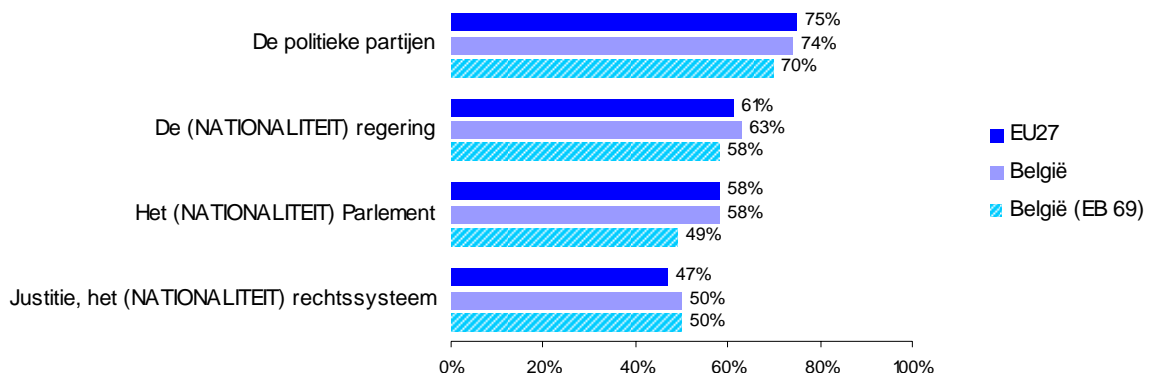
³⁵ QA18. Kan u mij voor elk van de volgende instellingen zeggen of u er eerder vertrouwen of eerder geen vertrouwen in hebt? 1 Het Europees Parlement, 2 De Europese Commissie, 3 De Raad van de Europese Unie, 4 De Europese Centrale Bank

enkele sociaal-demografische groepen steunen met een meerderheid bepaalde Belgische instellingen:

- de 15-24 jarigen (58%) en de 25-39 jarigen (55%), de respondenten met een hoog studieniveau (51%), de zelfstandigen (51%), de arbeiders (53%), de mannen/vrouwen aan de haard (50%), de bewoners van grootsteden (64%), de Brusselaars (59%) en de Vlamingen (59%) hebben vertrouwen in het rechtssysteem van hun land ;
- de bewoners van grootsteden (56%) en, in het bijzonder, de Brusselaars (52%) in de Belgische Regering ;
- de 15-24 jarigen (50%) en de Brusselaars (61%) in het nationaal Parlement.³⁶

Ten slotte, **hoewel de nationale instellingen eerder wantrouwen inboezemen, roepen de gewestelijke of lokale overheden een gunstige houding op bij nagenoeg 63% van de Belgen.**³⁷

QA12.1-5 Kan u me voor elk van de volgende instellingen zeggen of u er eerder vertrouwen in hebt, of eerder geen vertrouwen? (% "eerder geen vertrouwen")

2. Lidmaatschap van de Europese Unie

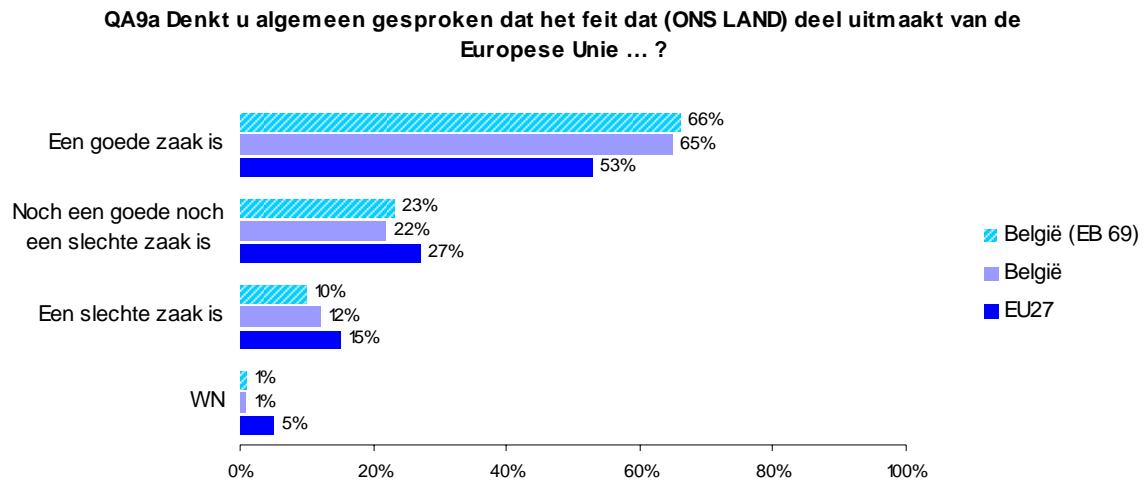
2.1. Algemeen oordeel over het statuut van Lidstaat

Algemeen genomen, **wordt het lidmaatschap van de Europese Unie gunstiger ervaren in België (65%) dan in het gemiddelde van de andere Lidstaten (53%).** Onder de Belgische bevolking zelf zijn de meest fervente aanhangers van het lidmaatschap van het land bij de Europese Unie : de mannen (70%), de - 40 jarigen (74% van de 15-24 jarigen en 77% van de 25-39 jarigen), de respondenten met een hoog studieniveau (79%), de zelfstandigen (75%), de leidinggevende kaders (88%), de bedienden (79%) en de bewoners van grootsteden (75%). Op het regionaal niveau , ten

³⁶ QA12. Nu wil ik u een vraag stellen over het vertrouwen dat bepaalde instellingen u inboezemen. Kan u mij voor elk van de volgende instellingen zeggen of u er eerder vertrouwen of eerder geen vertrouwen in hebt. 1 Justitie/ het rechtssysteem (NATIONALITEIT) ; 2 De politieke partijen ; 3 De gewestelijke of lokale overheden ; 4 De Regering (NATIONALITEIT) ; 5 Het (NATIONALITEIT) parlement; 6 De Europese Unie ; 7 De Organisatie van de Verenigde Naties ; 8 de NAVO

³⁷ QA12.3 Nu wil ik u een vraag stellen over het vertrouwen dat bepaalde instellingen u inboezemen. Kan u mij voor elk van de volgende instellingen zeggen of u er eerder vertrouwen of eerder geen vertrouwen in hebt. De gewestelijke of lokale overheden

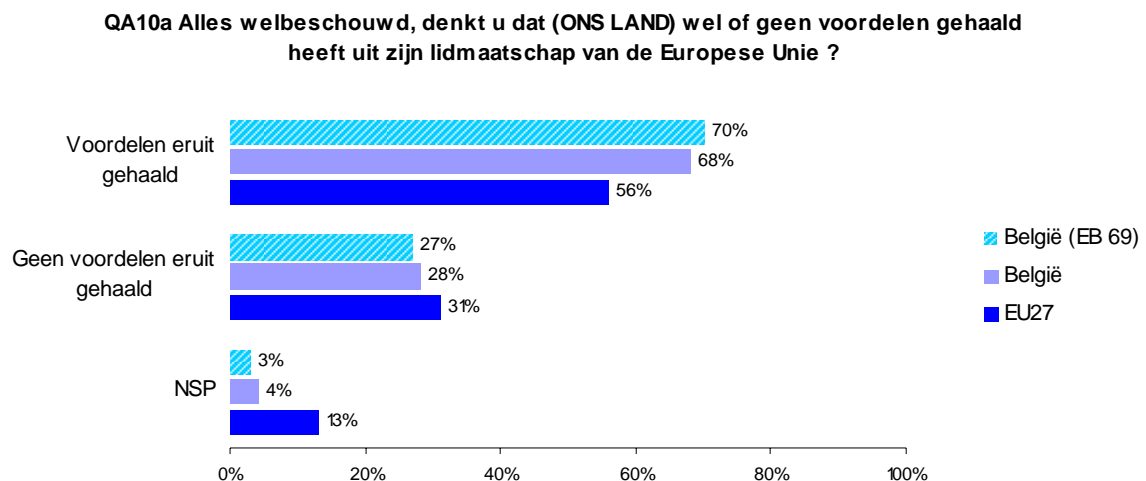
slotte, zijn de Brusselaars (81%) meer tevreden over het lidmaatschap van hun land bij de Europese Unie dan de Vlamingen (67%) en de Walen (58%).³⁸

³⁸ QA9a Denkt u algemeen gesproken dat het feit dat (ONS LAND) deel uitmaakt van de Europese Unie ... ? Een goede zaak ; Een slechte zaak ; Noch een goede noch een slechte zaak is

2.2. Voordelen en/of nadelen van het lidmaatschap van de Europese Unie

Volgens 68% van de ondervraagde Belgen heeft België, alles welbeschouwd, voordeel gehaald uit zijn lidmaatschap bij de Europese Unie. Binnen de sociaal-demografische groepen lijken de 15-24 jarigen (75%) en de respondenten met een hoog studieniveau (82%) bijzonder geneigd om de voordelen te waarderen die voortvloeien uit het statuut van Lidstaat van hun land. Die bemerking geldt ook voor de Brusselaars (81%). Voor het gemiddelde van de Lidstaten formuleren de ondervraagde burgers eveneens een positief oordeel, maar dan in mindere mate (56%).³⁹

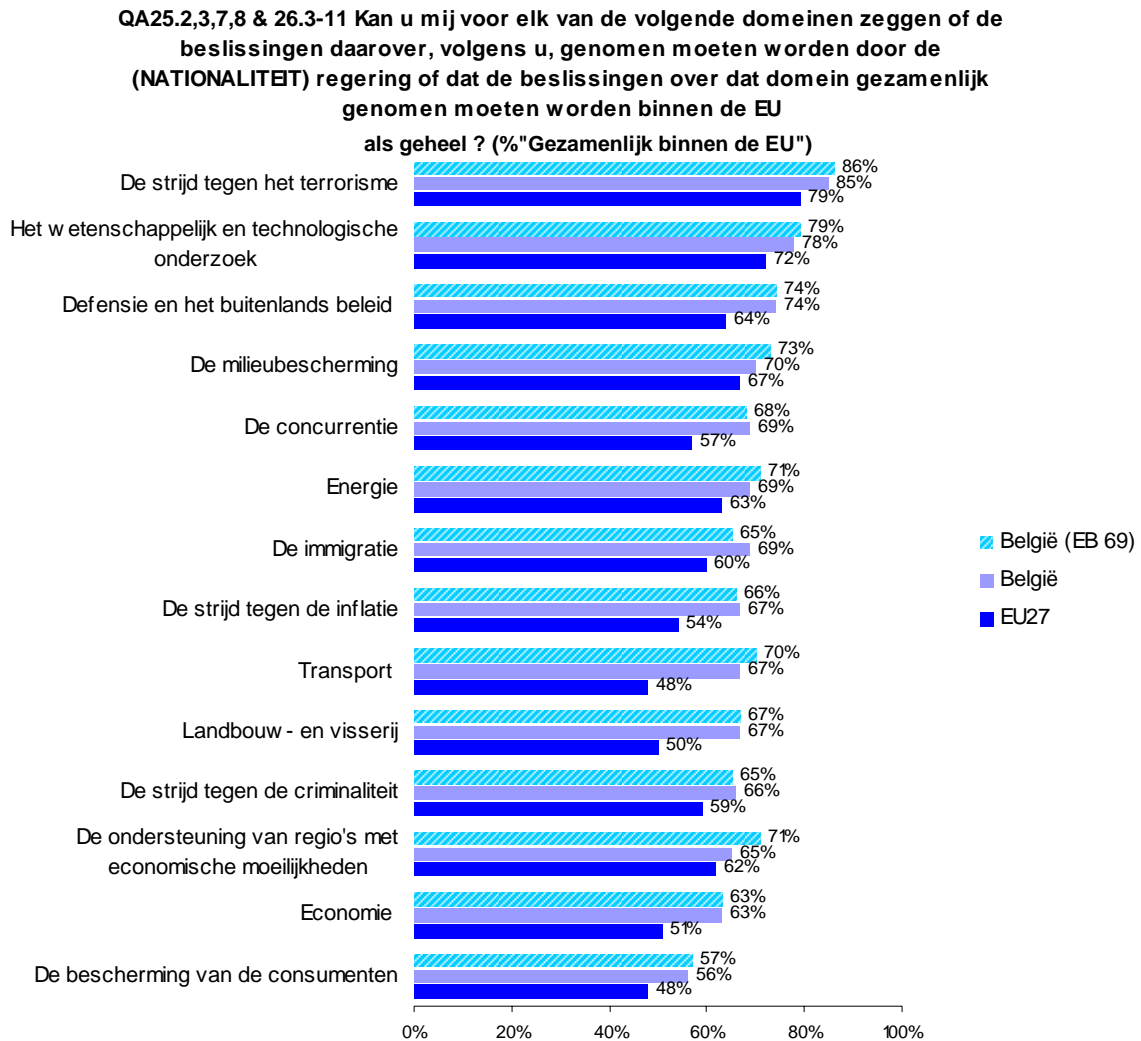
3. Verdeling van de bevoegdheden

3.1. Domeinen die zouden moeten beheerd worden binnen de Europese Unie

De Belgen steunen het lidmaatschap van hun land bij de Europese Unie en geven hun vertrouwen aan de Europese instellingen, maar hoe zit het met de verdeling van de bevoegdheden die ze geschikt achten tussen het nationale en het Europese niveau? **Een meerderheid van de Belgische respondenten spreekt zich uit voor een gezamenlijke besluitname binnen de Europese Unie voor wat betreft** veertien domeinen: de strijd tegen het terrorisme (86%), het wetenschappelijk en technologisch onderzoek (79%), defensie en buitenlands beleid (74%), de milieubescherming (73%), de concurrentie (68%), energie (71%), immigratie (65%), **de bestrijding van de inflatie (66%)**, het transport (70%), de landbouw en de visvangst (67%), de strijd tegen de criminaliteit (65%), de ondersteuning van de regio's met economische moeilijkheden (71%), **de economie (63%)** en de bescherming van de consumenten (57%). Zoals reeds hoger in het rapport werd vermeld, zijn de

³⁹ QA10a Alles welbeschouwd, denkt u dat (ONS LAND) wel of geen voordeel heeft gehaald uit zijn lidmaatschap bij de Europese Unie?

bestrijding van de inflatie en de economie die hier afzonderlijk worden vermeld, de twee domeinen waarin ons land volgens de Belgische burgers de meeste problemen ervaart.⁴⁰

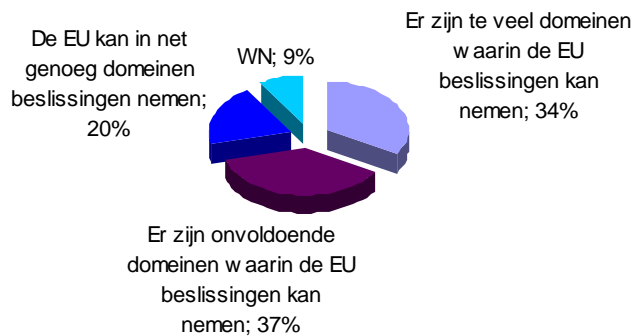

Wanneer het gaat over de domeinen waarin de Europese Unie beslissingen kan nemen, zijn de Belgen verdeeld: 37% meent dat die onvoldoende zijn en 34% meent dat het aantal domeinen, daarentegen, te groot is. 20% van hen meent trouwens dat de Europese Unie net in voldoende domeinen beslissingen kan nemen.⁴¹

⁴⁰ QA25. Kan u mij voor elk van de volgende domeinen zeggen of de beslissingen daarover, volgens u, genomen moeten worden door de (NATIONALITEIT) regering of dat de beslissingen over dat domein gezamenlijk moeten worden genomen binnen de Europese Unie ? 1 De strijd tegen het terrorisme, 2 De belastingen, 3 De strijd tegen de werkloosheid, 4 De strijd tegen de criminaliteit, 5 Defensie en buitenlands beleid, 6 Immigratie, 7 Het onderwijssysteem, 8 De pensioenen, 9 De milieubescherming

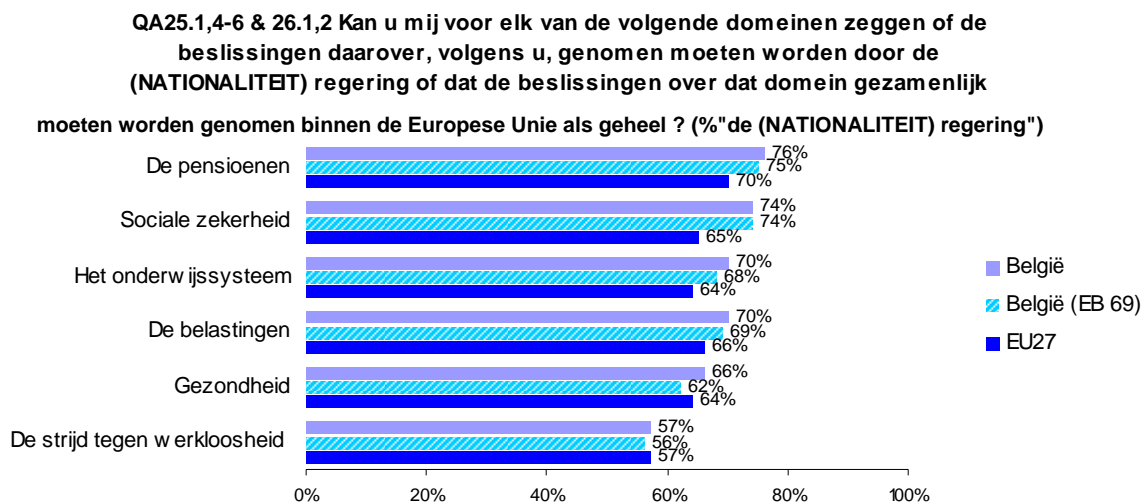
⁴¹ QC3 Welke van de volgende stellingen in verband met de verschillende domeinen waarin de Europese Unie beslissingen kan nemen, past het beste bij wat u persoonlijk denkt? Er zijn te veel domeinen waarin de EU beslissingen kan nemen; Er zijn onvoldoende domeinen waarin de EU beslissingen kan nemen; De EU kan in net genoeg domeinen beslissingen nemen (SPONTAAN)

QC3 Welke van de volgende stellingen in verband met de verschillende domeinen waarin de Europese Unie beslissingen kan nemen, past het beste bij wat u persoonlijk denkt?
(% België)

3.2. Domeinen die vallen onder de uitsluitende bevoegdheid van de Belgische regering

Hoewel ze van mening zijn dat het beheer van talrijke domeinen aan de Europese Unie moet worden toevertrouwd, zijn de Belgen het eens om te stellen dat het aan de Belgische regering toekomt om beslissingen te nemen over de pensioenen (76%), de sociale zekerheid (74%), het onderwijssysteem (70%), de belastingen (70%), de gezondheid (66%) en de strijd tegen de werkloosheid (57%).⁴²

⁴² QA25. Kan u mij voor elk van de volgende domeinen zeggen of de beslissingen daarover, volgens u, genomen moeten worden door de (NATIONALITEIT) regering of dat de beslissingen over dat domein gezamenlijk moeten worden genomen binnen de Europese Unie als geheel? 1 De strijd tegen de onveiligheid, 2 De belastingen, 3 De strijd tegen de werkloosheid, 4 De strijd tegen het terrorisme, 5 Defensie en buitenlands beleid, 6 Immigratie, 7 Het onderwijssysteem, 8 De pensioenen, 9 De milieubescherming

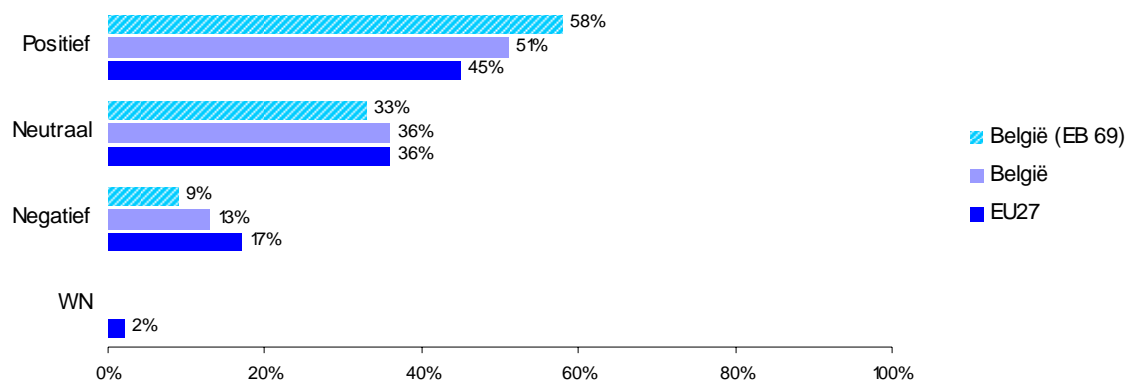
III. DE EUROPESE UNIE EN HAAR INSTELLINGEN

1. Perceptie

1.1. Imago opgeroepen door de Europese Unie

Zoals dat regelmatig gebeurt in het kader van de peilingen van de Eurobarometer Standaard, werd ook ditmaal gevraagd naar de algemene perceptie van de Belgische bevolking. Volgens de bekomen resultaten **roept de Europese Unie een positief beeld op bij 51% van de Belgische burgers**. Voor 36% daarvan is dat beeld eerder neutraal en voor 13% eerder negatief. Ten opzichte van het voorjaar 2008 is de positieve perceptie van de Europese Unie door de Belgische bevolking gedaald (-7 punten) ten voordele van de negatieve percepties (+4 punten) en de neutrale percepties (+3 punten), maar blijft die meer verspreid dan in het gemiddelde van de Europese landen (45%). Binnen de sociaal-demografische groepen zijn de gunstige percepties meer uitgesproken bij de mannen (55%), de -40 jarigen (63% van de 15-24 jarigen en 57% van de 25-39 jarigen), de personen met een hoog studieniveau (62%), de leidinggevende kaders (76%), de bewoners van grootsteden (56%) en de Brusselaars (64%).⁴³

QA13 Heeft de Europese Unie in uw ogen in het algemeen een ... imago ?

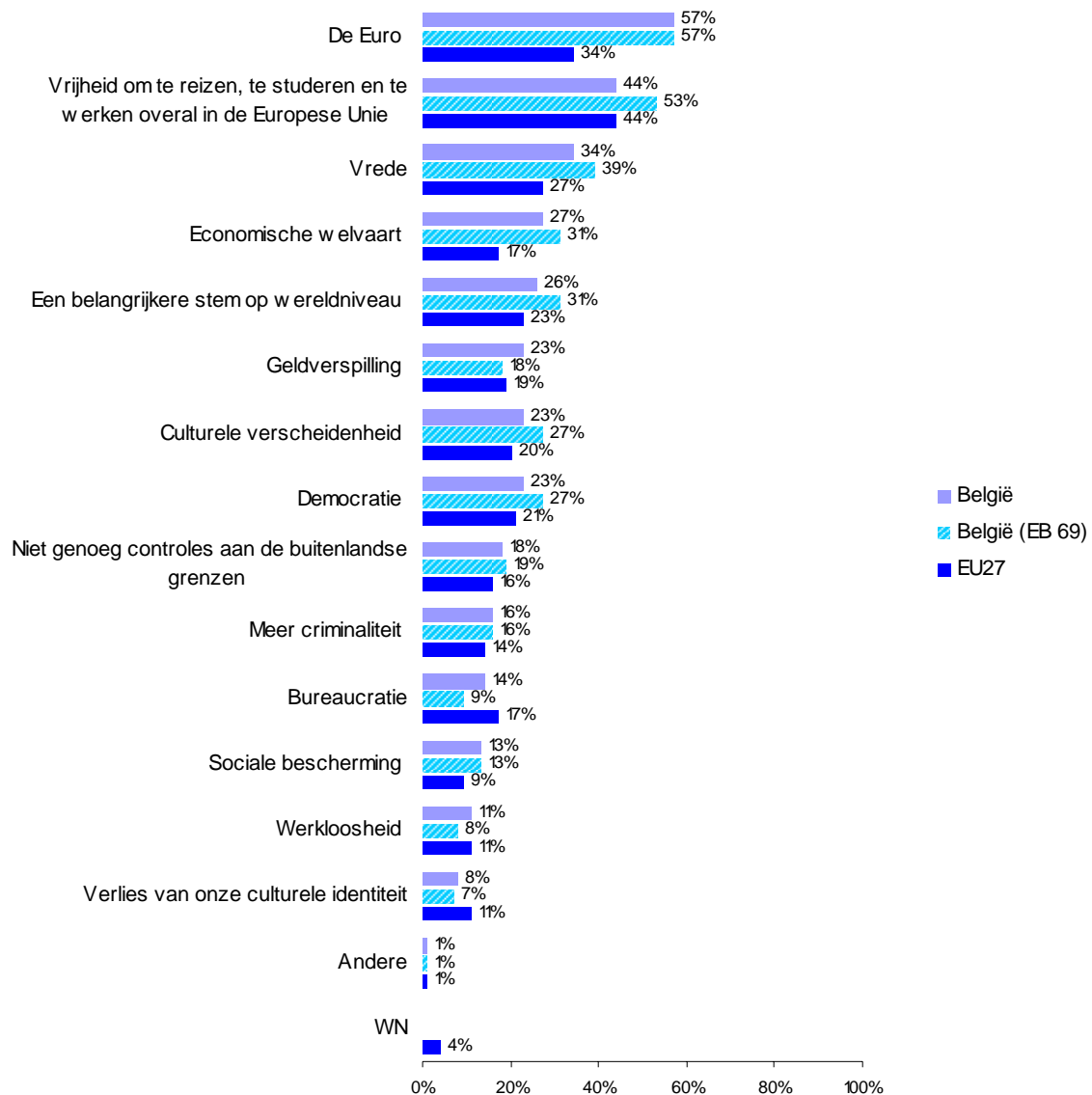

Concreet betekent **de Europese Unie voor de meeste Belgische burgers (57%) vooral de euro**. De nauwe associatie van de Europese Unie met de eenheidsmunt in de geest van de Belgische burgers werd reeds vastgesteld in de voorgaande edities van de Eurobarometer Standaard. Sinds het voorjaar 2008 komen de volgende positieve associaties evenwel minder vaak voor: mobiliteit (44%, of -9 punten), vrede (34%, of -5 punten), economische voorspoed (27%, of -4 punten), een belangrijkere stem in de wereld (26%, of -5 punten), culturele diversiteit (23%, of -4 punten) of nog democratie (23%, of -4 punten). Parallel daarmee zijn meer Belgen geneigd om de Europese Unie te associëren

⁴³ QA13 Heeft de Europese Unie in uw ogen in het algemeen een heel positief imago, vrij positief imago, vrij negatief imago of heel negatief imago ?

met negatieve verschijnselen zoals bureaucratie (14%, of +5 punten) en werkloosheid (11%, of +3 punten).⁴⁴

QA14 Wat betekent de Europese Unie voor u persoonlijk ?

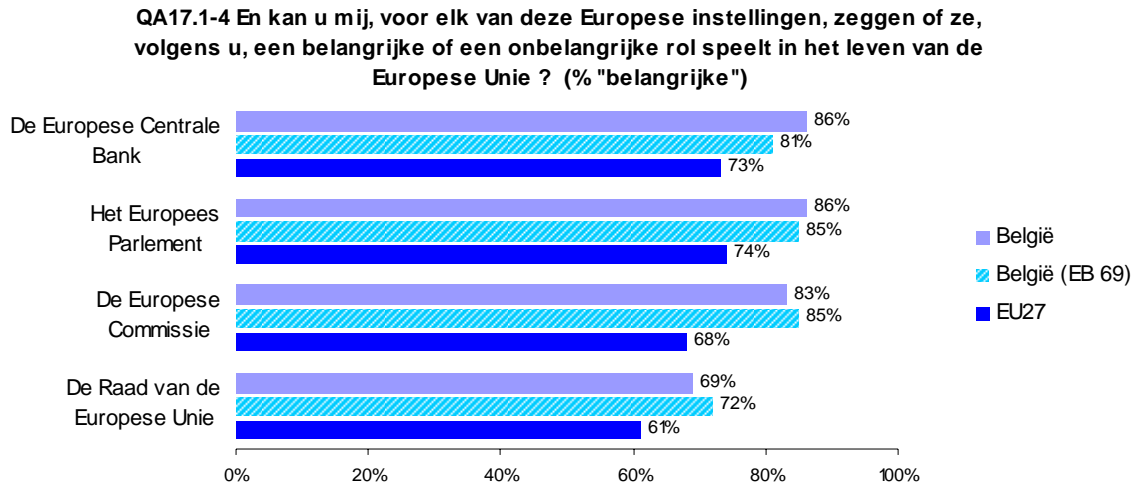

1.2. Rol van de Europese instellingen

In de ogen van de Belgische burgers spelen de Europese instellingen, met name de Europese Centrale Bank (86%), het Europees Parlement (86%), de Europese Commissie (83%) en de Raad van de Europese Unie (69%), een belangrijke rol in het leven van de Europese Unie. Bovendien zijn de

⁴⁴ QA14 Wat betekent de Europese Unie voor u persoonlijk?

Belgen meer overtuigd van het belang van die verschillende instellingen (van +8 tot +15 punten) dan hun Europese medeburgers.⁴⁵

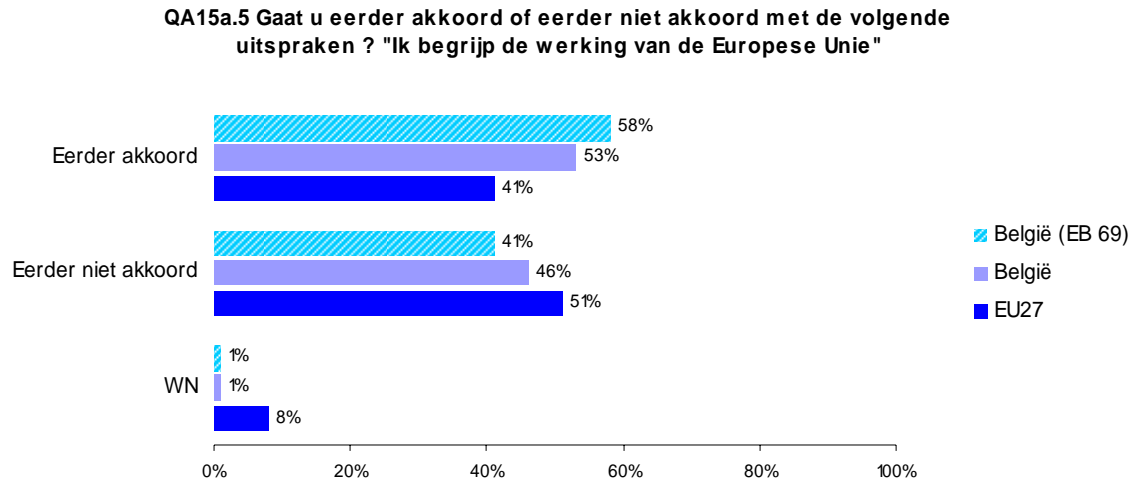
2. Reële kennis

2.1. Inzicht in de werking van de Europese Unie

In tegenstelling tot een relatieve meerderheid van hun Europese medeburgers (48%) **verklaart 53% van de Belgen inzicht te hebben in de werking van de Europese Unie**. Sommige sociaal-demografische groepen binnen de Belgische bevolking geven evenwel toe problemen te hebben met dat onderwerp : de 55-plussers (52%), de respondenten met een laag studieniveau (63%) of een middelmatig studieniveau (51%), de mannen/vrouwen aan de haard (63%), de werklozen (56%) en de Walen (50%).⁴⁶

⁴⁵ QA17. En kan u mij voor elk van deze Europese instellingen zeggen of ze volgens u een belangrijke of een onbelangrijke rol speelt in het leven van de Europese Unie 1 Het Europees Parlement, 2 De Europese Commissie, 3 De Raad van de Europese Unie, 4 De Europese Centrale Bank

⁴⁶ QA15a.5 Gaat u eerder akkoord of eerder niet akkoord met de volgende uitspraken? Ik begrijp de werking van de Europese Unie

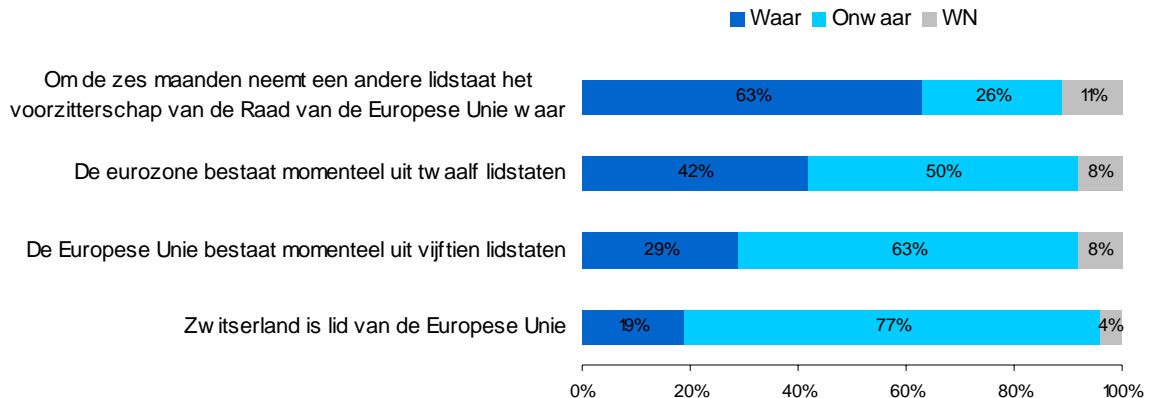
In antwoord op een test waarbij gepeild werd naar hun kennis over de Europese Unie geven de meeste Belgische respondenten (63%) inderdaad meer correcte antwoorden dan hun Europese medeburgers (53%), met name :

- 63% (of +8 punten ten opzichte van het Europees gemiddelde) verwierpt het voorstel volgens hetwelke de Europese Unie thans zou bestaan uit vijftien lidstaten;
- 63% (of +9 punten ten opzichte van het Europees gemiddelde) weet dat een verschillende lidstaat om de zes maanden Voorzitter wordt van de Raad van de Europese Unie ;
- 50% (of +9 punten ten opzichte van het Europees gemiddelde) is het ermee eens dat de eurozone thans bestaat uit twaalf (sic) lidstaten; en
- 77% (of +13 punten ten opzichte van het Europees gemiddelde) weet dat Zwitserland geen lidstaat is van de Europese Unie.

De hoogste gemiddelden van correcte antwoorden bij de Belgische bevolking worden opgetekend bij mannen (68%), 40-plussers (66% van de 40-54 jarigen en 67% van de 55-plussers), respondenten met een hoog studieniveau (74%) en burgers die professioneel actief zijn als zelfstandigen (69%), leidinggevende kaders (77%) of bedienden (70%). Op het regionaal niveau antwoordt 69% van de Walen, 67% van de Brusselaars en 60% van de Vlamingen correct.⁴⁷

⁴⁷ QA24. Kan u mij voor elk van de volgende uitspraken over de Europese Unie zeggen of die volgens u waar of onwaar is. 1. « De EU bestaat momenteel uit vijftien lidstaten » ; 2. « Om de 6 maanden neemt een andere lidstaat het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie waar » ; 3. « De eurozone bestaat momenteel uit twaalf lidstaten » ; 4. « Zwitserland is lid van de Europese Unie ».

QA24.1-4 Kan u mij, voor elk van de volgende uitspraken over de Europese Unie, zeggen of die volgens u waar of onwaar is? (% België)

Aanvullend op de antwoorden die worden gegeven over het Voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie verklaart 57% van de Belgen iets te hebben gelezen, gezien of gehoord over het voorzitterschap van Frankrijk (net zoals 50% van de Europeanen). 62% van de 15-24 jarigen, 53% van de mannen/vrouwen aan de haard, 51% van de bedienden en 50% van de bewoners van grootsteden verklaren daarentegen daarvan niet op de hoogte te zijn.⁴⁸ Ten slotte zegt slechts 12% van de Belgen iets te hebben gelezen, gezien of gehoord over het komende Voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie (zoals 19% van de Europeanen).⁴⁹

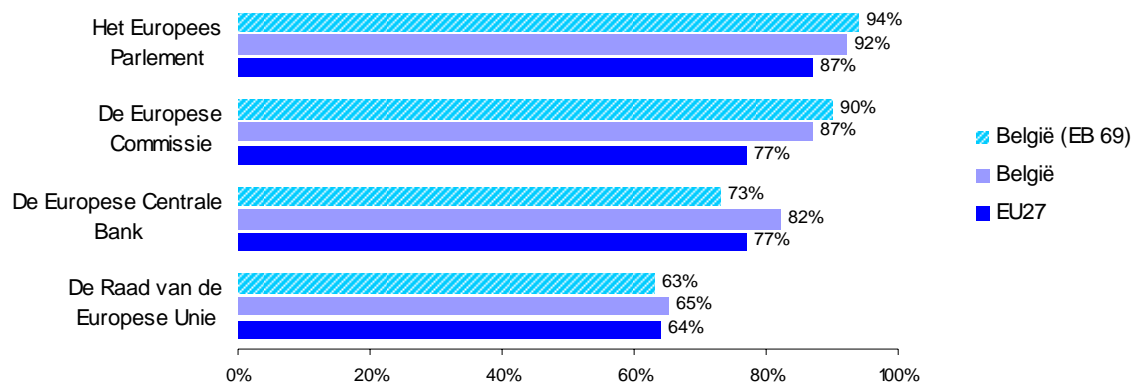
⁴⁸ QA29 In de Europese Unie wordt elke lidstaat om beurt en voor zes maanden Voorzitter van de Raad van de Europese Unie. Momenteel is het de beurt aan Frankrijk. Hebt u onlangs in de kranten iets gelezen of op de radio of de televisie of het internet iets gehoord of gezien over het Franse voorzitterschap?

⁴⁹ QA31 Hebt u iets gelezen, gezien of gehoord over het komende Voorzitterschap van de Raad van de EU? QA31 In de Europese Unie wordt elke lidstaat om beurt Voorzitter van de Raad van de Europese Unie gedurende zes maanden. Vanaf 1 januari 2009 zal het de beurt zijn aan de Tsjechische republiek. Hebt u onlangs iets gelezen in de kranten of gehoord of gezien op de radio of de televisie of het internet over het Tsjechisch voorzitterschap?

2.2. Bekendheid van de Europese instellingen

De meeste Belgen hebben reeds gehoord van het Europees Parlement (92%), de Europese Commissie (87%), de Europese Centrale Bank (82%) en de Raad van de Europese Unie (65%). **De bekendheid van de belangrijkste Europese instellingen lijkt groter te zijn in België dan in het gemiddelde van de lidstaten** (tussen +1 en +10 punten naargelang van de instellingen). In het land zelf zijn de Brusselaars meer vertrouwd met de verschillende Europese instellingen dan hun landgenoten (97% voor het Parlement, 92% voor de Commissie, 75% voor de Raad, 95% voor de Centrale Bank). Vanuit sociaal-demografisch oogpunt zijn het de respondenten tussen 25 en 54 jaar die de instellingen het best kennen. Ten slotte hebben de ondervraagde personen meer gehoord van de instellingen naarmate hun studieniveau hoger ligt.⁵⁰

QA16.1-4 Heeft u al gehoord van ... ? (% "ja")

⁵⁰ QA16. Heeft u al gehoord van ... ? 1 Het Europees Parlement ; 2 De Europese Commissie ; 3 De Raad van de Europese Unie ; 4 De Europese Centrale Bank

IV. HET PROCES VAN EUROPESE INTEGRATIE

1. Verwachtingen en definiëring van de prioriteiten

1.1. Snelheid van de Europese Opbouw

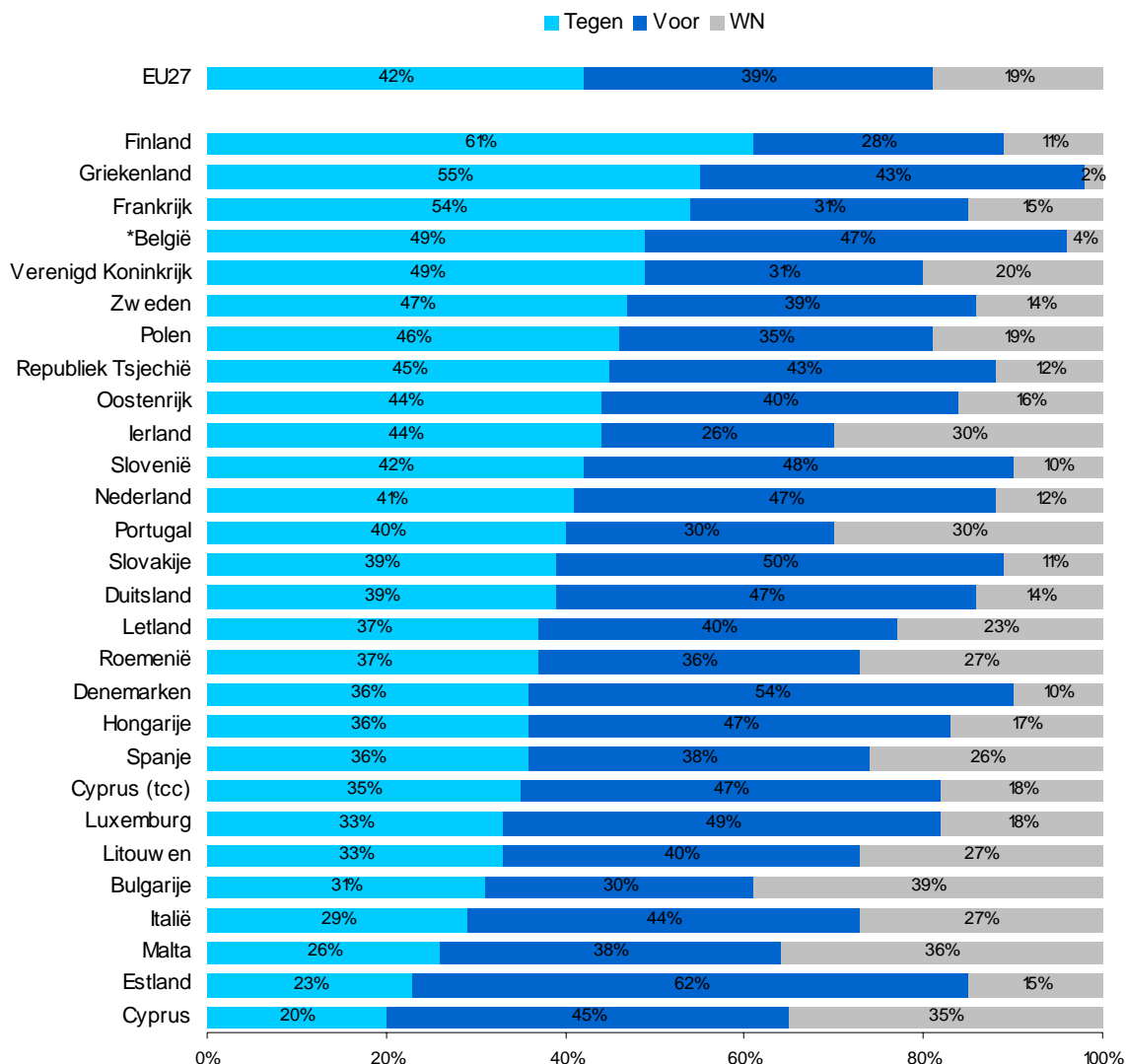
Om het interview af te sluiten, hebben de onderzoekers van de Eurobarometer Standaard vragen gesteld over de mening van de burgers over de toekomstige evolutie van de Europese opbouw. Vooreerst werd aan de respondenten gevraagd om de huidige snelheid waarmee Europa wordt opgebouwd te evalueren aan de hand van een schaal van 1 tot 7, waarbij 1 staat voor een status quo en 7 voor een hoge snelheid. Gemiddeld beoordelen de Belgen de huidige snelheid waarmee Europa wordt opgebouwd op 3,7 (tegen 3,9 in de hele Europese Unie),⁵¹ maar ze zeggen ook dat ze die liever op 4,7 zouden zien (tegen 4,8 op het niveau van de Europese Unie).⁵² **Een relatieve meerderheid onder hen (49%) is er geen voorstander van dat de snelheid waarmee Europa wordt opgebouwd in één groep hoger zou liggen dan in de andere landen.** Op regionaal niveau stellen we daaromtrent een kloof vast, tussen enerzijds de Brusselaars (56%) en de Vlamingen (52%) die voorstander zijn van een Europese Unie met twee snelheden en anderzijds de Walen (58%) die zich daartegen verzetten.⁵³

⁵¹ QA19a Wat is volgens u de huidige snelheid van de Europese opbouw? Kijk naar de figuurtjes. Nr1 beweegt niet, Nr 7 loopt zo snel mogelijk. Kies datgene wat het best overeenstemt met uw mening over de huidige snelheid van de Europese opbouw.

⁵² QA19b En welk figuurtje stemt het best overeen met de snelheid van Europese opbouw die u zou willen?

⁵³ QA27.5 Wat is uw mening over elk van de volgende voorstellen? Kan u mij voor elk voorstel zeggen of u voor of tegen bent dat de snelheid waarmee Europa wordt opgebouwd in één groep van landen hoger ligt dan in de andere landen

QA27.5 Kan u me telkens zeggen of u voor of tegen bent dat de snelheid waarmee Europa wordt opgebouwd in één groep van landen hoger ligt dan in de andere landen?

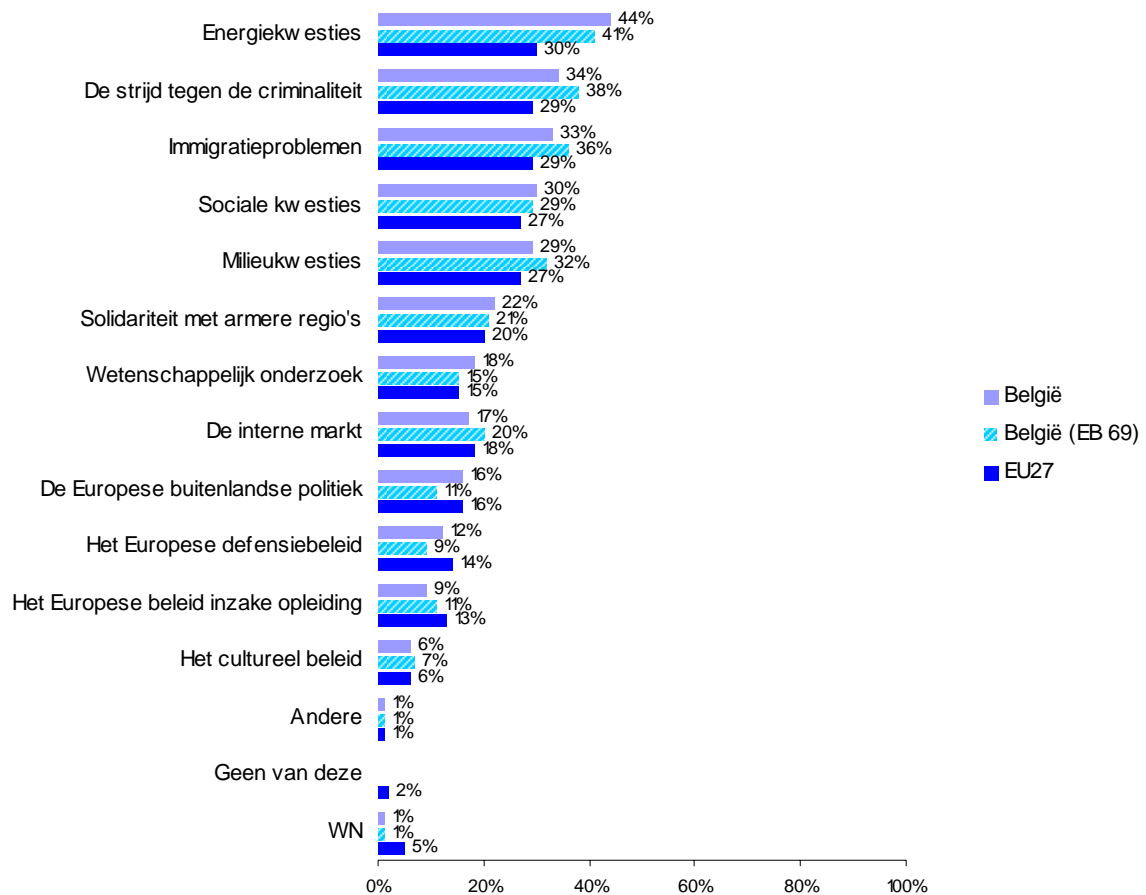

1.2. Aspecten waarop de Europese instellingen de nadruk zouden moeten leggen

Wanneer hen vragen worden gesteld over de aspecten waarop de Europese instellingen de komende jaren de nadruk zouden moeten leggen om de Europese Unie te versterken, vermeldt meer dan één Belg op vijf de energiekwestie (44%), de strijd tegen de criminaliteit (34%), de immigratieproblemen (33%), de milieukwesties (29%) en de solidariteit met de armere regio's (22%).⁵⁴

⁵⁴ QA28 De Europese integratie heeft de voorbije jaren de nadruk gelegd op verschillende vraagstukken. Op welke aspecten zouden de Europese instellingen volgens u de komende jaren nadruk moeten leggen om de Europese Unie in de toekomst te versterken?

QA28 Op welke aspecten zouden de Europese instellingen volgens u de komende jaren de nadruk moeten leggen om de Europese Unie in de toekomst te versterken?

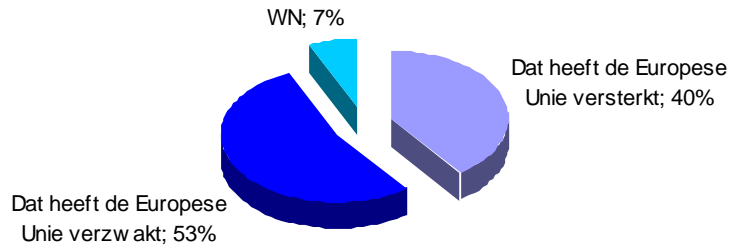
2. De uitbreiding

2.1. Impact van de laatste toetredingsgolf

In de editie 70 van de Eurobarometer Standaard komen de Belgen terug op de impact van de laatste uitbreiding van 15 naar 27 landen: **53% meent dat die de Europese Unie heeft verzwakt** en 40% meent daarentegen dat deze daardoor wordt versterkt.⁵⁵

⁵⁵ QC2 Sinds 2004 is de Europese Unie uitgebreid van 15 naar 27 landen. Wat vindt u globaal bekeken van die uitbreiding van de Europese Unie?

QC2 Sinds 2004 is de Europese Unie uitgebreid van 15 naar 27 landen. Wat vindt u globaal bekeken van die uitbreiding van de Europese Unie? (% België)

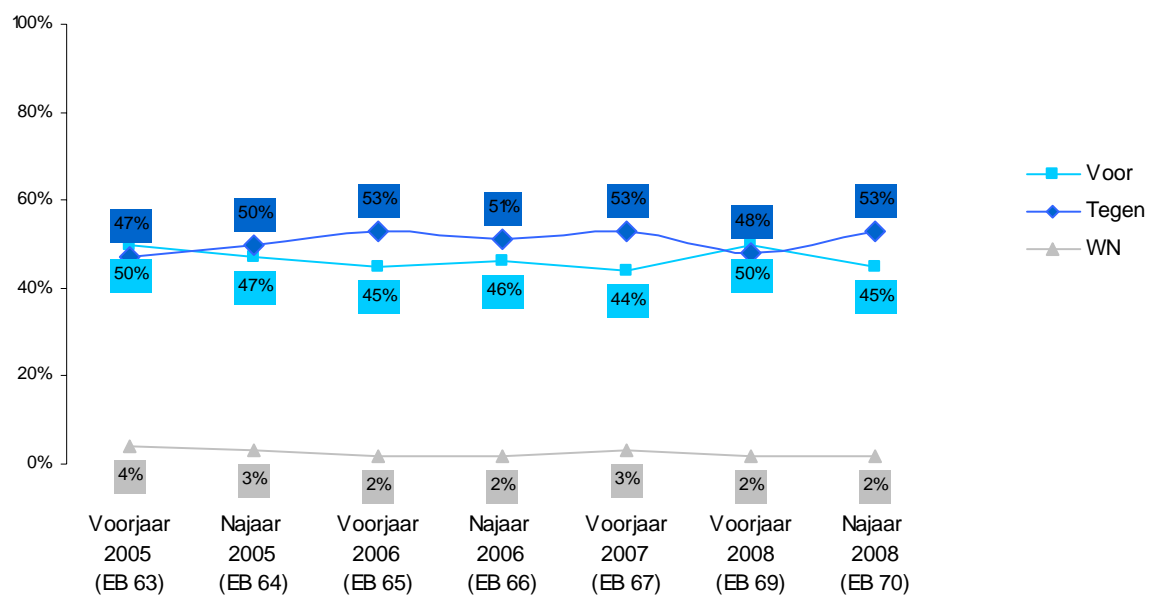

2.2. Mogelijkheid van een nieuwe uitbreiding in de toekomst

De Belgen zijn geneigd om de gevolgen van de laatste uitbreidingen ongunstig te beoordelen, en zeggen, logischerwijs, **dat ze tegen een nieuwe toetredingsgolf zijn** in de komende jaren. Hoewel 50% van de Belgen de idee van een nieuwe uitbreiding in het voorjaar 2008 nog steunde, verzet 53% zich daar nu tegen. Sommige categorieën van respondenten blijven er evenwel voorstander van dat nieuwe lidstaten tot de Europese Unie zouden toetreden: de 25-39 jarigen (54%), de "linkse" respondenten (53%), de bedienden (55%), de bewoners van grootsteden (54%) en met name de Brusselaars (54%).

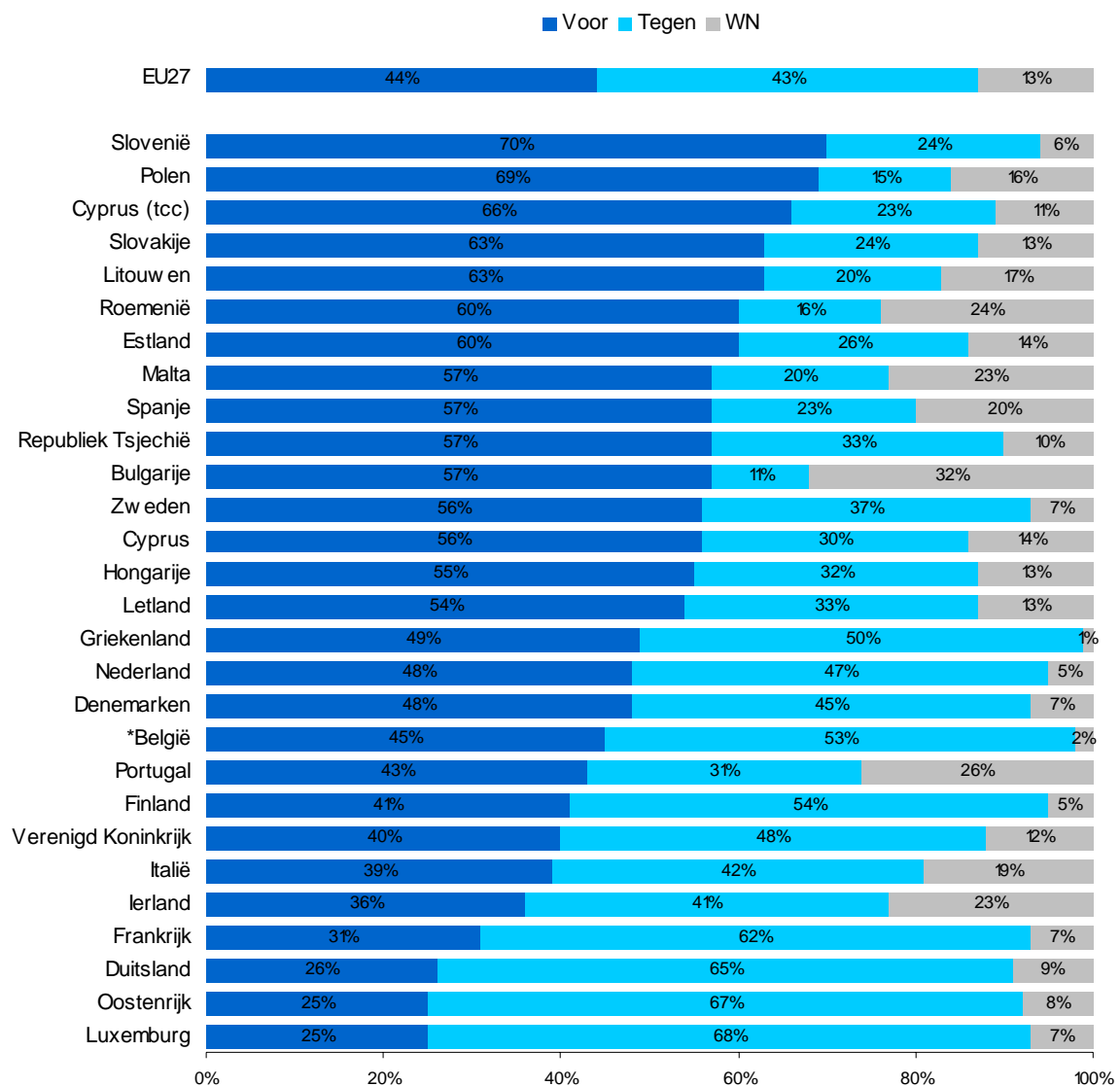
Standaard Eurobarometer 70

QA27.4 Kan u me telkens zeggen of u voor of tegen de uitbreiding van de Europese Unie met andere landen in de komende jaren bent ? (% België)

Op Europese schaal zijn de meningen over een nieuwe uitbreiding verdeeld : gemiddeld 44% van de respondenten is voor en 43% tegen. Met 53% gunstige meningen behoort België tot een groep van zeven landen waar het verzet de meerderheid vormt : Luxemburg (68%), Oostenrijk (67%), Duitsland (65%), Frankrijk (62%) en Finland (54%).⁵⁶

QA27.4 Kan u me telkens zeggen of u voor of tegen de uitbreiding van de Europese Unie met andere landen in de komende jaren bent ?

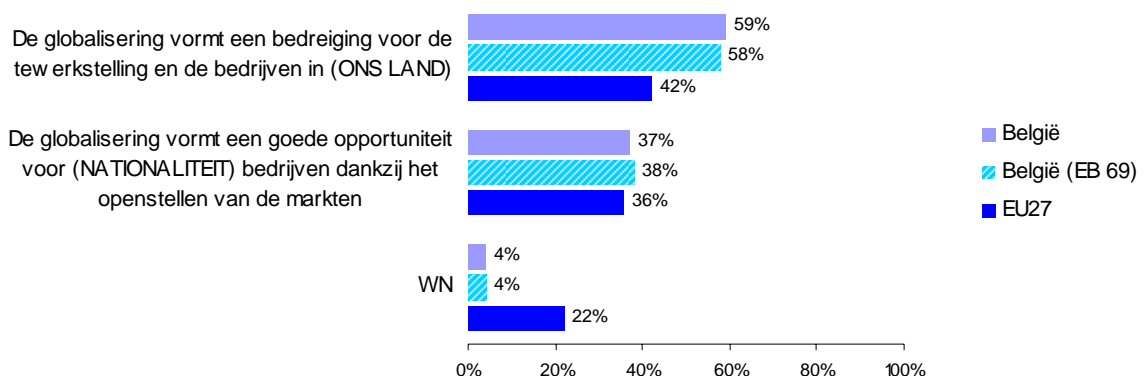
⁵⁶ QA27.4 Wat is uw mening over elk van de volgende voorstellen ? Kan u mij voor elk voorstel zeggen of u voor of tegen bent. De uitbreiding van de EU naar andere landen in de komende jaren.

3. De globalisering van de uitwisselingen

3.1. De globalisering, een bedreiging of een opportuniteit?

In een context die gekenmerkt wordt door de opkomst van een internationale financiële en economische crisis behandelen de onderzoekers met de Belgische burgers opnieuw het thema van de globalisering van de uitwisselingen. Volgens de bekomen antwoorden wordt **de globalisering van de uitwisselingen in België vooral ervaren als een bedreiging voor de tewerkstelling en de bedrijven (59%)**, of +1 punt sinds het najaar 2008 en +17 punten ten opzichte van het Europees gemiddelde. In Wallonië (71%) en in Brussel (60%), meer dan in Vlaanderen (52%) is de globalisering een bron van ongerustheid. Toch beschouwt 37% van de Belgische respondenten de globalisering eveneens als een goede opportuniteit voor de nationale bedrijven dankzij het openstellen van de markten. Op regionaal niveau sluit 43% van de Vlamingen, 37% van de Brusselaars en 27% van de Walen zich bij die mening aan.⁵⁷

QA33a Welke van de twee volgende stellingen ligt het dichtst bij uw mening over globalisering?

3.2. Rol van de Europese Unie ten opzichte van de globalisering

In het licht van de globalisering en van de negatieve gevolgen daarvan voelen de meeste Belgen zich beschermd door de Europese Unie (55%). Enkel de Walen (51%) en de zelfstandigen (51%) en de bedienden (51%) delen dat gevoel niet.⁵⁸ Volgens 54% van de Belgen biedt de Europese Unie aan de Europese burgers bovendien de mogelijkheid om meer voordeel te halen uit de positieve gevolgen van dat verschijnsel. Het merendeel van de Walen (56%) maakt melding van een tegenovergestelde mening net zoals 61% van de mannen/vrouwen aan de haard.⁵⁹

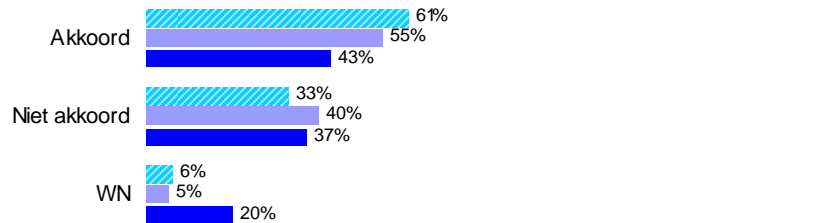
⁵⁷ QA33a Welke van de twee volgende stellingen ligt het dichtst bij uw mening over globalisering?

⁵⁸ QA34a In welke mate gaat u akkoord of niet akkoord met de volgende uitspraak? De Europese Unie helpt ons te beschermen tegen de negatieve gevolgen van de globalisering.

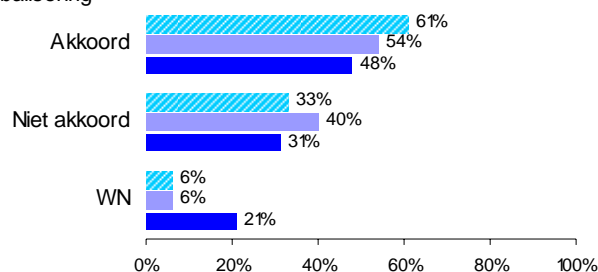
⁵⁹ QA34b In welke mate gaat u akkoord of niet akkoord met de volgende uitspraak? De Europese Unie stelt de Europese burgers in staat om meer voordeel te halen uit de positieve effecten van de globalisering.

QA34a&b In welke mate gaat u akkoord of niet akkoord met de volgende uitspraak?

De Europese Unie helpt ons te beschermen tegen de negatieve gevolgen van de globalisering

De Europese Unie stelt de Europese burgers in staat om meer voordeel te halen uit de positieve effecten van de globalisering

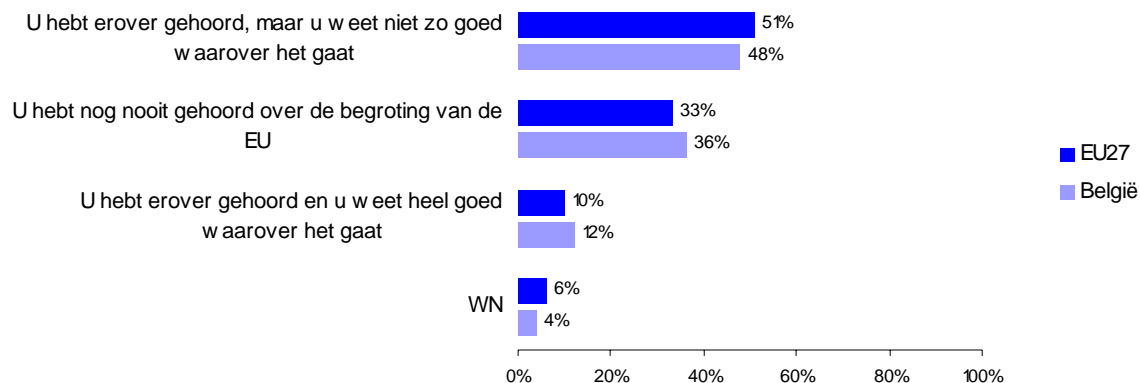
4. De begroting van de Europese Unie

4.1. Kennis over de begroting van de Europese Unie

Voor de najaarseditie van de Eurobarometer Standaard wordt de begroting van de Europese Unie aangekaart bij de Belgische respondenten. Maar waarover gaat het precies? 48% van de Belgen zegt reeds te hebben gehoord over de **begroting van de Europese Unie**, maar weet niet goed waarover het gaat en 36% heeft daar nooit over gehoord. **Slechts 12%** heeft er over gehoord **en weet heel goed waarover het gaat**.⁶⁰

⁶⁰ QG1 Zou u algemeen gesproken met betrekking tot de begroting van de Europese Unie zeggen dat... ? U hebt erover gehoord maar u weet niet zo goed waarover het gaat ; U hebt nog nooit gehoord over de begroting van de Europese Unie ; U hebt erover gehoord en u weet heel goed waarover het gaat

QG1 Zou u algemeen gesproken met betrekking tot de begroting van de Europese Unie zeggen dat ...

Wanneer hen wordt gevraagd naar de verdeling van het budget **veronderstellen de Belgen dat het grootste deel wordt aangewend voor administratieve kosten, personeel en gebouwen (33%) en voor de economische groei (33%).**⁶¹

⁶¹ QG2T Aanwending van het budget van de Europese Unie

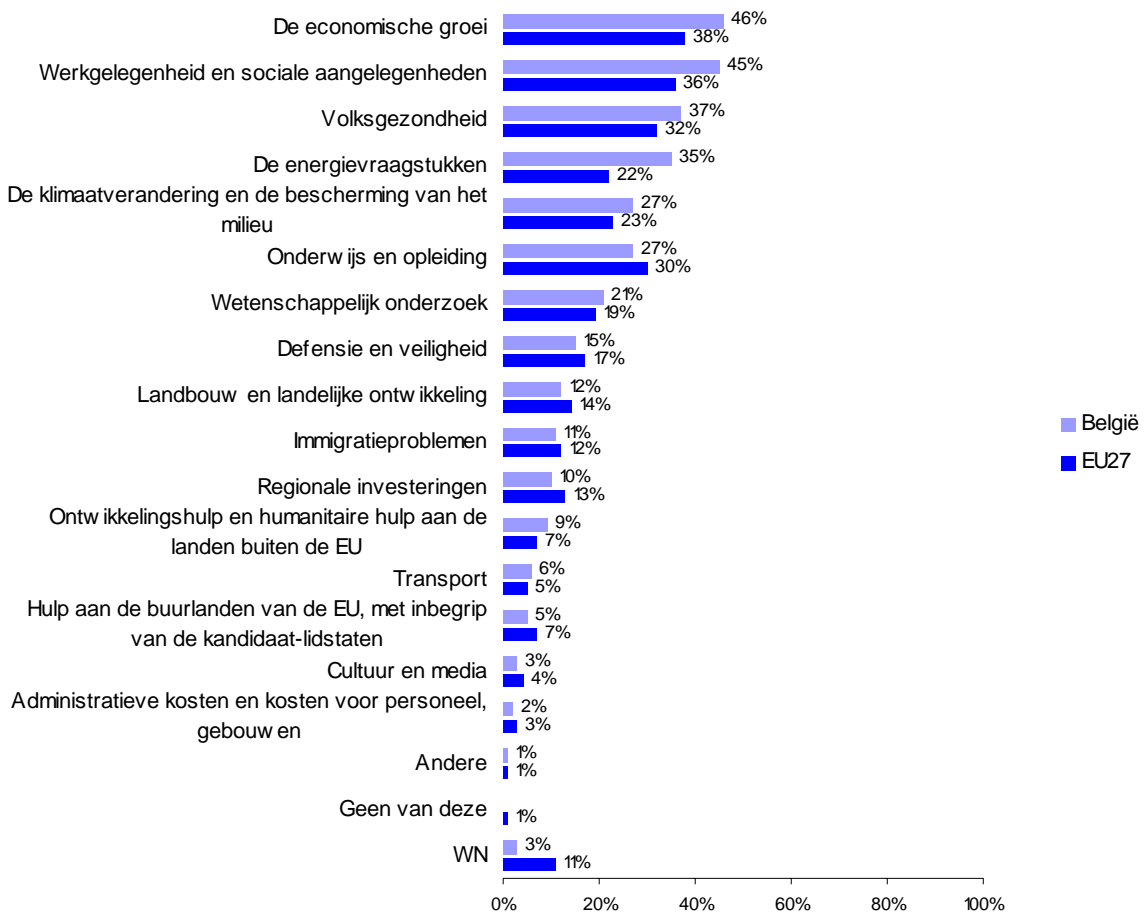
QG2T Aanwending van het budget van de Europese Unie

4.2. Gewenste aanwending van het budget van de Europese Unie

Volgens de Belgen zou het grootste deel van het budget van de Europese Unie idealiter moeten worden besteed aan de economische groei (46%) en aan sociale aangelegenheden en tewerkstelling (45%). Vervolgens vermelden ze : de volksgezondheid (37%), de energievraagstukken (35%), de klimaatverandering en de milieubescherming (27%), het wetenschappelijk onderzoek (21%), defensie en veiligheid (15%), landbouw en landelijke ontwikkeling (12%), de immigratieproblemen (11%) en de regionale investeringen (10%). Administratieve kosten en kosten voor personeel en gebouwen die volgens hen thans de belangrijkste post vormen, zouden slechts 2% van het budget van de Europese Unie halen.⁶²

QG3T Gewenste aanwending van het budget van de Europese Unie

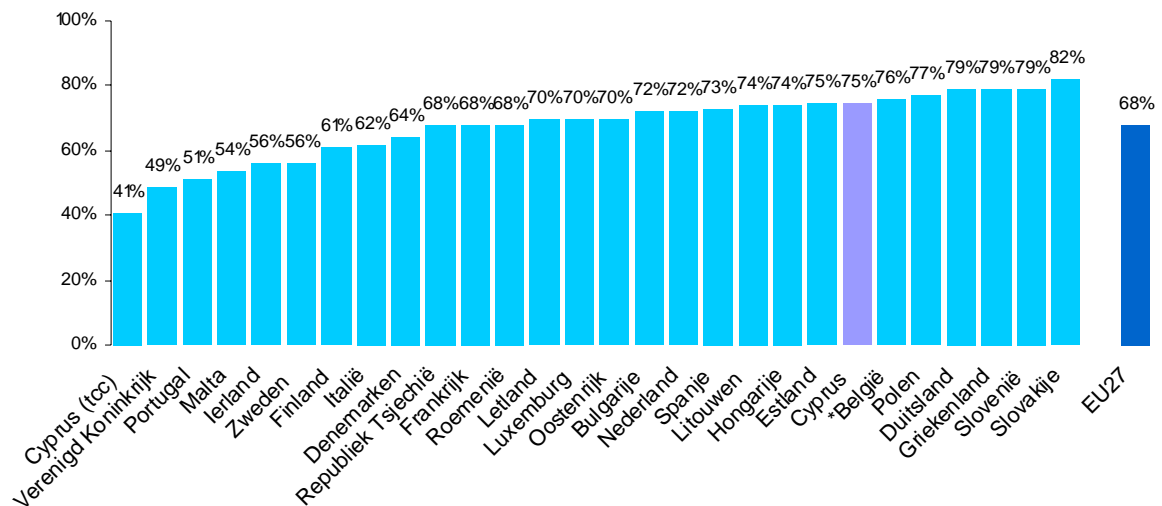
⁶² QG3T Gewenste aanwending van het budget van de Europese Unie

5. Gemeenschappelijk buitenlands-, veiligheids- en defensiebeleid

5.1. Steun aan het Europese beleid inzake buitenlandse aangelegenheden en veiligheid

Ter afsluiting van het onderzoek formuleren de Belgen hun mening over sommige gemeenschappelijke beleidslijnen, met name het buitenlands beleid en het veiligheids- en defensiebeleid. **Met 76% opgetekende gunstige meldingen bekleedt België de zesde plaats onder de lidstaten die de grootste voorstander zijn van een gemeenschappelijk buitenlands beleid.**⁶³

QA27.2 Kan u me telkens zeggen of u voor of tegen een gemeenschappelijke buitenlandse politiek van de lidstaten van de Europese Unie t.o.v. andere landen bent ? (% "voor")

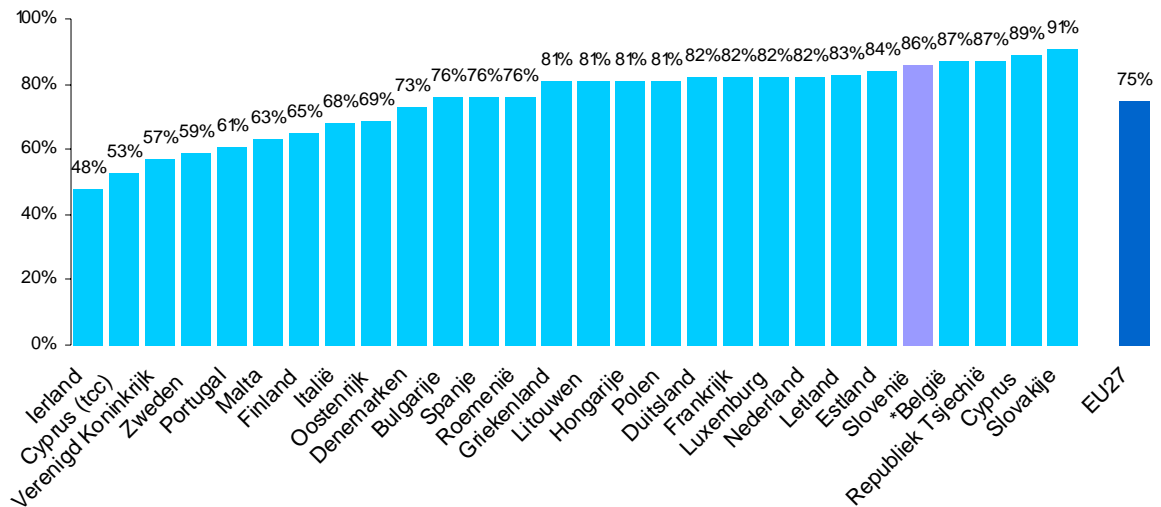

87% van de Belgen is bovendien enthousiast voorstander van een gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de lidstaten van de Europese Unie.⁶⁴

⁶³ QA27.2 Wat is uw mening over elk van de volgende voorstellen? Kan u mij telkens zeggen of u voor of tegen een gemeenschappelijk buitenlands beleid van de lidstaten van de Europese Unie t.o.v. andere landen bent?

⁶⁴ QA27.3 Wat is uw mening over elk van de volgende voorstellen? Kan u mij telkens zeggen of u voor of tegen een gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de lidstaten van de Europese Unie bent?

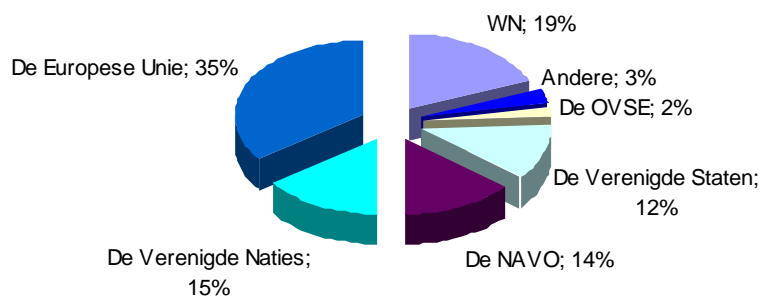
QA27.3 Kan u me telkens zeggen of u voor of tegen een gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de lidstaten van de Europese Unie bent ? (% "voor")

5.2. Rol van de Europese Unie in het conflict tussen Rusland en Georgië

In het licht van de vorige opmerkingen is het niet verwonderlijk vast te stellen dat in het geval van het recente conflict tussen de Russische en Georgische strijdkrachten, de Belgen ervan uitgaan dat de Europese Unie de belangrijkste rol heeft gespeeld (35%).⁶⁵

QE2 Wie van de volgende was volgens u de belangrijkste actor in de beëindiging van dit conflict tussen de Russische en Georgische strijdkrachten? (% "België")

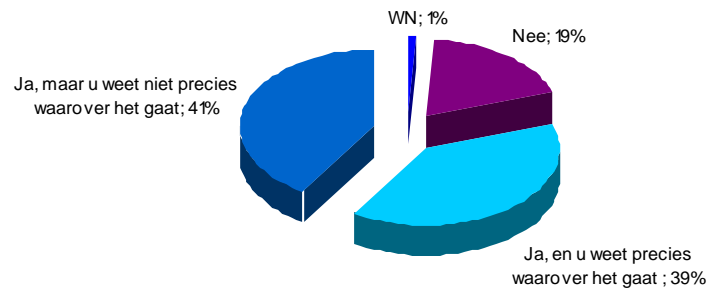

Bij het lezen van die resultaten mag men evenwel niet vergeten dat van de 80% Belgen die gehoord heeft over het conflict tussen Rusland en Georgië, slechts 39% weet waarover het precies gaat.⁶⁶

⁶⁵ QE2 Aanhoudende spanningen in een regio van Georgië, Zuid-Ossetië, hebben geleid tot een open conflict tussen de Russische en Georgische strijdkrachten. Wie van de volgende was volgens u de belangrijkste actor in de beëindiging van dit conflict?

⁶⁶ QE1 In augustus van dit jaar is een gewapend conflict ontstaan tussen Rusland en Georgië. Hebt u over dat conflict iets gehoord of gelezen?

QE1 In augustus van dit jaar is er een gewapend conflict ontstaan tussen Rusland en Georgië. Hebt u over dat conflict iets gehoord of gelezen?
(% België)

V. CONCLUSIE

Na de analyse die in dit rapport wordt voorgesteld, treden verschillende tendensen van de Belgische publieke opinie naar voren in het najaar 2008:

- De Belgen menen dat de toestand van de economie in hun land (72%) en op het niveau van de Europese Unie (67%) slecht is, terwijl ze meenden dat die goed was tijdens de voorgaande edities van de Eurobarometer Standaard (respectievelijk 65% en 68% positieve meningen).
- Volgens hen zijn de twee belangrijkste problemen waarmee hun land wordt geconfronteerd, de economische toestand (45%) en de inflatie (43%). Thans maken ze zich evenwel vooral ongerust over de inflatie (56%). Ten opzichte van vijf jaar geleden stellen ze vast dat hun huishouden zich minder kan aanschaffen (65%).
- De verwachtingen van de Belgen voor het komende jaar zijn pessimistisch voor wat betreft de evolutie van de economische toestand in hun land (63%) en in de Europese Unie (60%). Meer algemeen genomen meent een (absolute of relatieve) meerderheid van hen dat de zaken de verkeerde richting uitgaan in België (56%) en in de Europese Unie (43%).
- Vergeleken bij het gemiddelde van de Europese landen menen de Belgen dat de situatie van hun land beter is voor wat betreft de economie (54%), alsook in termen van werkgelegenheid (57%) en levenskwaliteit (79%). De kosten van het levensonderhoud, daarentegen, zijn er volgens hen hoger (52%).
- In deze periode van economische crisis zijn de Belgen blij dat ze deel uitmaken van de Europese Unie (65%) en van de eurozone (82%). Volgens hen beschermt de Europese Unie hen tegen de negatieve effecten van de globalisering (55%) en draagt de eenheidsmunt ertoe bij om hun land economisch stabiel te maken (62%).
- De Belgen wensen dat de snelheid waarmee Europa wordt opgebouwd, hoger wordt dan ze thans is (4,7 in plaats van 3,7, op een schaal van 1 tot 7). Volgens hen betekent dat evenwel niet dat ze voorstander zijn van een Europese Unie met twee snelheden (relatieve meerderheid van 49%) en al evenmin van een nieuwe uitbreiding (53%). Ze menen namelijk dat de laatste uitbreidingsgolven de Europese Unie hebben verzwakt (53%).
- De aspecten waarop de Europese instellingen in de komende jaren de nadruk zouden moeten leggen om de Europese Unie te versterken, zijn, volgens meer dan één Belgische burger op vijf, de energiekwesties (44%), de strijd tegen de onveiligheid (34%), de immigratieproblemen (33%), de milieuvraagstukken (29%) en de solidariteit met de armere regio's (22%).

- Hoewel 60% van de Belgen reeds heeft gehoord over de begroting van de Europese Unie, weet slechts 12% waarover het precies gaat. Ze denken dat het grootste deel van dat budget besteed wordt aan administratieve kosten, kosten voor personeel en gebouwen (33%) en aan de economische groei (33%). 46% van hen wenst dat dat budget in eerste instantie wordt besteed aan de economische groei en 45% aan sociale aangelegenheden en werkgelegenheid.

BIJLAGEN

1. Technische specificaties

Entre le 6 octobre et le 6 novembre 2008, TNS Opinion & Social, un consortium créé entre Taylor Nelson Sofres et EOS Gallup Europe, a réalisé la vague 70.1 de l'EUROBAROMETRE à la demande de la COMMISSION EUROPEENNE, direction générale de la communication, unité « Recherche et Analyse Politique ».

L'EUROBAROMETRE 70.1 couvre la population de 15 ans et plus - ayant la nationalité d'un des Pays membres de l'Union européenne - et résidant dans un des Pays membres de l'Union européenne. L'EUROBAROMETRE 70.1 a été conduit également dans les trois pays candidats (la Croatie, la Turquie et l'ancienne République yougoslave de Macédoine) et en Communauté turque chypriote. Dans ces pays, l'étude a couvert la population nationale et les citoyens de tous les Etats membres résidant dans ces pays et ayant une maîtrise de la langue nationale suffisante pour répondre au questionnaire. Le principe d'échantillonnage appliqué dans tous les Etats participant à cette étude est une sélection aléatoire (probabiliste) à phases multiples. Dans chaque pays, divers points de chute ont été tirés avec une probabilité proportionnelle à la taille de la population (afin de couvrir la totalité du pays) et à la densité de la population.

A cette fin, ces points de chute ont été tirés systématiquement dans chacune des "unités régionales administratives", après avoir été stratifiés par unité individuelle et par type de région. Ils représentent ainsi l'ensemble du territoire des pays participant à l'étude, selon les EUROSTAT-NUTS II (ou équivalent) et selon la distribution de la population habitant dans le pays en termes de zones métropolitaines, urbaines et rurales. Dans chacun des points de chute sélectionnés, une adresse de départ a été tirée de manière aléatoire. D'autres adresses (chaque Nième adresse) ont ensuite été sélectionnées par une procédure de "random route" à partir de l'adresse initiale. Dans chaque ménage, le répondant a été tiré aléatoirement (suivant la règle du "plus proche anniversaire"). Toutes les interviews ont été réalisées en face à face chez les répondants et dans la langue nationale appropriée. En ce qui concerne la technique de collecte de données, le système CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*) a été utilisé dans tous les pays où cela était possible.

ABREVIATIONS	PAYS	INSTITUTS	N° ENQUETES	DATES TERRAIN		POPULATION 15+
BE	Belgique	TNS Dimarso	1.002	10/10/2008	06/11/2008	8.786.805
BG	Bulgarie	TNS BBSS	1.006	09/10/2008	20/10/2008	6.647.375
CZ	Rép. Tchèque	TNS Aisa	1.026	06/10/2008	22/10/2008	8.571.710
DK	Danemark	TNS Gallup DK	1.029	06/10/2008	02/11/2008	4.432.931
DE	Allemagne	TNS Infratest	1.526	10/10/2008	02/11/2008	64.546.096
EE	Estonie	Emor	1.000	10/10/2008	03/11/2008	887.094
EL	Grèce	TNS ICAP	1.000	10/10/2008	02/11/2008	8.691.304
ES	Espagne	TNS Demoscopia	1.000	09/10/2008	06/11/2008	38.536.844
FR	France	TNS Sofres	1.027	06/10/2008	31/10/2008	46.425.653
IE	Irlande	TNS MRBI	1.000	06/10/2008	31/10/2008	3.375.399
IT	Italie	TNS Infratest	1.061	08/10/2008	24/10/2008	48.892.559
CY	Rép. de Chypre	Synovate	503	08/10/2008	02/11/2008	638.900
CY(tcc)	Com. turque chypriote	KADEM	500	07/10/2008	27/10/2008	143.226
LV	Lettonie	TNS Latvia	1.002	10/10/2008	04/11/2008	1.444.884
LT	Lituanie	TNS Gallup Lithuania	1.011	09/10/2008	28/10/2008	2.846.756
LU	Luxembourg	TNS ILReS	500	06/10/2008	03/11/2008	388.914
HU	Hongrie	TNS Hungary	1.002	10/10/2008	02/11/2008	8.320.614
MT	Malte	MISCO	500	09/10/2008	03/11/2008	335.476
NL	Pays-Bas	TNS NIPO	1.041	09/10/2008	05/11/2008	13.017.690
AT	Autriche	Österreichisches Gallup-Institut	1.003	06/10/2008	28/10/2008	7.004.205
PL	Pologne	TNS OBOP	1.000	11/10/2008	31/10/2008	32.155.805
PT	Portugal	TNS EUROTESTE	1.000	11/10/2008	03/11/2008	8.080.915
RO	Roumanie	TNS CSOP	1.053	07/10/2008	03/11/2008	18.246.731
SI	Slovénie	RM PLUS	1.006	07/10/2008	04/11/2008	1.729.298
SK	Slovaquie	TNS AISA SK	1.006	09/10/2008	26/11/2008	4.316.438
FI	Finlande	TNS Gallup Oy	1.004	15/10/2008	06/11/2008	4.353.495
SE	Suède	TNS GALLUP	1.002	13/10/2008	03/11/2008	7.562.263
UK	Royaume-Uni	TNS UK	1.308	07/10/2008	02/11/2008	50.519.877
HR	Croatie	Puls	1.000	08/10/2008	29/10/2008	3.734.300
TR	Turquie	TNS PIAR	1.003	08/10/2008	05/11/2008	47.583.830
MK	Anc. Rép. yougoslave de Macédoine	TNS Brima	1.009	07/10/2008	16/10/2008	1.648.012
TOTAL			30.130	06/10/2008	06/11/2008	453.865.399

Dans chaque pays, l'échantillon a été comparé à l'univers. La description de l'univers se base sur les données de population EUROSTAT ou provenant des Instituts nationaux de Statistique. Pour tous les pays couverts par l'étude, une procédure de pondération nationale a été réalisée (utilisant des pondérations marginales et croisées), sur base de cette description de l'univers. Dans tous les pays le sexe, l'âge, les régions et la taille de l'agglomération ont été introduits dans la procédure d'itération. Pour la pondération internationale (i.e. les moyennes UE), TNS Opinion & Social recourt aux chiffres officiels de population, publiés par EUROSTAT ou les instituts nationaux de Statistique. Les chiffres complets de la population, introduits dans cette procédure de post-pondération, sont indiqués ci-dessus.

Il importe de rappeler aux lecteurs que les résultats d'un sondage sont des estimations dont l'exactitude, toutes choses égales par ailleurs, dépend de la taille de l'échantillon et du pourcentage observé. Pour des échantillons d'environ 1.000 interviews, le pourcentage réel oscille dans les intervalles de confiance suivants :

Pourcentages observés	10% ou 90%	20% ou 80%	30% ou 70%	40% ou 60%	50%
Limites de confiance	± 1.9 points	± 2.5 points	± 2.7 points	± 3.0 points	± 3.1 points

2. Vragenlijst

A	uw studienummer															
	(101 - 105)															
	EB69.2 A															
B	landcode															
	(106-107)															
	EB69.2 B															
C	ons studienummer															
	(108 - 110)															
	EB69.2 C															
D	nummer van het interview															
	(111 - 116)															
	EB69.2 D															
E	SPLIT BALLOT															
													(117)			
	A												1			
	B												2			
	EB69.2 E															
	*FILT: STEL ITEM 28 ENKEL IN TURKIJE															
	*FILT: STEL ITEM 29 ENKEL IN KROATIË															
	*FILT: STEL ITEM 30 ENKEL IN TURKS CYPRUS															
	*FILT: STEL ITEM 31 ENKEL IN DE VOORMALIGE REPUBLIEK JOEGOSLAVIË MACEDONIË															
Q1	Welke nationaliteit heeft u? Gelieve aan te geven welk(e) land(en) van toepassing is (zijn).															

	(ENQ. MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK)																
															(158-190)		
	België															1,	
	Denemarken															2,	
	Duitsland															3,	
	Griekenland															4,	
	Spanje															5,	
	Frankrijk															6,	
	Ierland															7,	
	Italië															8,	
	Luxemburg															9,	
	Nederland															10,	
	Portugal															11,	
	Verenigd Koninkrijk (Groot-Brittannië, Noord-Ierland)															12,	
	Oostenrijk															13,	
	Zweden															14,	
	Finland															15,	
	Cyprus (Zuid)															16,	
	Republiek Tsjechië															17,	
	Estland															18,	
	Hongarije															19,	
	Letland															20,	
	Litouwen															21,	
	Malta															22,	
	Polen															23,	
	Slowakije															24,	
	Slovenië															25,	
	Bulgarije															26,	
	Roemenië															27,	
																28,	
																29,	
																30,	
																31,	
	Een ander land															32,	
	WN															33,	
	EB69.2 Q1																
	*FILT: INDIEN "EEN ANDER LAND" OF "WN" Q1 STOP INTERVIEW																
	*FILT: QA STELLEN AAN IEDEREEN																
QA1	Wanneer u met vrienden bent, gebeurt het dan ... dat u de politiek bespreekt ?																
																(211)	
	Vaak															1	
	Af en toe															2	
	Nooit															3	

	WN													4		
	EB69.2 QA1															
QA2	Wanneer u een opinie heeft waar u werkelijk aan houdt, is het u dan al overkomen vrienden, werkmakkers, relaties van deze opinie te overtuigen? Komt dit ... voor ?															
	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)															
														(212)		
	Vaak													1		
	Af en toe													2		
	Zelden													3		
	Nooit													4		
	WN													5		
	EB69.2 QA2															
QA3	Bent u algemeen gesproken... met het leven dat u leidt?															
	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)															
														(213)		
	Heel tevreden													1		
	Eerder tevreden													2		
	Eerder niet tevreden													3		
	Helemaal niet tevreden													4		
	WN													5		
	EB69.2 QA3															
	*FILT: VRAAG QA4 NIET STELLEN IN CY(tcc) – CY(tcc) ga naar QA4b															
QA4a	Hoe zou u de huidige toestand in elk van de volgende domeinen beoordelen?															
	(ENQ. TOON SCHERM)															
		(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	Heel goed	Eerder goed	Eerder slecht	Heel slecht	WN									

Eurobaromètre Standard 68

(214)	1	De toestand van de Belgische economie	1	2	3	4	5
(215)	2	De toestand van de Europese economie	1	2	3	4	5
(216)	3	De wereldwijde economische situatie. (N)	1	2	3	4	5
(217)	4	Uw professionele situatie (N)	1	2	3	4	5
(218)	5	De financiële toestand van uw gezin (N)	1	2	3	4	5
(219)	6	De toestand van de tewerkstelling in België	1	2	3	4	5
(220)	7	De toestand van het milieu in België	1	2	3	4	5
EB68.1 QA4 TREND MODIFIED							
*FILT: QA4b ENKEL STELLEN in CY(tcc) – ANDEREN GA NAAR QA5a							
QA4b							
(221)	2		1	2	3	4	5
(222)	2		1	2	3	4	5
(223)	3		1	2	3	4	5
(224)	4		1	2	3	4	5
(225)	5		1	2	3	4	5
(226)	6		1	2	3	4	5
(227)	7		1	2	3	4	5
NE W							
*FILT: QA5a NIET STELLEN in CY(tcc) – CY(tcc) GA NAAR QA5b							

Eurobaromètre Standard 68

QA5a	Hoe zou u de huidige toestand in elk van de volgende domeinen beoordelen?														
(ENQ. TOON SCHERM - 1 ANTWOORD PER REGEL)															
		(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHED EN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	Heel goed	Eerder goed	Eerder slecht	Heel slecht	Weet het niet								
(228)	1	De streek waar u woont	1	2	3	4	5								
(229)	2	De gezondheidsvoorzieningen in België	1	2	3	4	5								
(230)	3	Het pensioenstelsel	1	2	3	4	5								
(231)	4	De werkloosheidsuitkeringen in België	1	2	3	4	5								
(232)	5	De kosten van levensonderhoud in België	1	2	3	4	5								
(233)	6	De relaties tussen personen van verschillende culturele of religieuze origine of van verschillende nationaliteiten in België	1	2	3	4	5								
(234)	7	De manier waarop ongelijkheden en armoede worden behandeld in België	1	2	3	4	5								
(235)	8	De betaalbaarheid van de energiekosten in België	1	2	3	4	5								
(236)	9	De betaalbaarheid van de huisvestingskosten in België	1	2	3	4	5								
(237)	10	De werking van de openbare administratie in België	1	2	3	4	5								
NE															
W															
*FILT: QA5b ENKEL STELLEN in CY(tcc) – ANDEREN GA NAAR QA6a															
QA5b															

Eurobaromètre Standard 68

[illegible]

Eurobaromètre Standard 68

(249)	2	De economische situatie in België	1	2	3	4
(250)	3	De financiële situatie van uw gezin	1	2	3	4
(251)	4	De werkgelegenheid in België	1	2	3	4
(252)	5	Uw beroepssituatie	1	2	3	4
(253)	6	De economische situatie in de EU	1	2	3	4
(254)	7	De economische situatie in de wereld. (N)	1	2	3	4
(255)	8	De toestand van het milieu in België	1	2	3	4
EB69.2 QA4a TREND MODIFIED						
*FILT. STEL VRAAG QA6b ENKEL IN CYPRYS - ANDEREN GAAN NAAR QA7a						
QA6b						
(256)	1		1	2	3	4
(257)	2		1	2	3	4
(258)	3		1	2	3	4
(259)	4		1	2	3	4
(260)	5		1	2	3	4
(261)	6		1	2	3	4
(262)	7		1	2	3	4
(263)	8		1	2	3	4
EB69.2 QA4b						
*FILT: QA7a NIET STELLEN in CY(tcc) – CY(tcc) GA NAAR QA7b						
QA7a	Voor elk van de volgende domeinen, zou u zeggen dat de toestand in België beter is of minder goed is dan het gemiddelde van de Europese landen?					
(ENQ. TOON SCHERM)						

Eurobaromètre Standard 68

		(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHED EN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK) - ROTAREN	Veel beter	Een beetje beter	Een beetje slechter	Veel slechter	WN
(264)	1	De toestand van de Belgische economie	1	2	3	4	5
(265)	2	De toestand van de tewerkstelling in België	1	2	3	4	5
(266)	3	De kosten van levensonderhoud in België	1	2	3	4	5
(267)	4	De energieprijzen in België	1	2	3	4	5
(268)	5	De levenskwaliteit in België	1	2	3	4	5
(269)	6	De toestand van het milieu in België	1	2	3	4	5
EB69.2 QA5a (ITEMS 1-5) - EB67.2 QA7C (ITEM 6) - TREND MODIFIED							
*FILT. STEL VRAAG QA7b ENKEL IN CYPRYS - ANDEREN GAAN NAAR QA8a							
QA7b							
(270)	1		1	2	3	4	5
(271)	2		1	2	3	4	5
(272)	3		1	2	3	4	5
(273)	4		1	2	3	4	5
(274)	5		1	2	3	4	5
(275)	6		1	2	3	4	5
EB69.2 QA5a (ITEMS 1-5) - EB67.2 QA7C (ITEM 6) - TREND MODIFIED							

Eurobaromètre Standard 68

[illegible]

Eurobaromètre Standard 68

	Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)													15,		
	Weet het niet													16,		
	NE W															
	*FILT: QA8c EN QA8d ENKEL STELLEN IN CY(tcc) - ANDERE GA NAAR QA9a															
QA8c																
														(308-323)		
														1,		
														2,		
														3,		
														4,		
														5,		
														6,		
														7,		
														8,		
													9,			
													10,			
													11,			
													12,			
														13,		
														14,		
														15,		
														16,		
	EB69.2 QA6b															
QA8d																
														(324-339)		
														1,		
														2,		
														3,		
														4,		
														5,		
														6,		
														7,		
														8,		
														9,		
														10,		
														11,		

[illegible]

[illegible]

		(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR)	Zaken gaan de juiste richting uit	Zaken gaan de verkeerde richting uit	Noch de ene noch de andere richting (ENQ. NIET VOORLEZ EN)	WN
(346)	1	In België	1	2	3	4
(347)	2	In de Europese unie	1	2	3	4
		EB69.2 QA11a				
		* FILT. STEL VRAAG QA11b1 ENKEL IN CYPRUS - GA NAAR VRAAG QA12				
QA11b						
(348)	1		1	2	3	4
(349)	2		1	2	3	4
		EB69.2 QA11b				
		*FILT. QA12 STEL ITEMS 1, 3, 4 et 5 NIET IN CY(tcc)				
QA12		Ik zou u een vraag willen stellen over de mate waarin u vertrouwen hebt in bepaalde instellingen. Kan u me voor elk van de volgende instellingen zeggen of u er eerder vertrouwen in hebt, of eerder geen vertrouwen?				
		(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	Eerder vertrouwen	Eerder geen vertrouwen	WN	
(350)	1	Justitie, het Belgische rechtssysteem	1	2	3	
(351)	2	De politieke partijen	1	2	3	

Eurobaromètre Standard 68

(352)	3	De regionale of lokale overheid (N)	1	2	3
(353)	4	De Belgische Federale regering	1	2	3
(354)	5	Het Belgisch Parlement	1	2	3
(355)	6	De Europese Unie	1	2	3
(356)	7	De Verenigde Naties	1	2	3
(357)	8	De NAVO (N)	1	2	3
EB69.2 QA12 TREND MODIFIED					
AAN ALLEN					
QA13	Heeft de Europese Unie in uw ogen in het algemeen een ... imago ?				
				(358)	
		Heel positief		1	
		Redelijk positief		2	
		Neutraal		3	
		Redelijk negatief		4	
		Heel negatief		5	
		WN		6	
EB69.2 QA13					
QA14	Wat betekent de Europese Unie voor u persoonlijk ?				
(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK) - A-Z / Z-A ROTATIE					
				(359-374)	
	Vrede			1,	
	Economische welvaart			2,	
	Democratie			3,	
	Sociale bescherming			4,	
	Vrijheid om te reizen, te studeren en te werken overal in de Europese Unie			5,	
	Culturele verscheidenheid			6,	
	Een belangrijkere stem op wereldniveau			7,	
	De Euro			8,	
	Werkloosheid			9,	
	Bureaucratie			10,	
	Geldverspilling			11,	
	Verlies van onze culturele identiteit			12,	
	Meer criminaliteit			13,	

Eurobaromètre Standard 68

	Niet genoeg controles aan de buitenlandse grenzen												14,			
	Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)												15,			
	WN												16,			
	EB69.2 QA14															
	*FILT. QA15a NIET STELLEN IN CY(tcc) - STEL ITEM 1 ENKEL IN DE LANDEN VAN DE EU27 DIE NIET IN DE EUROZONE ZITTEN - STEL ITEM 2 ENKEL IN DE EUROZONE - FM, HR EN TR ENKEL ITEMS 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 EN 11 STELLEN - CY(tcc) GA NAAR QA15b															
QA15a	Gaaf u eerder akkoord of eerder niet akkoord met de volgende uitspraken ?															
		(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)								Eerder akkoord		Eerder niet akkoord		WN		
(375)	1									1		2		3		
(376)	2	Ik heb het gevoel dat we economisch stabiel zijn omdat België deel uitmaakt van de eurozone								1		2		3		
(377)	3	Mijn stem telt in de Europese Unie								1		2		3		
(378)	4	Mijn stem telt in België								1		2		3		
(379)	5	Ik begrijp de werking van de Europese Unie								1		2		3		
(380)	6	De stem van België telt in de EU.								1		2		3		
(381)	7	Er wordt goed rekening gehouden met de belangen van België in de Europese Unie								1		2		3		
(382)	8	De Europese Unie legt haar zienswijze op aan België								1		2		3		
(383)	9	De Belgische regering heeft aandacht voor de bekommernissen van de Belgische burgers (N)								1		2		3		
(384)	10	De Europese Unie heeft aandacht voor de bekommernissen van de Belgische burgers (N)								1		2		3		
(385)	11	De Belgische regering heeft aandacht voor de bekommernissen van de Europese burgers (N)								1		2		3		
	EB69.2 QA15a TREND MODIFIED															
	*FILT. STEL VRAAG Q15b ENKEL IN CYPRYS - ANDEREN GAAN NAAR VRAAG QA16															
QA15b																
(386)	1									1		2		3		

(387)	2		1	2	3
(388)	3		1	2	3
(389)	4		1	2	3
(390)	5		1	2	3
EB69.2 QA15b					
AAN ALLEN					
QA16					
Heeft u al gehoord van ... ?					
(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)					
Ja Nee WN					
(391)	1	Het Europees Parlement	1	2	3
(392)	2	De Europese Commissie	1	2	3
(393)	3	De Raad van de Europese Unie	1	2	3
(394)	4	De Europese Centrale Bank	1	2	3
EB69.2 QA16					
QA17					
En kan u mij, voor elk van deze Europese instellingen, zeggen of ze, volgens u, een belangrijke of een onbelangrijke rol speelt in het leven van de Europese Unie ?					
(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)					
Belangrijk Onbelangrijk WN					
(395)	1	Het Europees Parlement	1	2	3
(396)	2	De Europese Commissie	1	2	3
(397)	3	De Raad van de Europese Unie	1	2	3
(398)	4	De Europese Centrale Bank	1	2	3
EB69.2 QA17					
QA18					
En kan u mij voor elk van de volgende instellingen zeggen of u er eerder vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft ?					

Eurobaromètre Standard 68

		(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	Eerder vertrouwen	Eerder geen vertrouwen	WN
(399)	1	Het Europees Parlement	1	2	3
(400)	2	De Europese Commissie	1	2	3
(401)	3	De Raad van de Europese Unie	1	2	3
(402)	4	De Europese Centrale Bank	1	2	3
	EB69.2 QA18				
QA19a	Naar uw mening, hoe gaat de opbouw van Europa momenteel vooruit? Bekijk deze personages even . Nummer 1 beweegt niet, nummer 7 rent zo hard hij kan. Kies diegene die het best overeenstemt met uw opinie over de huidige snelheid van de opbouw van Europa?				
QA19b	En welk personage komt het best overeen met de snelheid waarmee u de opbouw van Europa zou willen zien vooruitgaan ?				
	(ENQ. TOON SHOWCARD 1)				
			(403)	(404)	
	(ENQ. 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)		QA1 9a	QA1 9b	
			HUIDIGE SNELHEID	GEWENSTE SNELHEID	
	Beweegt niet		1	1	
			2	2	
			3	3	
			4	4	
			5	5	
			6	6	
	Rent zo hard hij kan		7	7	
	WN		8	8	
	EB66.1 QA13a&b				
QA20	Als u denkt aan uw koopkracht, dus wat uw gezin zich kan veroorloven in het dagelijks leven, en de vergelijking maakt met vijf jaar geleden, vindt u dan dat die verbeterd is, dat die ongeveer hetzelfde is gebleven of dat die verslechterd is?				
	(ENQ. TOON SCHERM - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)				
				(405)	
	Ze is verbeterd			1	
	Ongeveer hetzelfde gebleven			2	
	Ze is verslechterd			3	
	Weet het niet			4	

	EB69.2 QA27																		
QA21	Kan u mij vertellen in welke mate u akkoord gaat met de volgende stelling: U heeft problemen om op het einde van de maand al uw facturen te betalen.																		
	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)																		
																	(406)		
	Helemaal akkoord																1		
	Eerder akkoord																2		
	Eerder niet akkoord																3		
	Helemaal niet akkoord																4		
	Weet het niet																5		
	EB69.2 QA28																		
QA22	Denkt u in het algemeen dat kinderen het vandaag de dag makkelijker, moeilijker of het noch makkelijker noch moeilijker hebben, dan uw generatie ?																		
	(ENQ: LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)																		
																	(407)		
	Makkelijker																1		
	Moeilijker																2		
	Noch makkelijker, noch moeilijker																3		
	WN																4		
	EB69.2 QA29																		
QA23	Kunt u mij zeggen of u met de volgende stelling eerder akkoord gaat of niet: Kinderen die in België wonen, zouden het beter hebben als ze verhuisden naar een ander land.																		
	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)																		
																	(408)		
	Eerder akkoord																1		
	Eerder niet akkoord																2		
	Dat hangt ervan af (ENQ. NIET VOORLEZEN)																3		
	Weet het niet																4		
	NE																		

Eurobaromètre Standard 68

	W														
QA24	Kan u mij, voor elk van de volgende uitspraken over de Europese Unie, zeggen of die volgens u waar of onwaar is?														
		(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK) - ROTEREN		Waar		Onwaar		WN							
(409)	1	De Europese Unie bestaat momenteel uit vijftien lidstaten		1		2		3							
(410)	3	Om de zes maanden neemt een andere lidstaat het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie waar		1		2		3							
(411)	4	De eurozone bestaat momenteel uit twaalf lidstaten.		1		2		3							
(412)	2	Zwitserland is lid van de Europese Unie		1		2		3							
	EB69.2 QA34 (ITEMS' SEQUENCE MODIFIED + ROTATE ADDED)														
	*FILT. STEL VRAAG QA25b EN QA26 ENKEL IN EU27- ANDEREN GA NAAR QA27														
QA25	Kan u mij voor elk van de volgende domeinen zeggen of de beslissingen daarover, volgens u, genomen moeten worden door de Belgische (federale) regering of dat de beslissingen over dat domein gezamenlijk genomen moeten worden binnen de Europese Unie als geheel ?														
	(ENQ. 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)														
		(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK) - ROTEREN		De Belgische federale regering		Gezamenlijk binnen de Europese Unie		WN							
(413)	1	De strijd tegen de criminaliteit		1		2		3							
(414)	2	De belastingen		1		2		3							
(415)	3	De strijd tegen werkloosheid		1		2		3							
(416)	4	De strijd tegen het terrorisme		1		2		3							
(417)	5	Defensie en het buitenlands beleid		1		2		3							
(418)	6	De immigratie		1		2		3							
(419)	7	Het onderwijssysteem		1		2		3							
(420)	8	De pensioenen		1		2		3							
(421)	9	Milieubescherming		1		2		3							
	EB69.2 QA35a														

QA26	Kan u mij voor elk van de volgende domeinen zeggen of de beslissingen daarover, volgens u, genomen moeten worden door de Belgische (federale) regering of dat de beslissingen over dat domein gezamenlijk genomen moeten worden binnen de Europese Unie als geheel																
	(ENQ. 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)																
		(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR) - ROTATIE									De Belgische federale regering		Gezamenlijk binnen de Europese Unie		Weet het niet		
(422)	1	Gezondheid									1		2		3		
(423)	2	Sociale zekerheid									1		2		3		
(424)	3	Landbouw- en visserij									1		2		3		
(425)	4	De bescherming van de consumenten									1		2		3		
(426)	5	Het wetenschappelijk en technologische onderzoek									1		2		3		
(427)	6	De ondersteuning van regio's met economische moeilijkheden									1		2		3		
(428)	7	Energie									1		2		3		
(429)	8	De concurrentie									1		2		3		
(430)	9	Transport									1		2		3		
(431)	10	Economie									1		2		3		
(432)	11	De strijd tegen de inflatie									1		2		3		
	EB69.2 QA36a																
	AAN ALLEN																
QA27	Wat is uw mening over elk van de volgende uitspraken ? Kan u me telkens zeggen of u voor of tegen bent ?																
		(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK) - ROTATION									Voor		Tegen		WN		
(433)	1	Een Europese monetaire unie met een eenheidsmunt, de euro									1		2		3		
(434)	2	Een gemeenschappelijke buitenlandse politiek van de lidstaten van de Europese Unie t.o.v. andere landen									1		2		3		
(435)	3	Een gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de lidstaten van de Europese Unie									1		2		3		

Eurobaromètre Standard 68

(436)	4	De uitbreiding van de Europese Unie met andere landen in de komende jaren	1	2	3
(437)	5	Dat de snelheid waarmee Europa wordt opgebouwd in één groep van landen hoger ligt dan in de andere landen	1	2	3
EB69.2 QA37 (ITEMS 1-4) - EB68.1 QA22 (ITEM 5)					
QA28					
De voorbije jaren heeft de Europese integratie de nadruk gelegd op verschillende zaken. Op welke aspecten zouden de Europese instellingen volgens u de komende jaren de nadruk moeten leggen om de Europese Unie in de toekomst te versterken?					
(ENQ: TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - MAX 3 ANTWOORDEN MOGELIJK)					
(438-452)					
De interne markt				1,	
Het cultureel beleid				2,	
De Europese buitenlandse politiek				3,	
Het Europese defensiebeleid				4,	
Immigratieproblemen				5,	
Het Europese beleid inzake opleiding				6,	
Milieukwesties				7,	
Energiekwesties				8,	
Solidariteit met armere regio's				9,	
Wetenschappelijk onderzoek				10,	
Sociale kwesties				11,	
De strijd tegen de criminaliteit				12,	
Geen van deze (ENQ: NIET VOORLEZEN)				13,	
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)				14,	
Weet het niet				15,	
EB69.2 QA39					
*FILT: QA29 TOT QA32 ENKEL STELLEN IN UE27 - CY(tcc) GA NAAR QA33b - ANDEREN GAAN NAAR QA33a					
QA29					
Binnen de Europese Unie is elke lidstaat om beurt Voorzitter van de Europese Raad gedurende zes maanden. Op dit moment is Frankrijk aan de beurt. Heeft u onlangs iets in de kranten gelezen of gehoord op radio of tv of gezien op internet in verband hiermee?					
(453)					
Ja				1	
Nee				2	
Weet het niet				3	
EB69.2 QA40 TREND MODIFIED					

	*FILT. STEL VRAAG QA30 ENKEL IN FRANKRIJK - ANDEREN GAAN NAAR QA32
QA30	
	(454)
	1
	2
	3
	4
	5
	EB69.2 QA41
	*FILT. STEL VRAAG QA31 ENKEL IN EU27
QA31	Binnen de Europese Unie is elke lidstaat om beurt voorzitter van de Europese Raad gedurende zes maanden. Vanaf 1 januari 2009 zal Tsjechië aan de beurt zijn. Heeft u onlangs in iets in de kranten gelezen of gehoord op radio of tv of gezien op internet?
	(455)
	Ja
	Nee
	Weet het niet
	EB69.2 QA42
	*FILT. STEL VRAAG QA32 ENKEL IN CZ - DE ANDERE EU27 GA NAAR QA34a
QA32	
	(456)
	1
	2
	3

[illegible]

	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)														
															(459)
	Helemaal akkoord														1
	Eerder akkoord														2
	Eerder niet akkoord														3
	Helemaal niet akkoord														4
	WN														5
	EB69.2 QA49a														
	*FILT. STEL VRAAG QA34b ENKEL AAN SPLIT B - SPLIT A GA NAAR QB1a														
QA34b	In welke mate bent u het eens of oneens met de volgende bewering: de Europese Unie stelt de Europese burgers in staat om meer voordeel te halen uit de positieve effecten van de globalisering.														
	(ENQ: LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)														
															(460)
	Helemaal akkoord														1
	Eerder akkoord														2
	Eerder niet akkoord														3
	Helemaal niet akkoord														4
	WN														5
	EB69.2 QA49b														
	*FILT: QB ENKEL STELLEN IN EU27 - ANDEREN GAAN NAAR D15a														
	*FILT: QB1a STELLEN AAN SPLIT A - SPLIT B GA NAAR QB1b														
QB1a	Welke van de volgende twee kan u het efficiëntst beschermen tegen de negatieve effecten van de globalisering?														
	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)														
															(481)
	De Europese Unie														1
	De Belgische (federale) regering														2
	Beide, in dezelfde mate (ENQ: NIET VOORLEZEN)														3
	Weet het niet														4

	NE W																
	*FILT: QB1b STELLEN AAN SPLIT B - SPLIT A GA NAAR QB2																
QB1b	Welke van de volgende twee kan u het efficiëntst laten delen in de positieve effecten van de globalisering?																
	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)																
																(482)	
	De Europese Unie															1	
	De Belgische (federale) regering															2	
	Beide, in dezelfde mate (ENQ: NIET VOORLEZEN)															3	
	Weet het niet															4	
	NE W																
	*FILT: AAN ALLEN IN EU27																
QB2	Hebt u al iets gelezen of gehoord van het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering, dat is opgericht om de slachtoffers van de globalisering te helpen?																
	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)																
																(483)	
	Ja, en u weet heel goed wat het is															1	
	Ja, maar u weet niet zo goed wat het is															2	
	Nee, u hebt er nog nooit van gehoord															3	
	Weet het niet															4	
	NE W																
	Laten we het nu over een ander onderwerp hebben.																
	*FILT: DE QC'S ENKEL STELLEN IN EU27																
QC1	In 1989 luidde de val van de Berlijnse muur het einde van het IJzeren Gordijn in dat Oost-Europa van West-Europa scheidde. Kunt u me zeggen in welke mate elk van de volgende elementen, alles wel beschouwd, al dan niet voordeel heeft gehad bij de val van het IJzeren Gordijn?																

	(ENQ. TOON SCHERM)														
		(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)				Veel voordeel		Enig voordeel		Geen echt voordeel		Helemaal geen voordeel		Weet het niet	
(504)	1	De Europese Unie				1		2		3		4		5	
(505)	2	In België				1		2		3		4		5	
(506)	3	U persoonlijk				1		2		3		4		5	
	NE W														
QC2	Sinds 2004 is de Europese Unie uitgebreid van 15 naar 27 landen. Wat vindt u globaal bekeken van die uitbreiding van de Europese Unie?														
	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)														
														(507)	
	Dat heeft de Europese Unie versterkt.												1		
	Dat heeft de Europese Unie verzwakt.												2		
	Weet het niet												3		
	NE W														
QC3	Welke van de volgende stellingen in verband met de verschillende domeinen waarin de Europese Unie beslissingen kan nemen, past het beste bij wat u persoonlijk denkt?														
	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)														
														(508)	
	Er zijn te veel domeinen waarin de EU beslissingen kan nemen												1		
	Er zijn onvoldoende domeinen waarin de EU beslissingen kan nemen												2		
	De EU kan in net genoeg domeinen beslissingen nemen (ENQ: NIET VOORLEZEN)												3		
	Weet het niet												4		
	NE W														
	Laten we het nu over een ander onderwerp hebben.														
	*FILT: STEL QD'S ENKEL IN EU27														

QD1	Heeft u onlangs in de kranten, op het internet of op radio of televisie iets gehoord of gezien over het Europees Parlement?																
															(529)		
	Ja														1		
	Nee														2		
	Weet het niet														3		
	EB68.1 QB3																
QD2	Vindt u zichzelf in het algemeen heel goed, eerder goed, eerder slecht of heel slecht geïnformeerd over de activiteiten van het Europees Parlement?																
	(ENQ. 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)																
															(530)		
	Heel goed geïnformeerd														1		
	Eerder goed geïnformeerd														2		
	Eerder slecht geïnformeerd														3		
	Heel slecht geïnformeerd														4		
	Weet het niet														5		
	NE W																
QD3	Wanneer zullen volgens u de volgende Europese verkiezingen hier in België plaatsvinden?																
	(ENQ. NOTEER HET JUISTE ANTWOORD - INDIEN "WEET NIET" CODE '99' '99' '99')																
	(531-532)				(533-534)				(535-536)								
			DA G				MAAND				JAARTAL						
	EB69.2 QC1																
QD4	De volgende Europese verkiezingen vinden plaats in juni 2009. In welke mate bent u al dan niet geïnteresseerd in deze verkiezingen?																
	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR)																
															(537)		
	Zeer geïnteresseerd														1		
	Eerder geïnteresseerd														2		
	Eerder niet geïnteresseerd														3		
	Helemaal niet geïnteresseerd														4		
	Weet het niet														5		

Eurobaromètre Standard 68

	EB69.2 QC2															
QD5	Kan u mij vertellen wat de kans is dat u met de volgende Europese verkiezingen van juni 2009 zal gaan stemmen? U kan gebruik maken van een schaal gaande van 1 tot 10, waarbij 1 betekent dat u helemaal zeker bent dat u niet zal gaan stemmen en waarbij 10 betekent dat u helemaal zeker bent dat u zal gaan stemmen. De overige getallen dien om uw antwoord te nuanceren.															
	(ENQ. TOON SCHERM)															
														(538-539)		
	Hele maa l zeke r niet te gaa n ste mm en	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Helemaal zeker wel te gaan stemmen					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10						
	Weet het niet													11		
	EB69.2 QC3															
QD6a	Op welke van de volgende thema's moet de kiescampagne voor de volgende Europese verkiezingen zich volgens u concentreren? Op de eerste plaats?															
	(ENQ. TOON SCHERM - ROTATIE - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)															
														(540-541)		
	De werkloosheid													1		
	De onveiligheid													2		
	Het terrorisme													3		
	De economische groei													4		
	De eenheidsmunt, de euro													5		
	De toekomst van de gepensioneerden													6		
	Immigratie													7		
	Landbouw													8		
	De machten en bevoegdheden van de Europese instellingen													9		
	De strijd tegen de klimaatwijziging													10		
	De Europese identiteit en waarden													11		
	De rol van de EU op internationaal vlak													12		
	Het behoud van het Europese sociale model													13		
	De inflatie en de koopkracht													14		
	andere (ENQ. NIETS SUGGEREREN - SPECIFIEER)													15		
	Weet het niet													16		

	EB69.2 QC6a														
	*FILT. STEL QD6ao INDIEN CODE 15 IN QD6a - ANDEREN GA NAAR QD6b														
QD6ao	Welk ander?														
	(ENQ. NOTEER)														
	1	2													(542,543-544)
	EB69.2 QC6ao														
	AAN ALLEN														
QD6b	En welke nog?														
	(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - MAX 5 ANTWOORDEN MOGELIJK) - ROTEREN														
														(545-560)	
	De werkloosheid													1,	
	De onveiligheid													2,	
	Het terrorisme													3,	
	De economische groei													4,	
	De eenheidsmunt, de euro													5,	
	De toekomst van de gepensioneerden													6,	
	Immigratie													7,	
	Landbouw													8,	
	De machten en bevoegdheden van de Europese instellingen													9,	
	De strijd tegen de klimaatwijziging													10,	
	De Europese identiteit en waarden													11,	
	De rol van de EU op internationaal vlak													12,	
	Het behoud van het Europese sociale model													13,	
	De inflatie en de koopkracht													14,	
	andere (ENQ. NIETS SUGGEREREN - SPECIFIEER)													15,	
	Weet het niet													16,	
	EB69.2 QC6b														

[illegible]

	(ENQ. 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)															
																(578)
	Heel positief															1
	Redelijk positief															2
	Neutraal															3
	Redelijk negatief															4
	Heel negatief															5
	Weet het niet															6
	EB68.1															
	QB13															
QD9	Speelt het Europees Parlement in het leven van de Europese Unie volgens u een ... rol?															
	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)															
																(579)
	Zeer belangrijk															1
	Belangrijk															2
	Niet erg belangrijk															3
	Helemaal niet belangrijk															4
	Weet het niet															5
	EB68.1															
	QB14															
QD10	Zou u zelf willen dat het Europees Parlement een belangrijkere of een minder belangrijke rol gaat spelen dan de rol die het vandaag speelt?															
	(ENQ. 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)															
																(580)
	Belangrijkere															1
	Minder belangrijke															2
	Hetzelfde (ENQ: NIET VOORLEZEN)															3
	Weet het niet															4
	EB68.1															
	QB15															
QD11	Zou u zeggen dat de beslissingen van het Europees Parlement bovenal genomen worden...?															
	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)															

Eurobaromètre Standard 68

															(581)		
	Overeenkomstig de belangen van de lidstaten waaruit de leden van het Europees Parlement afkomstig zijn.														1		
	Overeenkomstig de politieke voorkeur van de leden van het Europees Parlement.														2		
	Beide (ENQ: NIET VOORLEZEN)														3		
	Weet het niet														4		
	EB68.1 QB17																
QD12	Het Europees Parlement verdedigt de ontwikkeling van bepaalde beleidslijnen op het niveau van de Europese Unie. Welke van de volgende beleidslijnen zouden volgens u prioritair moeten zijn?																
	(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 4 ANTWOORDEN MOGELIJK)																
															(582-593)		
	Een gemeenschappelijk buitenlands beleid waardoor de EU eensgezind naar buiten kan komen op het internationale toneel (M)														1,		
	Een gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid waardoor de EU kan ingrijpen bij internationale crisissen (M)														2,		
	Een efficiënte strijd tegen de klimaatsverandering														3,		
	Een gemeenschappelijk energiebeleid dat de energie-onafhankelijkheid van de EU verzekert (M)														4,		
	Een betere bescherming van de consument en de volksgezondheid														5,		
	Een milieuvriendelijke landbouw die bijdraagt tot het mondiale voedselveenwicht (M)														6,		
	De strijd tegen het terrorisme met respect voor de individuele vrijheden														7,		
	De coördinatie van economisch, budgettair en fiscaal beleid														8,		
	Wetenschappelijk onderzoek en ontwikkeling (R&D) die concurrentiekracht en innovatie garanderen (M)														9,		
	Streven naar een Europees sociaal model (M)														10,		
	Een immigratiebeleid in overleg met de landen van herkomst (M)														11,		
	Weet het niet														12,		
	EB68.1 QB19 TREND MODIFIED																
QD13	Welke van de volgende waarden zouden volgens u prioritair moeten worden verdedigd door het Europees Parlement?																
	(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 3 ANTWOORDEN MOGELIJK - ROTEER)																
															(594-602)		
	Gelijkheid tussen mannen en vrouwen														1,		
	De bescherming van minderheden														2,		
	De dialoog tussen culturen en religies														3,		
	De solidariteit tussen de lidstaten van de EU														4,		

Eurobaromètre Standard 68

[illegible]

QD15	Kan u mij voor elk van de volgende woorden zeggen of het woord zeer goed, eerder goed, eerder slecht of zeer slecht het idee beschrijft dat u heeft van de Europese Unie.														
	(ENQ. TOON SCHERM)														
		(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHED EN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	Beschrijft het zeer goed	Beschrijft het eerder goed	Beschrijft het eerder slecht	Beschrijft het zeer slecht	WN								
(632)	1	Modern	1	2	3	4	5								
(633)	2	Democratisch	1	2	3	4	5								
(634)	3	Beschermend	1	2	3	4	5								
(635)	4	Inefficiënt	1	2	3	4	5								
(636)	5	Technocratisch	1	2	3	4	5								
(637)	6	Dicht bij de Europese burgers (N)	1	2	3	4	5								
	EB67.2 QA8 TREND MODIFIED														
QD16	Kunt u mij zeggen of u het wel of niet eens bent met de volgende beweringen over de opbouw van Europa?														
	(ENQ: TOON SCHERM - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)														
		(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHED EN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	Helemaal akkoord	Eerder akkoord	Eerder niet akkoord	Helemaal niet akkoord	Weet het niet								
(638)	1	De EU is te snel gegroeid	1	2	3	4	5								
(639)	2	Wat de burgers van de verschillende landen samen brengt, is belangrijker dan wat ze van elkaar scheidt	1	2	3	4	5								
(640)	3	Vandaag ontbreekt het de EU aan ideeën, aan projecten	1	2	3	4	5								
(641)	4	De EU is onontbeerlijk om een antwoord te formuleren op de wereldwijde uitdagingen (klimaatverandering, terrorisme, enz.)	1	2	3	4	5								
	NE W														

Eurobaromètre Standard 68

QD17	Als u rekening houdt met alle informatie die u hebt, welke van deze twee meningen lijkt dan het meest op wat u denkt?																		
	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)																		
																	(642)		
	De opbouw van Europa eenwording moet worden voortgezet															1			
	De opbouw van Europa is te ver gegaan, we moeten een stap terug zetten															2			
	De opbouw van Europa mag niet verdergaan, maar ook niet worden teruggedraaid (ENQ: NIET VOORLEZEN)															3			
	Weet het niet															4			
	NE W																		
	*FILT: STEL QD18a EN QD19a AAN SPLIT A - ANDEREN GAAN NAAR QD18b																		
QD18a	Wat is volgens u tegenwoordig het voornaamste doel van de opbouw van Europa?																		
	(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)																		
																	(643-644)		
	De ontwikkeling van de economie en de groei van de EU															1			
	Van de EU een grote diplomatieke speler op het internationale toneel maken															2			
	De levensstandaard van alle burgers van de EU verbeteren															3			
	De strijd aanbinden tegen de wereldwijde bedreigingen (terrorisme, klimaatverandering)															4			
	De armste landen buiten de Europese Unie helpen om zich te ontwikkelen															5			
	De democratie en de rechten van de mens overal ter wereld promoten															6			
	De vrede en de stabiliteit vrijwaren															7			
	De Europese burgers beschermen tegen de negatieve effecten van de globalisering (delokaliseren van bedrijven, concurrentie van de groeilanden voor Europese ondernemingen)															8			
	Andere antwoorden (ENQ: NIET VOORLEZEN)															9			
	Weet het niet															10			
	NE W																		
QD19a	En wat zou het voornaamste doel van de Europese opbouw moeten zijn?																		

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)																
														(645-646)		
De ontwikkeling van de economie en de groei van de EU														1		
Van de EU een grote diplomatieke speler op het internationale toneel maken														2		
De levensstandaard van alle burgers van de EU verbeteren														3		
De strijd aanbinden tegen de wereldwijde bedreigingen (terrorisme, klimaatverandering)														4		
De armste landen buiten de EU helpen om zich te ontwikkelen														5		
De democratie en de rechten van de mens overal ter wereld promoten														6		
De vrede en de stabiliteit vrijwaren														7		
De Europese burgers beschermen tegen de negatieve effecten van de globalisering (delokaliseringen, concurrentie van de groeiende landen voor Europese ondernemingen)														8		
Andere antwoorden (ENQ: NIET VOORLEZEN)														9		
Weet het niet														10		
NE																
W																
*FILT: STEL QD18b EN QD19b AAN SPLIT B - ANDEREN																
GAAN NAAR QD20																
QD18b	Wat is volgens u tegenwoordig het voornaamste doel van de opbouw van Europa?															
(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)																
														(647-648)		
De ontwikkeling van de economie en de groei van de EU														1		
Van de EU een grote diplomatieke speler op het internationale toneel maken														2		
De levensstandaard van alle burgers van de EU verbeteren														3		
De strijd aanbinden tegen de wereldwijde bedreigingen (terrorisme, klimaatverandering)														4		
De armste landen buiten de EU helpen om zich te ontwikkelen														5		
De democratie en de rechten van de mens overal ter wereld promoten														6		
De vrede en de stabiliteit vrijwaren														7		
De Europese burgers laten profiteren van de positieve effecten van de globalisering (ontwikkeling van de culturele uitwisselingen, nieuwe exportmogelijkheden voor Europese ondernemingen)														8		
Andere antwoorden (ENQ: NIET VOORLEZEN)														9		
Weet het niet														10		
NE																
W																
QD19b	En wat zou het voornaamste doel van de Europese opbouw moeten zijn?															

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK) - ROTEREN																		
																	(649-650)	
De ontwikkeling van de economie en de groei van de EU																	1	
Van de EU een grote diplomatieke speler op het internationale toneel maken																	2	
De levensstandaard van alle burgers van de EU verbeteren																	3	
De strijd aanbinden tegen de wereldwijde bedreigingen (terrorisme, klimaatverandering)																	4	
De armste landen buiten de EU helpen om zich te ontwikkelen																	5	
De democratie en de rechten van de mens overal ter wereld promoten																	6	
De vrede en de stabiliteit vrijwaren																	7	
De Europese burgers laten profiteren van de positieve effecten van de globalisering (ontwikkeling van de culturele uitwisselingen, nieuwe exportmogelijkheden voor Europese ondernemingen)																	8	
Andere antwoorden (ENQ: NIET VOORLEZEN)																	9	
Weet het niet																	10	
NE W																		
AAN ALLEN																		
QD20	Welke van de volgende elementen sterken u het meest in uw gevoel een Europese burger te zijn?																	
(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - MAX 3 ANTWOORDEN MOGELIJK) - ROTEREN																		
																	(651-662)	
Het recht hebben om te stemmen in alle verkiezingen die georganiseerd worden in de lidstaat waar u woont																	1,	
Een geharmoniseerd Europese sociale zekerheid tussen de lidstaten (gezondheid, pensioen...) (M)																	2,	
Een Voorzitter van de Europese Unie direct verkozen door de burgers van de Lidstaten																	3,	
Een Europees Olympisch team																	4,	
Een Europese identiteitskaart ter aanvulling van de nationale identiteitskaart (N)																	5,	
Europese ambassades in de landen buiten de EU (N)																	6,	
Een civiele dienst ter bestrijding van Europese en internationale natuurrampen (N)																	7,	
Een Europese burgerschapsvorming vanaf de lagere school (N)																	8,	
Geen van bovenstaande (ENQ. NIET VOORLEZEN)																	9,	
Ik wil geen Europees burger zijn (ENQ. NIET VOORLEZEN)																	10,	
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)																	11,	
WN																	12,	
EB65.1 QA20 TREND MODIFIED																		

QD21	Verscheidene elementen kunnen de Europese identiteit vormen. Welke van de volgende elementen lijken u de belangrijkste in de vorming van de Europese identiteit?																
	(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - MAX 3 ANTWOORDEN MOGELIJK) - ROTEREN																
															(663-674)		
	Geschiedenis														1,		
	Aardrijkskunde														2,		
	De democratische waarden														3,		
	Het Europese volkslied														4,		
	De Europese vlag														5,		
	De eenheidsmunt, de euro														6,		
	Het devies van de Europese Unie: in verscheidenheid verenigd														7,		
	De successen van de Europese economie (Europese navigatiesatelliet, Europese vliegtuigbouwers, internationale/hogesnelheidstreinen, enz.)														8,		
	Cultuur														9,		
	Geen van deze (ENQ. NIET VOORLEZEN)														10,		
	Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)														11,		
	Weet het niet														12,		
	NE																
	W																
QD22	Vandaag is elke lidstaat van de Europese Unie verantwoordelijk voor zijn eigen In welke mate zou u voor of tegen de harmonisering van de ... in de Europese Unie zijn?																
	(ENQ. TOON SCHERM)																
		(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK) - ROTEREN				Zeer positief		Eerder positief		Eerder negatief		Helemaal tegen		Weet het niet			
(675)	1	Systeem van sociale zekerheid				1		2		3		4		5			
(676)	2	Belastingstelsel (N)				1		2		3		4		5			
(677)	3	Onderwijstelsel (N)				1		2		3		4		5			
	EB65.1 QA15 TREND MODIFIED																
	Laten we het nu over een ander onderwerp hebben.																
	*FILT: QE ALLEEN STELLEN AAN UE27																

QE1	In augustus van dit jaar is er een gewapend conflict ontstaan tussen Rusland en Georgië. Hebt u over dat conflict iets gehoord of gelezen?															
	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)															
																(698)
	Ja, en u weet precies waarover het gaat														1	
	Ja, maar u weet niet precies waarover het gaat														2	
	Nee														3	
	Weet het niet														4	
	NE															
	W															
QE2	Aanhoudende spanningen in een regio in Georgië, Zuid-Ossetië, hebben tot een open conflict geleid tussen de Russische en Georgische strijdkrachten. Wie van de volgende was volgens u de belangrijkste actor in de beëindiging van dit conflict?															
	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK) - ROTEREN															
																(699)
	De Verenigde Naties														1	
	De NAVO														2	
	De Europese Unie														3	
	De Verenigde Staten														4	
	De OVSE														5	
	Geen van deze (ENQ: NIET VOORLEZEN)														6	
	andere (ENQ. NIETS SUGGEREREN - SPECIFIEER)														7	
	Weet het niet														8	
	NE															
	W															
	*FILT: STEL QE2o INDIEN "ANDEREN", CODE 7 IN QE2															
QE2o	Welk(e) ander(e)?															
	10	2														(700,701-720)

[illegible]

Eurobaromètre Standard 68

	Handelaar of eigenaar van een winkel, ambachtsman of andere zelfstandige	8	8
	Industrieel, (volledig of gedeeltelijk) eigenaar van een onderneming	9	9
	LOONTREKKENDE		
	Vrij beroep (arts, advocaat, boekhouder, architect,...) in loondienst (loontrekkend)	10	10
	Hoger kader, bedrijfsleider (algemeen directeur, directeur, ...)	11	11
	Middenkader	12	12
	Bediende die hoofdzakelijk kantoorwerk verricht	13	13
	Bediende die geen kantoorwerk verricht, maar met buitendienst, zoals verkoper, vertegenwoordiger, chauffeur, ...	14	14
	Bediende die geen kantoorwerk verricht, maar met een dienstverlenende functie (ziekenhuis, restaurant, politie, brandweer, ...)	15	15
	Meestergast	16	16
	Geschoolde arbeider	17	17
	Andere, niet geschoolde arbeider, huispersoneel	18	18
	OEFENDE NOOIT EEN BEZOLDIGDE BEROEPSACTIVITEIT UIT	19	19
	EB69.2 D15a D15b		
	Een ander onderwerp nu		
	*FILT: STEL VRAGEN QF IN EU27		
QF1	We gaan het hebben over eventuele verhuizingen van een land naar een ander land om er te wonen. Wanneer we het in deze vraag over een lidstaat van de EU hebben, bedoelen we een land dat op het ogenblik van uw verhuis al lid was van de EU. Kunt u mij vertellen welke van de volgende situaties op u van toepassing zijn? De afgelopen tien jaar ...		
	(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK)		
			(746-751)
	hebt u het land waar u woont niet verlaten om in een ander land te gaan wonen	1,	
	U bent verhuisd van een lidstaat van de EU naar een andere lidstaat van de EU	2,	
	U bent verhuisd van een lidstaat van de EU naar een land dat geen lid is van de EU	3,	
	bent u verhuisd van een land dat geen lid is van de EU, naar een EU-lidstaat	4,	
	bent u verhuisd van een land dat geen lid is van de EU, naar een ander land dat geen lid is van de EU	5,	

	WN	6,		
	EB67.1 QD1			
	*FILT: STEL QF2 EN QF3 INDIEN "GEDURENDE DE AFGELOPEN 10 JAAR VERHUISD NAAR EEN ANDER LAND", CODE 2 TM 5 OP QF1 - ANDEREN GA NAAR QF4			
QF2	Wat was de voornaamste reden van uw laatste verhuis van uw land van herkomst naar een ander land?			
	(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)			
				(752-753)
	U had werk gevonden	1		
	U had geen werk en u bent verhuisd om werk te vinden	2		
	Uw werkgever heeft u overgeplaatst	3		
	U was vertrokken om te studeren, een opleiding te volgen of een andere taal te leren	4		
	U was meegegaan met uw partner of uw familie	5		
	U bent uw familie die al in dat andere land woonde, achterna gegaan	6		
	Uw relatie of de toestand van uw huwelijk was veranderd (bijv. samenwonen of uit elkaar gaan)	7		
	U was teruggekeerd naar een land waar u vroeger al had gewoond	8		
	U bent verhuisd voor uw pensioen	9		
	Een andere reden (ENQ. NIET VOORLEZEN)	10		
	WN	11		
	EB67.1 QD2 (SLIGHTLY MODIFIED)			
QF3	Hoelang hebt u daar verbleven?			
	(ENQ: LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)			
				(754)
	Enkele weken	1		
	Enkele maanden, maar minder dan één jaar	2		
	Meer dan één jaar, maar minder dan twee jaar	3		
	Tussen twee en vijf jaar	4		
	Meer dan vijf jaar	5		
	U woont nog steeds in een land dat niet uw land van afkomst is	6		
	WN	7		
	EB67.1 QD3			

	AAN ALLEN															
QF4	Bent u van plan om binnen de komende vijf jaar te verhuizen?															
	(ENQ. VERHUIZEN BINNEN DEZELFDE STAD OF GEMEENTE INBEGREPEN) (ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR)															
															(755)	
	Ja														1	
	Nee														2	
	WN														3	
	EB67.1 QD4															
	*FILT: STEL QF5 TM QF9 INDIEN "JA", CODE 1 OP QF4 - ANDEREN GA NAAR QF10															
QF5	En bent u van plan om ...?															
	(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK)															
															(756-761)	
	te verhuizen binnen dezelfde stad of gemeente														1,	
	te verhuizen naar een andere stad of gemeente van dezelfde regio														2,	
	te verhuizen naar een andere regio in hetzelfde land														3,	
	te verhuizen naar een ander land van de EU														4,	
	te verhuizen naar een land buiten de EU														5,	
	WN														6,	
	EB67.1 QD5															
	*FILT: STEL QF6 TM QF9 INDIEN "HEEFT DE INTENTIE OM NAAR EEN ANDER LAND TE VERHUIZEN", CODE 4 OF 5 OP QF5 - ANDEREN GA NAAR QF10															
QF6	En naar welk(e) land(en) zou u willen verhuizen?															
	(ENQ. NIET LEZEN – OPEN, VOORGECODEERDE VRAAG – MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK)															
															(762-782)	
	Australië														1,	
	Oostenrijk														2,	
	België														3,	
	Brazilië														4,	
	Canada														5,	

Eurobaromètre Standard 68

	Denemarken	6,		
	Frankrijk	7,		
	Duitsland	8,		
	Ierland	9,		
	Italië	10,		
	Nederland	11,		
	Nieuw-Zeeland	12,		
	Noorwegen	13,		
	Zuid-Afrika	14,		
	Spanje	15,		
	Zweden	16,		
	Zwitserland	17,		
	Verenigd Koninkrijk (Groot-Brittannië + Noord-Ierland)	18,		
	Verenigde Staten van Amerika	19,		
	Andere (SPECIFIEER)	20,		
	Weet het niet	21,		
	EB67.1 QD6 TREND MODIFIED			
	*FILT: QF6o STELLEN INDIEN 'ANDERE', CODE 20 IN QF6			
QF6o	Welke andere?			
	(ENQ. NOTEER)			
	10	2		(783,784-803)
	NE			
	W			
QF7	En hoelang denkt u in het buitenland te blijven?			
	(ENQ: LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)			
				(804)
	Enkele weken			1
	Enkele maanden			2

[illegible]

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - MAX 3 ANTWOORDEN MOGELIJK)																
														(816-831)		
Om te kunnen rekenen op een betere ondersteuning van familie en vrienden (bvb.: hulp voor de kinderen of oudere familieleden)														1,		
Om dichter bij familie en vrienden te zijn														2,		
Om een hoger gezinsinkomen te hebben														3,		
Om betere huisvesting te hebben														4,		
Betere levensomstandigheden en betere lokale voorzieningen														5,		
Betere gezondheidszorg														6,		
Betere werkomstandigheden														7,		
Toegang hebben tot een beter onderwijs systeem														8,		
Korter woon-werkverkeer														9,		
Toegang hebben tot een beter openbaar vervoer														10,		
Om nieuwe mensen te ontmoeten en nieuwe vrienden te maken														11,		
Een nieuwe omgeving ontdekken of een nieuwe taal leren														12,		
Een beter klimaat														13,		
Geen (ENQ. NIET VOORLEZEN)														14,		
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)														15,		
WN														16,		
EB67.1 QD10																
QF11	En welke van de volgende redenen zou u ervan weerhouden om dit te doen?															
(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - MAX 3 ANTWOORDEN MOGELIJK)																
														(832-845)		
Steun van familie en vrienden verliezen (bijvoorbeeld, hulp voor de kinderen en oudere familieleden)														1,		
Direct contact met familie en vrienden verliezen														2,		
Uw job of de job van uw partner verliezen														3,		
Een lager gezinsinkomen hebben														4,		
Slechtere huisvesting hebben														5,		
Slechtere levensomstandigheden en voorzieningen														6,		
Slechtere gezondheidszorg														7,		
Slechtere werkomstandigheden														8,		
Een ander schoolsysteem														9,		
Langer woon-werk verkeer of slechtere verbinding met openbaar vervoer														10,		
Een nieuwe taal moeten leren														11,		
Geen (ENQ. NIET VOORLEZEN)														12,		
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)														13,		
WN														14,		
EB67.1 QD11																

QF12	Stel dat u zou willen verhuizen naar een ander land van de Europese Unie, wat zijn dan volgens u de grootste problemen die u zou tegenkomen?															
	(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - MAX 3 ANTWOORDEN MOGELIJK)															
															(846-858)	
	Het gebrek aan talenkennis														1,	
	Werk vinden														2,	
	Toegang tot kinderopvang, scholen en universiteiten														3,	
	De erkenning van uw kwalificaties en uw professionele vaardigheden														4,	
	Werk vinden voor uw partner														5,	
	Uw pensioenrechten overbrengen														6,	
	Toegang tot gezondheidszorg en sociale zekerheid														7,	
	Geschikte huisvesting vinden														8,	
	Een verblijfsvergunning of werkvergunning verkrijgen														9,	
	Aanpassen aan een andere cultuur														10,	
	Geen (ENQ. NIET VOORLEZEN)														11,	
	Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)														12,	
	WN														13,	
	EB67.1															
	QD12															
QF13	Hoeveel keer bent u tot nu toe tijdens uw loopbaan van werkgever veranderd?															
	(ENQ: STUDENTENJOBS MOGEN NIET MEEGEREKEND WORDEN -INDIEN 'WEET NIET' NOTEER CODE 99 - INDIEN 'HAD NOOIT EERDER EEN BETAALDE JOB' CODE 98)															
	(859-860)															
			(ENQ: NOTEER HET AANTAL)													
	EB65.3															
	QC4															
QF14	Bent u er zeer gerust in, eerder gerust in, eerder niet gerust in of helemaal niet gerust in dat u over 2 jaar werk zult hebben?															
	(ENQ: LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)															
															(861)	
	Zeer gerust														1	
	Eerder gerust														2	
	Eerder niet gerust														3	
	Helemaal niet gerust														4	
	Zoekt binnen 2 jaar geen werk (ENQ. NIET VOORLEZEN)														5	
	WN														6	

	EB65.3 QC8																		
	*FILT: STEL QF15 TOT QF17 INDIEN "WERKT MOMENTEEL" (CODE 5 TM 18) OP D15a - ANDEREN GAAN NAAR VRAAG QF18																		
QF15	Stel dat u ontslagen zou worden, hoe groot schat u uw kans op een schaal van 1 tot 10 om binnen de 6 maanden een nieuwe job te vinden? 1 betekent dat die kans zeer klein is en 10 betekent dat de kans zeer groot is.																		
	(ENQ: TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)																		
																(862-863)			
	Zeet kleine kans					Zeet grote kans													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10									
	WN															11			
	EB65.3 QC14																		
QF16	Stel dat u ontslagen zou worden, hoeveel procent van uw huidig inkomen zal de werkloosheidsuitkering die de Belgische sociale zekerheid zal uitkeren bedragen gedurende de eerste 6 maanden om het verlies aan inkomsten te compenseren?																		
	(ENQ: TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)																		
																(864)			
	91% à 100% van uw huidig inkomen															1			
	71% à 90% van uw huidig inkomen															2			
	51% à 70% van uw huidig inkomen															3			
	31% à 50% van uw huidig inkomen															4			
	Minder dan 30 % van uw huidig inkomen															5			
	WN															6			
	EB65.3 QC16																		
QF17	Wat uzelf betreft, denkt u dat u om uw job te behouden ...?																		
	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)																		
																(865)			
	uw scholing en opleiding tot nu toe voldoende zijn															1			
	u een meer gespecialiseerde vorming zou moeten volgen, maar dat u dit momenteel niet kan doen															2			

	u een meer gespecialiseerde vorming zou moeten volgen en dat u van plan bent dit te doen	3		
	WN	4		
	EB66.3 QA16a			
	*FILT: STEL VRAAG QC18 INDIEN "WERKT MOMENTEEL NIET" EN "NIET GEPENSIONEERD" (CODE 1 TM 3) OP D15a - ANDEREN GAAN NAAR VRAAG QG			
QF18	Wat uzelf betreft, denkt u dat, om snel een job te vinden, ...?			
	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)			
		(866)		
	uw scholing en opleiding tot nu toe voldoende zijn	1		
	u een meer gespecialiseerde vorming zou moeten volgen, maar dat u dit momenteel niet kan doen	2		
	u een meer gespecialiseerde vorming zou moeten volgen en dat u van plan bent dit te doen	3		
	U zoekt momenteel geen job (ENQ. NIET VOORLEZEN)	4		
	WN	5		
	EB66.3 QA16c			
	Laten we het nu over een ander onderwerp hebben.			
	*FILT: DE QG'S ENKEL STELLEN IN UE27			
QG1	De Europese Unie beschikt over een budget dat wordt ingezet voor een groot aantal activiteiten en investeringen in alle lidstaten en buiten de Europese Unie. Zou u algemeen gesproken met betrekking tot de begroting van de Europese Unie zeggen dat ...			
	(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)			
		(887)		
	U hebt erover gehoord en u weet heel goed waarover het gaat	1		
	U hebt erover gehoord, maar u weet niet zo goed waarover het gaat	2		
	U hebt nog nooit gehoord over de begroting van de EU	3		
	Weet het niet	4		
	NE W			
QG2a	Aan welk van de volgende domeinen besteedt de Europese Unie het grootste deel van haar budget, volgens u? In de eerste plaats? (M)			

(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)												
												(888-889)
De economische groei (N)												1
Wetenschappelijk onderzoek												2
Onderwijs en opleiding (N)												3
De energievraagstukken (N)												4
Transport (N)												5
De klimaatverandering en de bescherming van het milieu (N)												6
Landbouw en landelijke ontwikkeling												7
Regionale investeringen												8
Hulp aan de buurlanden van de EU, met inbegrip van de kandidaat-lidstaten (indien nodig, leg uit dat de kandidaatlanden, landen zijn die officieel kandidaat zijn om tot de EU toe te treden)												9
Ontwikkelingshulp en humanitaire hulp aan de landen buiten de EU												10
Defensie en veiligheid												11
Immigratieproblemen												12
Werkgelegenheid en sociale aangelegenheden												13
Volksgezondheid												14
Cultuur en media												15
Administratieve kosten en kosten voor personeel, gebouwen												16
Geen van deze (ENQ: NIET VOORLEZEN)												17
Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)												18
WN												19
EB66.1 QA28 TREND MODIFIED												
QG2b	En welke nog?											
(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - MAX 3 ANTWOORDEN MOGELIJK) - ROTEREN												
												(890-908)
De economische groei												1,
Wetenschappelijk onderzoek												2,
Onderwijs en opleiding												3,
Energiekwesties												4,
Transport												5,
Klimaatverandering en de bescherming van het milieu												6,
Landbouw en landelijke ontwikkeling												7,
Regionale investeringen												8,
Hulp aan de buurlanden van de EU, met inbegrip van de kandidaat-lidstaten (indien nodig, leg uit dat de kandidaatlanden, landen zijn die officieel kandidaat zijn om tot de EU toe te treden)												9,
Ontwikkelingshulp en humanitaire hulp aan de landen buiten de EU												10,
Defensie en veiligheid												11,
Immigratieproblemen												12,

Eurobaromètre Standard 68

	Sociale zaken en werkgelegenheid	13,		
	Volksgezondheid	14,		
	Cultuur en media	15,		
	Administratieve kosten en kosten voor personeel, gebouwen	16,		
	Geen van deze (ENQ: NIET VOORLEZEN)	17,		
	Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)	18,		
	Weet het niet	19,		
	NE			
	W			
QG3a	En aan welke van de volgende domeinen zou de Europese Unie volgens u haar begroting moeten besteden? In de eerste plaats?			
	(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)			
			(909-910)	
	De economische groei	1		
	Wetenschappelijk onderzoek	2		
	Onderwijs en opleiding	3		
	Energiekwesties	4		
	Transport	5		
	Klimaatverandering en de bescherming van het milieu	6		
	Landbouw en landelijke ontwikkeling	7		
	Regionale investeringen	8		
	Hulp aan de buurlanden van de EU, met inbegrip van de kandidaat-lidstaten (indien nodig, leg uit dat de kandidaatlanden, landen zijn die officieel kandidaat zijn om tot de EU toe te treden)	9		
	Ontwikkelingshulp en humanitaire hulp aan de landen buiten de EU	10		
	Defensie en veiligheid	11		
	Immigratieproblemen	12		
	Sociale zaken en werkgelegenheid	13		
	Volksgezondheid	14		
	Cultuur en media	15		
	Administratieve kosten en kosten voor personeel, gebouwen	16		
	Geen van deze (ENQ: NIET VOORLEZEN)	17		
	Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)	18		
	Weet het niet	19		
	NE			
	W			
QG3b	En welke nog?			
	(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - MAX 3 ANTWOORDEN MOGELIJK) - ROTEREN			
			(911-929)	

Eurobaromètre Standard 68

	De economische groei	1,		
	Wetenschappelijk onderzoek	2,		
	Onderwijs en opleiding	3,		
	Energiekwesties	4,		
	Transport	5,		
	Klimaatverandering en de bescherming van het milieu	6,		
	Landbouw en landelijke ontwikkeling	7,		
	Regionale investeringen	8,		
	Hulp aan de buurlanden van de EU, met inbegrip van de kandidaat-lidstaten (indien nodig, leg uit dat de kandidaatlanden, landen zijn die officieel kandidaat zijn om tot de EU toe te treden)	9,		
	Ontwikkelingshulp en humanitaire hulp aan de landen buiten de EU	10,		
	Defensie en veiligheid	11,		
	Immigratieproblemen	12,		
	Sociale zaken en werkgelegenheid	13,		
	Volksgesondheid	14,		
	Cultuur en media	15,		
	Administratieve kosten en kosten voor personeel, gebouwen	16,		
	Geen van deze (ENQ: NIET VOORLEZEN)	17,		
	Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)	18,		
	Weet het niet	19,		
	NE			
	W			
	Laten we het nu over een ander onderwerp hebben.			
	*FILT: DE QH'S ENKEL STELLEN IN EU27			
QH1	Welke van de verschillende niveaus van openbare autoriteiten heeft volgens u het meeste invloed op uw leefomstandigheden: het Europese niveau, het nationale niveau of het regionale of lokale niveau?			
	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)			
			(950)	
	Het Europees niveau	1		
	Het nationale niveau	2		
	Het regionale of lokale niveau	3		
	Weet het niet	4		
	NE			
	W			
QH2	Wordt er volgens u bij beslissingen over het beleid binnen de Europese Unie voldoende rekening gehouden met de regionale of lokale overheden of niet?			

(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)																	
														(951)			
Voldoende														1			
Niet voldoende														2			
Weet het niet														3			
NE																	
W																	
QH3	Er zijn vertegenwoordigers van de verschillende niveaus van openbare autoriteiten, het Europese niveau, het nationale niveau en het regionale of lokale niveau aanwezig in de Europese instellingen. Welke van de volgende politieke vertegenwoordigers zijn volgens u het best geplaatst ...																
(ENQ. TOON SCHERM)																	
		(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR) - ROTATIE										Uw Euro par l eme ntsle den (de afge vaar digd en van het Euro pees s Parl eme nt)	Uw (NA TIO NAL ITEI T) politi eke vert ege nwo ordi gers	Uw regi onal e of lokal e politi eke vert ege nwo ordi gers	Gee n van dez e (EN Q. NIE T VO ORL EZE N)	Alle maa l sam en{1 3}(E NQ: NIE T VO ORL EZE N)	Wee t het niet
(952)	1	Om uw persoonlijke belangen te verdedigen op Europees niveau.										1	2	3	4	5	6
(953)	2	Om de impact van het Europese beleid in uw dagelijkse leven aan u uit te leggen										1	2	3	4	5	6
NE																	
W																	
QH4	Het Comité van de regio's van de Europese Unie vertolkt het standpunt van de regionale en lokale overheden van alle lidstaten bij het opstellen van het beleid binnen de Europese Unie. Wist u dat vóór deze enquête?																

	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR – 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)															
															(954)	
	Ja, en u was daar volledig van op de hoogte														1	
	Ja, maar u was niet helemaal op de hoogte														2	
	Nee, u was daar helemaal niet van op de hoogte														3	
	Nooit gehoord van het Comité van de Regio's van de EU (ENQ: NIET VOORLEZEN)														4	
	Weet het niet														5	
	NE W															
QH5	Wilt u graag meer informatie ontvangen over ...?															
	(ENQ. TOON SCHERM)															
(955)		(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR) - ROTATIE					Ja, zeker wel		Ja, eerder wel		Nee, niet echt		Nee, helemaal niet		Weet het niet	
	1	De rol en de precieze bevoegdheden van het Comité van de Regio's van de EU					1		2		3		4		5	
	2	De vertegenwoordigers van uw regionale of lokale openbare autoriteiten die zetelen in het Comité van de Regio's van de EU					1		2		3		4		5	
	NE W															
	SOCIODEMOGRAFISCHE VRAGEN															
D1	Wanneer men het heeft over politiek, worden de termen "links" en "rechts" vaak gebruikt. We zouden graag weten waar u zich op deze schaal situeert.															
	(ENQ. TOON SCHERM) (ENQ. NIETS SUGGEREREN. INDIEN DE PERSOON AARZELT, DRING AAN)															
															(977-978)	
	1 Link s	2	3	4	5	6	7	8	9	10 Rechts						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10						
	Weigering (ENQ. NIET VOORLEZEN)													11		

	WN	12
	EB69.2 D1	
	***FILT. GEEN VRAGEN D2 TOT D6	
D7	Kan u me zeggen welk van de volgende omschrijvingen het best overeenkomt met uw huidige situatie?	
	(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)	
		(979-980)
	Getrouwd	1
	Hertrouwd	2
	Ongehuwd maar woont momenteel samen	3
	Ongehuwd en heeft nooit samengewoond	4
	Ongehuwd, heeft al samengewoond maar woont momenteel alleen	5
	Officieel gescheiden	6
	Uit elkaar (gescheiden van tafel en bed)	7
	Weduwnaar, weduwe	8
	Andere (ENQ. NIET VOORLEZEN)	9
	Weigering (ENQ. NIET VOORLEZEN)	10
	EB69.2 D7	
D8	Hoe oud was u toen u uw voltijdse studies heeft beëindigd of stopgezet?	
	(ENQ. INDIEN DE RESPONDENT NOG STUDEERT, NOTEER DAN '00' - INDIEN DE RESPONDENT NIET HEEFT GESTUDEERD, NOTEER DAN 01 - INDIEN "WEIGERT", NOTEER "98" - INDIEN "WEET NIET" NOTEER "99")	
	(981-982)	
	EB69.2 D8	
	GEEN VRAAG D9	
D10	Geslacht van de respondent	
		(983)
	Man	1
	Vrouw	2
	EB69.2 D10	
D11	Hoe oud bent u?	
	(984-985)	

	EB69.2 D11																
	GEEN VRAGEN D12 TOT D14																
	*FILT. D15a&b WORDEN GESTELD VÓÓR QB																
	GEEN VRAGEN D16 TOT D24																
D25	Hou zou u uw woonplaats beschrijven, als ...?																
	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR)																
																(986)	
	Een plattelandsgemeente															1	
	Een kleine of middelgrote stad															2	
	Een grote stad															3	
	WN															4	
	EB69.2 D25																
	GEEN VRAGEN D26 TOT D39																
D40a	Kan u mij zeggen hoeveel personen van 15 jaar of ouder in uw gezin wonen, uzelf inbegrepen?																
	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - NOTEER HET JUISTE AANTAL)																
	(987-988)																
	EB69.2 D40a																
D40b	Kan u mij zeggen hoeveel kinderen van minder dan 10 jaar er in uw gezin wonen?																
	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - NOTEER HET JUISTE AANTAL)																
	(989-990)																
	EB69.2 D40b																
D40c	Kan u mij zeggen hoeveel kinderen van 10 tot 14 jaar er in uw huishouden wonen?																
	(ENQ. LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - NOTEER HET JUISTE AANTAL)																

	(991-992)																
	EB69.2 D40c																
D41	Uzelf, bent u geboren ...?																
	(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)																
															(993)		
	In België														1		
	In een andere lidstaat van de Europese Unie														2		
	In Europa, maar niet in een lidstaat van de Europese Unie														3		
	In Azië, in Afrika of in Latijns-Amerika														4		
	In Noord-Amerika, in Japan of in Oceanië														5		
	Weigering (ENQ. NIET VOORLEZEN)														6		
	EB69.2 D41																
D42	Welke van de volgende uitspraken komt het best overeen met uw situatie?																
	(ENQ. TOON SCHERM - LEES ALLE ANTWOORDMOGELIJKHEDEN VOOR - 1 ENKEL ANTWOORD MOGELIJK)																
															(994)		
	Uw moeder en vader zijn geboren in België														1		
	Eén van uw ouders is geboren in België en de andere is geboren in een andere lidstaat van de Europese Unie														2		
	Uw moeder en uw vader zijn geboren in een andere lidstaat van de Europese Unie														3		
	Eén van uw ouders is geboren in België en de andere is geboren buiten de Europese Unie														4		
	Uw vader en uw moeder zijn geboren buiten de Europese Unie														5		
	Eén van uw ouders is in een ander land van de EU geboren en de andere is buiten de EU geboren. (N)														6		
	WN \ weigering (ENQ. NIET VOORLEZEN)														7		
	EB69.2 D42																
D43a	Is er telefoon via een vaste lijn beschikbaar in het huishouden?																
D43b	Beschikt u persoonlijk over een mobiele telefoon, GSM?																
															(995)		(996)
															D43 a		D43 b
															Vast		Mobiel, GSM
	Ja														1		1
	Nee														2		2

	EB69.2 D43a D43b															
D46	Welke van de volgende dingen heeft u (uw gezin)?															
	(ENQ. TOON SCHERM - LEES EEN VOOR EEN VOOR - MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK)															
																(997-1006)
	Televisie												1,			
	DVD speler												2,			
	CD speler												3,			
	Computer												4,			
	Internetverbinding bij u thuis												5,			
	Auto												6,			
	Appartement\ huis dat al afbetaald is												7,			
	Appartement\ huis dat u nog aan het afbetalen bent												8,			
	Geen van deze (ENQ. NIET VOORLEZEN)												9,			
	WN												10,			
	EB69.2 D46															
	PROTOCOLE D'INTERVIEW															
P1	DATUM VAN HET INTERVIEW															
	(1027-1028)								(1029-1030)							
			DA							MAAND						
			G													
	EB69.2 P1															
P2	TIJDSTIP BEGIN INTERVIEW															
	(ENQ. VAN 0 TOT 23 UUR)															
	(1031-1032)								(1033-1034)							
			UUR							MINUTEN						
			R													
	EB69.2 P2															
P3	DUUR VAN HET INTERVIEW IN MINUTEN															
	(1035-1037)															
				MINUTEN												
	EB69.2 P3															
P4	Aantal personen aanwezig tijdens het interview, de enquêteur inbegrepen															
															(1038)	
	Twee (de enquêteur en de respondent)												1			
	Drie												2			

Eurobaromètre Standard 68

	Vier													3		
	Vijf of meer													4		
	EB69.2 P4															
P5	Medewerking van de respondent															
														(1039)		
	Uitstekend												1			
	Goed												2			
	Middelmatig												3			
	Slecht												4			
	EB69.2 P5															
P6	Habitat (Categorie)															
	(LOKALE CODES)															
	(1040-1041)															
	EB69.2 P6															
P7	Regio															
	(LOKALE CODES)															
	(1042-1043)															
	EB69.2 P7															
P8	Postcode															
	(1044-1051)															
	EB69.2 P8															
P9	Nr van steekproefpunt															
	(1052-1059)															
	EB69.2 P9															
P10	Nr enquêteur															
	(1060-1067)															

Eurobaromètre Standard 68

	EB69.2 P10																
P11	Wegingsfactor																
	(1068-1075)																
	EB69.2 P11																
	*FILT. ENKEL STELLEN IN LU, BE, ES, FI, EE, LV en MT																
P13	Taal van het interview																
	Fran													(1076)	1		
	s																
	Nederland																
	s													2			
														3			
	EB69.2 P13																